

Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и
водите - Враца

Регионален доклад за състоянието на
околната среда през 2025 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I. Въведение.....	3
II. Анализи по компоненти на околната среда	5
II.1. Качество на атмосферния въздух.....	5
II.2. Води	24
II.3. Политика по изменение на климата.....	52
II.4. Земи и почви.....	54
II.5. Защитени територии и биоразнообразие	58
III. Анализи по фактори на въздействие.....	87
III.1. Отпадъци.....	87
III.2. Шум	102
III.3. Химикали и управление на риска от големи аварии.....	106
IV. Превантивна дейност.....	113
IV.1. ОВОС и Екологична оценка.....	113
IV.2. Комплексни разрешителни.....	120
IV.3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети.....	127
V. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда.....	127
VI. Административнонаказателна отговорност и принудителни административни мерки.....	135
VII. Проекти/ обекти с екологично предназначение.....	139
VIII. Заключение.....	145

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БЗП	- Билкозаготвителен пункт
ВЕЕС	- Висш експертен екологичен съвет
ВЕЦ	- Водноелектрическа централа
ПСОВ	- Пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДГС	- Държавно горско стопанство
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	- Закон за чистотата на атмосферния въздух
ЗВ	- Закон за водите
ЗЗТ	- Закон за защитените територии
ЗБР	- Закон за биологичното разнообразие
ЗГМО	- Закон за генетично модифицираните организми
ЗЛР	- Закон за лечебните растения
ЗУО	- Закон за управление на отпадъците
ЗЗ	- Защитени зони
ЗМ	- Защитена местност
ЗТ	- Защитени територии
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО	- Индивидуални емисионни ограничения
КАВ	- Качество на атмосферния въздух
КПКЗ	- Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МПС	- Моторно превозно средство
НСМОС	- Национална система за мониторинг на околната среда
НПО	- Неправителствена организация
ОВОС	- Оценка на въздействието върху околната среда
ПЗ	- Природна забележителност
ПДЕ	- Пределно допустими емисии
ПДК	- Пределно допустима концентрация
ПП	- Природен парк
ПР	- Поддържан резерват
ПДК м.е.	- Пределно допустима концентрация - максимална еднократна
ПДК ср.дн.	- Пределно допустима концентрация - средноденонощна
ПДК ср.год.	- Пределно допустима концентрация - средногодишна
ПМС	- Постановление на Министерски съвет
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	- Подробен устройствен план
ФПЧ	- Фини прахови частици
РЛ	- Регионална лаборатория
ОД „ПБЗН“	- Областна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
РС „РЗ“	- Регионална служба "Растителна защита"
ТЕЦ	- Топлоелектрическа централа
CITES	- Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за състоянието на околната среда е разработен от експерти на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца и отразява целия превантивен, текущ и последващ контрол, осъществен през 2025 г. Целта е да се представи на широката общественост и заинтересованите лица информация за състоянието и проблемите, свързани с околната среда на територията на област Враца.

Той е насочен към гражданите, институциите, неправителствените организации, академичните среди, бизнеса и всички, които са заинтересовани от съхраняването и опазването на околната среда.

Този доклад съдържа информация за състоянието на околната среда по компоненти: въздух, води, почви, биологично разнообразие, защитени територии, зони „Натура“, както и факторите, които им влияят: отпадъци, химикали, шум. Застъпени са конкретни проблеми на регионално ниво, свързани с околната среда и предприети действия за решаването им.

РИОСВ - Враца е административна структура към Министъра на околната среда и водите, имаща за цел да осигури провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално ниво за област Враца.

При провеждане на своята дейност инспекцията има регулиращи, контролни и информационни функции.

Регулиращите функции включват разработване или участие в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област

Информационните функции на РИОСВ – Враца включват предоставяне на информация в областта на околната среда на обществеността, повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда, поддържане на регистри, бази данни и интернет страницата на инспекцията

Контролните функции на инспекцията се състоят в осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол по прилагане на нормативни актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат. Контролните дейности са свързани с предотвратяване от замърсяване или увреждане и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане, опазване на водите от замърсяване, спазване на изискванията за осигуряване на екологосъобразно управление на отпадъците, опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, опазване качеството на атмосферния въздух.

Превантивният контрол се осъществява чрез процедурите по ОВОС и ЕО; чрез издаване на разрешения и регистрационни документи за спазване на изискванията за управление на отпадъците; чрез извършване на оценка за съвместимост (ОС) на инвестиционни предложения, планове, програми; изготвяне на становища за дейности в защитени територии и защитени зони; участие в процедурите по предложения за обявяване и промени на елементи от Националната екологична мрежа и др.

Текущият и последващ контрол включва проверки на обекти и лица за спазване на екологичното законодателство по компонентите – води, въздух, почви, биологично разнообразие и факторите, които им въздействат - отпадъци, шум, ГМО, опасни химични вещества.

РИОСВ – Враца осъществява контролната си дейност на територията на всички общини от област Враца: Враца, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра,

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин.

Област Враца се намира в северозападната част на България и се отличава с богато природно разнообразие, обусловено от специфичния ѝ релеф, климат, хидрография и защитени природни ресурси. Релефът е силно разнообразен - от равнинен, в близост до река Дунав, хълмист, с преобладаваща надморска височина 150-300 м - в посока север и на юг – планински, включващ Врачанска планина. На север има международна граница с окръг Долж, Румъния. На запад граничи с област Монтана, на юг със София Област и на изток с областите Ловеч и Плевен. През територията на област Враца минават международни транспортни коридори: номер IV – път Е 79 и номер VII – река Дунав.

Основните реки, преминаващи през територията на областта са: Искър, Огоста, Ботуня, Лева, Скът и др. В климатично отношение попада в умерено-континентална подобласт.

В област Враца са обявени 30 броя защитени територии, съгласно Закона за защитените територии (ЗТТ), които принадлежат към следните категории:

- Резерват – 1 бр.;
- Природен парк – 1 бр.;
- Природни забележителности – 13 бр.;
- Защитени местности – 15 бр.

На територията на Област Враца попадат 18 защитени зони от мрежата „Натура 2000“: 3 по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици и 15 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Обект на защита в зоните по Натура 2000 са около 140 природни местообитания и над 600 вида животни и растения, които са определени като значими за Европейската общност.

Адрес на РИОСВ - Враца

гр. Враца 3000

ул."Екзарх Йосиф" № 81, п.к. 210

Телефони:

Зелен телефон - 092/629211;

e-mail: riosv-vr@riosv-vr.com

Страница в Интернет: <http://riosv.vracakarst.com/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на Качеството на Атмосферния Въздух на територията на РИОСВ - Враца като част от Национална система за мониторинг на околната среда - подсистема “въздух”

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в гр. Враца се следи чрез автоматична измервателна станция (АИС) „ЖП Гара“ Враца, работеща в непрекъснат режим и обслужвана от Регионална лаборатория Враца към ИАОС- София. Контролират се основните показатели характеризиращи КАВ: серен диоксид, въглероден оксид, фини прахови частици ФПЧ₁₀, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон. За периода 01.01.2025 г.- 31.12.2025 г. по показателя ФПЧ₁₀ са регистрирани 346 броя валидни средноденонощни стойности, като е отчетено едно превишение на средноденонощната норма (СДН) 50 µg/m³ (при нормативно установен допустим брой до 35 превишения годишно съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.58/2010 г., с изм. и доп.)).

Регистрираните от АИС „ЖП Гара“ - Враца през последните години данни показват устойчива тенденция към намаляване на концентрациите на ФПЧ₁₀, изразена в понижаване на средногодишните стойности и намаляване броя на превишенията на средноденонощната норма. Регистрираните превишения на средноденонощната норма (50 µg/m³) по показателя за периода 2022 г. – 2025 г. са както следва: 2022 г.- 14 броя, 2023 г.- 5 броя, 2024 г.- 3 броя, 2025 г.- 1 брой.

За останалите контролирани показатели от АИС „ЖП Гара“ Враца: серен диоксид, въглероден оксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон през 2025 г., както и в предходни години не са установени нарушения на нормите за нивата (концентрациите) съгласно Наредба №12.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

ЗАМЪРСИТЕЛ	ФПЧ ₁₀	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ 2.5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
1. АИС “ЖП Гара” - Враца	да	-	да	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	да	да
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.															
1.АИС “ЖП Гара” - Враца	да	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:

1.АИС "ЖП Гара"-Враца	не	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не
-----------------------------	----	---	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Средногодишните концентрации по основните показатели регистрирани от АИС "ЖП Гара"- Враца през 2025 г. са както следва:

Показател за КАВ	ФПЧ ₁₀	О ₃	СО	NO ₂	SO ₂
Норма (ПДК)	Средно годишна 40 µg/m ³	ПИН 180.0 µg/m ³	8ч норма 10.0 mg/m ³	Средно годишна 40 µg/m ³	ПС за СДН 125.0 µg/m ³
АИС "ЖП Гара"- Враца	14,59	47,19	0,19	3,13	15,74

Анализирайки горните данни са наблюдава устойчиво подобряване КАВ на територията на гр. Враца.

Във връзка с текущата оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Враца, през 2025 г. са изготвени:

- ежедневни бюлетини за състоянието на атмосферния въздух за нивата на замърсяване на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон и ФПЧ₁₀ на гр. Враца, които се публикуват в реално време в Национална система за контрол качеството на атмосферния въздух на ИАОС и сайта на РИОСВ- Враца;
- ежемесечно в дирекции "ОЧВ" и "ПОСККД" на МОСВ се изпраща информация с регистрираните СДН концентрации по показателя ФПЧ₁₀ от АИС "ЖП Гара"-Враца, като същата се публикува и в сайта на РИОСВ-Враца;
- доклади за регистрираните концентрации на ФПЧ₁₀ и Озон – „Отчет за зимен сезон за периода 01.10.2024 г.- 31.03.2025 г.“ и „Отчет за летен сезон за периода 01.04.2025 г.- 30.09.2025 г.“.

Основни дефиниции при осъществяване контрол по компонент "Въздух":

"Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените и съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

"Приземен слой" е атмосферния въздух на височина до 100 м от повърхността на Земята.

"Замърсяване на атмосферния въздух" е всяко постъпване на вредни вещества (замърсители) в него.

"Норма за качеството на атмосферния въздух" е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/ или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

"Праг за информиране на населението" е праг за нивата на озон в атмосферния въздух, превишаването на който е свързан с риск за здравето на особено чувствителни групи от населението, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на който е необходимо незабавно предоставяне на подходяща информация.

“ФПЧ₁₀” са всички частици, преминаващи през размерно- селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ₁₀, с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

“Градски фонові пунктове за мониторинг” са тези пунктове за мониторинг, които са разположени в застроената част на града и където измерените нива на отделните замърсители са представителни за експозицията на по- голямата част от населението.

“Постоянни измервания” означават непрекъснати или периодични измервания, направени в постоянен пункт за мониторинг, в съответствие с поставените изисквания за качество на данните.

“Индикативни измервания” означават измервания, към които не се поставят толкова строги изисквания по отношение качеството на данните в сравнение с постоянните измервания.

“Ниво” е определена стойност за концентрацията на даден замърсител в атмосферния въздух или отлагането му от атмосферния въздух върху открити площи за определен период от време.

“Пределно допустима концентрация” е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

“Максималната еднократна концентрация” е най- високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

“Средноденонощната пределно допустима концентрация” е допустимата концентрация в продължение на 24-часова експозиция.

“Средноденонощната концентрация” е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколкократно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

“Средногодишната концентрация” е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една календарна година.

“ПС за СЧН” е прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители.

“Вредно вещество (замърсител)” е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и/или околната среда.

“Норма за допустими емисии” е определена стойност за маса на дадено вещество, изразена чрез съответните специфични параметри, като концентрация и/или ниво на емисиите, която не може да бъде превишавана по време на един или повече предварително зададени периоди. Нормите за допустими емисии могат да се определят и за определени групи, класове или категории вещества.

“Емисия” е изпускане на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух. Точката или повърхността, откъдето се осъществява изпускането, се нарича източник. Емисията се определя като маса на дадено вредно вещество (замърсител) за един кубически метър изпускан газ или като дебит на изпусканото вещество (емисионен дебит) при нормални условия.

“Организирано изпускане” е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство- комин, канал и др.

“Неорганизирано изпускане” е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка- товарно-разтоварни

площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

“Национална система за мониторинг на околната среда” е комплекс от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите, въздействащи върху тях, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда и човешкото здраве от вредни въздействия.

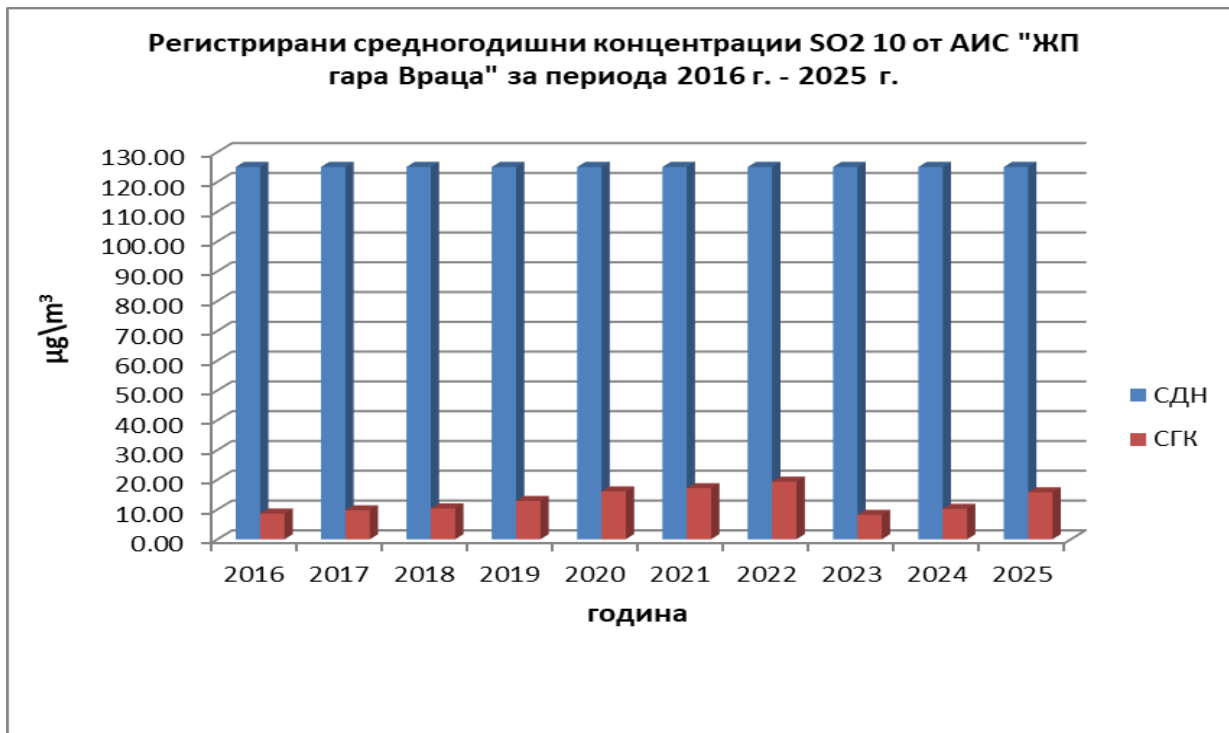
Измерените средногодишни концентрации на основните замърсители, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух на гр. Враца, регистрирани от АИС “ЖП Гара” - Враца за периода 2015 г.-2025 г. са представени графично, както следва:

ФИНИ ПРАХОВИ ЧАСТИЦИ /твърди частици с големина по - малка от 10 микрона/.

През отоплителния сезон основен източник на замърсяване с фини прахови частици е изгарянето на твърди горива в битовия сектор, в комбинация с неблагоприятни метеорологични условия. Превишения могат да се наблюдават и в резултат на трансграничен пренос на прахови частици над България. През 2025 г. е отчетено едно превишение на средноденонощната норма (СДН) от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (при нормативно установен допустим брой до 35 превишения годишно съгласно Наредба № 12). Не е регистрирано превишение на средногодишната норма от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

СЕРЕН ДИОКСИД - принадлежи към групата на серните оксиди (SO_x), като основни източници са: индустрията, енергетиката, отопление с въглища и горива с високо сярно съдържание. През годината няма регистрирани превишения на СДН по показателя ($125 \text{ мкг}/\text{м}^3$).

АЗОТЕН ДИОКСИД - Групата на азотните оксиди включва различни оксиди на азота, като най-широко застъпените в различните емисии са NO и NO₂. Основни източници са горивните процеси в индустрията и моторните превозни средства. Образува се и в почвата вследствие действието на микроорганизмите. Няма регистрирани превишения на СЧН през календарната година (200 мкг/м³). Няма регистрирани превишения и на СГН за календарната година (40 мкг/м³).

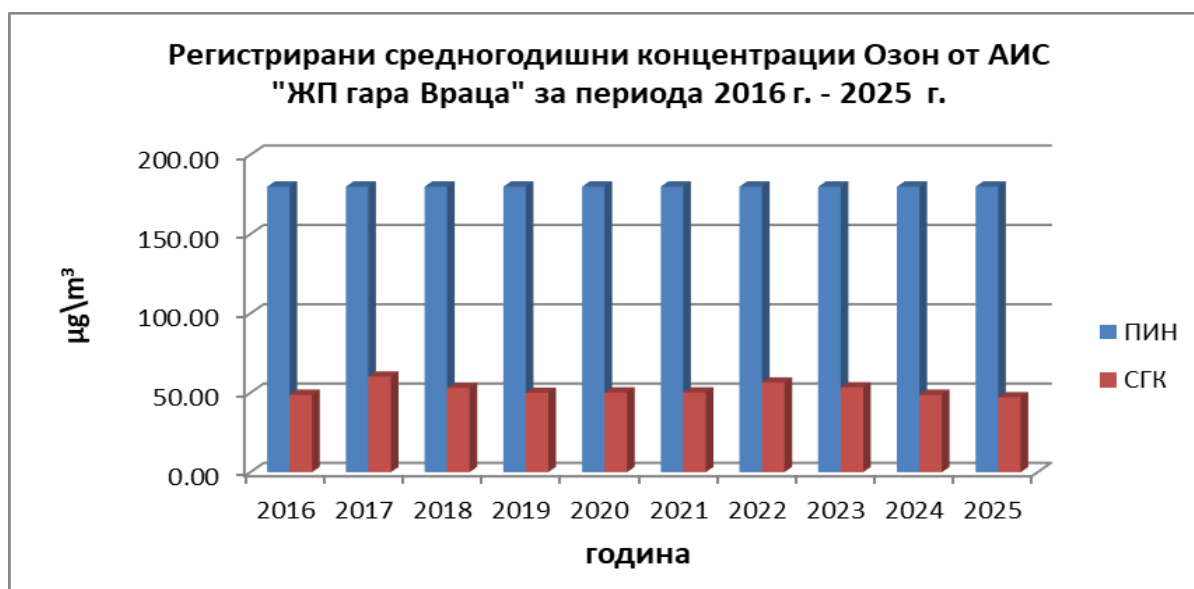

ВЪГЛЕРОДЕН ОКСИД - Въглеродният оксид е безцветен, горящ газ, без миризма и представлява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители. Образува се при непълно изгаряне на различни видове горива при недостиг на

кислород. Най-голям източник на СО е автомобилния транспорт - над 65 % от общото емитирано количество за страната. Други източници са използването на твърди горива в битовото отопление, горивните процеси в индустрията и горските пожари. Няма регистрирани превишения по показателя през 2025 г. (10 mg/m^3).

ОЗОН - не се емитира директно в атмосферата. Той се формира от взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения под влияние на високи температури и слънчева светлина. През 2025 г. няма регистрирани превишения на праговата стойност за информиране на населението по показателя (ПИН 180 mg/m^3), както и на нормата за опазване на човешкото здраве (ПДК 120 mg/m^3).

Контролираната от РИОСВ – Враца територия е разположена в района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) Северен/Дунавски,

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

определен съгласно националната система за мониторинг и оценка на качеството на въздуха. В административните граници на област Враца попадат общините Враца, Мездра, Козлодуй, Оряхово, Мизия, Хайредин, Бяла Слатина, Роман, Криводол и Борован. В област Враца няма община, която да попада в обхвата на нормативното изискване за разработване на Програма за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух.

Община Мездра предоставя ежемесечно на РИОСВ – Враца информация относно предприетите мерки за спазване на установените норми и за осигуряване на качеството на атмосферния въздух на територията на общината.

През 2025 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Враца, не са извършвани измервания на качеството на атмосферния въздух с Мобилната автоматична станция (МАС) на ИАОС – София.

През изтеклата 2025 г. по компонент „Въздух” са извършени- 99 броя планови проверки (90 броя обекта) и 5 броя проверки по изпълнение на условия в издадени Разрешителни за емисии на парникови газове (5 броя обекта). Плана за контролната дейност е изпълнен на 100% по отношение броя на планираните проверки и броя обекти планирани за контрол. Извършени са 22 броя извънредни проверки във връзка с:

➤ 12 броя за последващ контрол на предписания (издадени са 13 броя от които 12 броя са изпълнени, а 1 брой е с удължен срок).

➤ 1 брой проверка на територията на ГКПП Оряхово по искане от ГПУ-Козлодуй с цел установяване вида и количеството бутилки с флуорсъдържащи парникови газове за съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014;

➤ 2 броя за налагане на текущи месечни санкции;

➤ 1 брой демонтаж на АСИ;

➤ 1 брой съвместна проверка по искане на община Враца във връзка с получени сигнали;

➤ 2 броя постъпили сигнали от граждани- сигналите са неоснователни.;

➤ 1 брой относно спазване на екологичното законодателство (представяне на документация за горивна инсталация);

➤ 2 броя относно резултати от извършен мониторинг.

Един сигнал и една жалба са изпратени за разглеждане по компетентност на община Враца.

През 2025 г. са наложени 2 броя текущи месечни санкции за замърсяване на атмосферния въздух над допустимите норми. Едната санкция е спряна поради спиране дейността на инсталацията (извършен демонтаж) довела до замърсяване на атмосферния въздух.

При извършените проверки е осъществен контрол на:

- емисии (концентрации) на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, нормирани съгласно действащото законодателство;

- източници на неорганизирано изпускане на емисии;

- изпълнения на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни на оператори;

- изпълнения на условията в издадени Разрешителни за емисии на парникови газове на оператори;

- съответствие на пусканите на пазара и/или употреба: бои, лакове и авторепаратурни продукти с нормите за максимално допустимо съдържание на летливи органични съединения (ЛОС);

- инсталации, използващи органични разтворители;

- употреба на вещества нарушаващи озоновия слой и флуорирани парникови газове;
- инсталации за съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Неподвижни източници на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух на територията на РИОСВ- Враца

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Във връзка с изпълнение на утвърден „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2025 година“ съвместно с Регионална лаборатория Плевен към ИАОС- София са извършени проверки на 13 броя оператори/ 16 броя подобекти:

- „Топлофикация- Враца“ ЕАД, гр. Враца- ОЦ „Младост“ гр. Враца- 3 броя средни горивни инсталации- подобекти: Водогреен котел ВК 50, ст. №1 (с номинална топлинна мощност 20,63 MW) на гориво природен газ, Водогреен котел ВК 50, ст. №2 (с номинална топлинна мощност 16,87 MW) на гориво твърда биомаса (слънчогледови пелети) и Когенератор (с номинална топлинна мощност 4,4 MW) на гориво природен газ;
- „Малиновец Енерджи“ ООД, площадка с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца- подобект: 1 брой горивна инсталация Когенератор тип CG-170-12 (с номинална топлинна мощност 1,1 MW) на гориво биогаз;
- “Млечен рай 2“ ООД, гр. Враца- подобект: 1 брой горивна инсталация Парен котел- THS 32/9 (с номинална топлинна мощност 2,03MW) на гориво природен газ;
- „Строител- Криводол“ ЕООД, гр. Криводол, общ. Криводол, обл. Враца- подобект: Асфалтосмесителна инсталация “ MARINI BE TOWER 2 000 P“ на гориво природен газ;
- „Хидком“ АД, гр. Оряхово, обл. Враца- подобект: „Инсталация за нанасяне на покрития върху метал- Камера за електростатично боядисване с филтриращ елемент“;
- ЕТ „КАМ- Никола Стойков“- база гр. Враца- подобект: „Инсталация за нанасяне на покрития върху дърво- Робот за нанасяне на лакотехнически покрития“;
- „Хаджийски и фамилия“ ООД, с. Градешница, общ. Криводол, обл. Враца- подобект: горивна инсталация Парен котел КП-Н1 (с номинална топлинна мощност 1 MW) на гориво природен газ;
- „Инертстрой- Калето“ АД, гр. Мездра- оранжерия „Озирис“, землище с. Брусен, общ. Мездра, обл. Враца- подобект: Когенератор тип „JENBACHER J620J02“ (с номинална топлинна мощност 3,5 MW) на гориво природен газ;
- „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца: 1 брой технологична инсталация „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“;
- ЕТ „Йордан Величков- Влади“ гр. София на площадка Оранжерия с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца- подобект: горивна инсталация Водогреен котел №2 (с номинална топлинна мощност 4 MW) на твърдо гориво (микс дърва и слънчогледова люспа).

На посочените контролирани обекти/подобекти няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции във връзка със спазване нормите за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух съгласно: Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр.64/2005 г.), Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, бр. 93/2005 г.), Наредба за

ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации (обн. ДВ, бр.63/2018 г. с посл. изм.) и Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадено Комплексно разрешително.

➤ „Кралтрейс“ ООД, гр. Враца- подобект: асфалтосмесителна инсталация „BENNINGHOVEN ECO 2000“ на гориво природен газ землище с. Косталево, общ. Враца на гориво природен газ. На база резултатите от извършени контролни замервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух на оператора е наложена текуща санкция за замърсяване над нормите за допустими емисии (НДЕ) по показателя прах при експлоатация на асфалтосмесителната инсталация.

Съгласно изискванията на чл.25, ал.4 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр. 31/1999 г., с изм. и доп.) са изготвени Доклади за установяване спазването на НДЕ.

Емисионен контрол не е осъществен на 3 броя горивни инсталации за което са съставени Протоколи за проверки:

➤ Водогреен котел №1 с номинална топлинна мощност 4 MW на твърдо гориво биомаса (дърва и/или слънчогледова люспа) към ЕТ „Йордан Величков- Влади” и Водогреен котел №3 с номинална топлинна мощност 4 MW на твърдо гориво биомаса (дърва и/или слънчогледова люспа) към ЕТ „Агропрофит- Владимир Величков” използвани за технологични нужди в Оранжерия с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца- поради минимален периодичен работен режим на горивните инсталации (основно в тъмната част на денонощието в периода м. февруари- м. април 2025 г.), с натоварване под 50% от номиналната си топлинна мощност. Емисионен контрол е извършен на действащата горивна инсталация към оранжерията- Водогреен котел №2 към ЕТ „Йордан Величков- Влади”;

➤ „Царевец Енерджи“ ООД, площадка с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца- подобект: горивна инсталация Когенератор тип CG-170-12 (с номинална топлинна мощност 1,1 MW) на гориво биогаз- поради преустановена дейност на инсталацията за извършване на ремонтни дейности.

На територията, контролирана от РИОСВ- Враца и през 2025 г., както и през предходните години, няма действащи Големи горивни инсталации, източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

През 2025 г. е извършена Оценка на 227 броя Доклади от Собствени непрекъснати измервания (СНИ) и Собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници:

• **Доклади Собствени непрекъснати измервания- 78 броя** (72 броя месечни Доклади за периода: м. декември 2024 г.- м. ноември 2025 г. и 6 броя Годишни Доклади за календарната 2024 г.).

➤ На база представени в РИОСВ- Враца 72 броя месечни Доклади от „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца (специализирано в производство на цимент) за оценка на резултатите от проведени СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатация на подобекти: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Скарен охладител“, „Въглищна мелница“ и „Циментови мелници № №1, 2 и 3“ са изготвени 72 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ за за периода: м. декември 2024 г.- м. ноември 2025 г.;

➤ На база представени от „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца- 6 броя Годишни Доклади с резултати от СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух за календарната 2024 г. при експлоатация на подобекти: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Скарен охладител към

„Пещ/ Суровинна мелница“ - „Пещ №2 за производство на цимент“, „Въглищна мелница“ и „Циментови мелници №№ 1, 2 и 3“ са изготвени 6 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ през 2024 г. Няма констатирани нарушения на нормите на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, заложиени в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото КР на оператора.

• **Доклади Собствени периодични измервания представени за 2025 г. - 149 броя (76 обекта):**

➤ 2 броя Доклади за подобект: изпускащо устройство №1 „Пещ/Суровинна мелница“ - „Пещ №2 за производство на цимент“ към „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца. Мониторинга е извършен от Лаборатория „ENVIROMETRICS” Ltd. Athens, Greece, притежаваща Сертификат за акредитация №412-6/29.08.2024 г. валиден до 11.02.2029 г. издаден от Гръцка система за акредитация Hellenic Accreditation System S.A. ESYD, съгласно условията на стандарт ELOT EN ISO/IEC 17025:2017 и обхваща следните параметри: бензен; HF; Cd+Pb; Hg; тежки метали (Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V) в т.ч. индивидуална емисия на As; диоксини и фурани (PCDD/PCDF). Взетите проби за определяне на концентрацията на бензен са анализирани в Чешка Изпитвателна лаборатория №1163, притежаваща Сертификат за акредитация №386/25.07.2025 г. валиден до 14.02.2027 г. издаден от Чешкия институт за акредитация, съгласно условията на стандарт CSN EN ISO/IEC 17025:2018.

➤ 33 броя Доклади (30 броя технологични инсталации) на „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца, изготвени във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от Комплексно разрешително (КР) издадено на оператора. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София за следните подобекти (номерацията е съгласно издаденото КР): „Захранване на пещ- до ВДГ“ (№43 от издадено КР), „Захранване на пещ- до силозите за сурово брашно“ (№44 от издадено КР), „Силози за клинкер 5 и 6“ (№36 от издадено КР), „Захранване на пещ- до охладителна кула“ (№42 от издадено КР), „Събирателна лента за суровини“ (№54 от издадено КР), „Нарязани хартия, картон, дърво“ (№63 от издадено КР), „Сепаратор за тежки частици“ (№68 от издадено КР), „Вторичен шредер и магнитен сепаратор“ (№69 от издадено КР), „Лентов транспортър от покрит склад към бункер за варовик“ (№46 от издадено КР), „Лентов транспортър от покрит склад към въглищна мелница“ (№45 от издадено КР), „Покрит склад за твърдо гориво и варовик“ (№47 от издадено КР), „Лентов транспортър от разтоварище за твърдо гориво и варовик към покрит склад“ (№48 от издадено КР), „Бункер към въглищна мелница“ (№49 от издадено КР), „Бункер за фини въглища“ (№50 от издадено КР), „Сепаратор за циментова мелница 3“ (№29 от издадено КР), „Първа пресипка на транспорт за цимент на циментова мелница 3“, „Клинкер везна за циментова мелница 3“ (№28 от издадено КР), „Елеватор и лентов транспортър 1 на ролкова преса“ (№59 от издадено КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 1 на ролкова преса“ (№60 от издадено КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 2 на ролкова преса“ (№61 от издадено КР), „Лентов транспортър 2 на ролкова преса“ (№56 от издадено КР), „Пневмоканални на ролкова преса“ (№57 от издадено КР), „Елеватор на ролкова преса“ (№58 от издадено КР), „Нарязани хартия, картон, дърво“ (№63 от издадено КР), „Сепаратор за тежки частици“ (№68 от издадено КР), „Вторичен шредер и магнитен сепаратор“ (№69 от издадено КР), „Вибросито“ (№11 от издадено КР), „Ж.П. Товарище“ (№12 от издадено КР), „Елеватор и пневмоканални на автотоварище 2 за насипен цимент“ (№13 от издадено КР), „Клинкер транспорт 5“ (№37 от издадено КР), „Питатели за суровини“ (№51 от издадено КР), „Везни за суровини“ (№52 от издадено КР) и „Бункери за суровини“ (№53 от издадено КР).

Честота на мониторинга е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към

издаденото Комплексно разрешително на оператора (на 3 броя подобекти честотата е веднъж на шест месеца);

➤ 24 броя Доклади на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“ за подобекти: Газов кладенец №1 (към Клетка 1) и Газов кладенец №2 (към Клетка 2). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Честота на мониторинга (месечно) е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото Комплексно разрешително на оператора;

➤ 54 броя Доклади на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца за подобекти: Газови кладенци № 1, 2 и 3 (към рекултивирано сметище) и Газови кладенци № 4, 5, 6 и 7 (към Клетка 1 и Клетка 2-1). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Честота на мониторинга е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото Комплексно разрешително на оператора (за газови кладенци №№ 1, 2 и 3 на полугодие, а за газови кладенци №№ 4, 5, 6 и 7 месечно);

➤ 4 броя Доклади на „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- площадка Козлодуй, обл. Враца за подобекти: „Дозирание на микроелементи“ №1, „Дробилка на зърно“ №2, „Елеватор на кота 12 метра“ №3 и „Елеватор на кота 16 метра“ №4. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Честота на мониторинга (годишно) е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадено Комплексно разрешително на оператора;

➤ 1 брой Доклад на „Метизи“ АД, гр. Роман, обл. Враца за подобект: „Процес поцинковане на метал“. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Честота на мониторинга е определена в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадено Комплексно разрешително на оператора;

➤ 22 броя Доклади (22 броя горивни инсталации) към Подземно газово хранилище „Чирен“, землище с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София за подобекти на гориво природен газ: 4 броя Газотурбинни компресорни агрегати (ГТКА) №№ 1, 2, 3 и 4 (с номинална топлинна мощност по 18 MW всеки), 8 броя Газомоторни компресори (ГМК) №№ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 (с номинална топлинна мощност по 3,88 MW всеки), 5 броя Газови подгреватели (ППГ) №№ 1, 2, 3, 4 и 5 (с номинална топлинна мощност по 3,1 MW), 2 броя Подгреватели на система за регенерация на триетилен гликол (ПТЕГ) № 1 и 2 (с номинална топлинна мощност по 0,7 MW), 2 броя Водогрейни котли (ВК) № 1 и 2 (с номинална топлинна мощност по 0,74 MW) и 1 брой Система за регенерация на триетилен гликол (СТЕГ 1) с номинална топлинна мощност 1,4 MW.. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София.

Честота на мониторинга е определена в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадено Комплексно разрешително на оператора;

➤ 6 броя Доклади на „Топлофикация- Враца“ ЕАД, гр. Враца за подобекти: 1 брой средна горивна инсталация- Водогреен котел ВК 50 ст. №1 с номинална топлинна мощност 20,63 MW на гориво природен газ към ОЦ „Младост“ гр. Враца и 5 броя средни горивни инсталации- Водогреен котел ПКМГ 12 №1 на гориво природен газ с

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

номинална топлинна мощност 8,7 MW, Водогреен котел ПКМГ 12 №2 на гориво природен газ с номинална топлинна мощност 8,7 MW, Когенератор №1 на гориво природен газ с номинална топлинна мощност 7,8 MW, Когенератор №2 на гориво природен газ с номинална топлинна мощност 7,8 MW и Водогреен котел КГ-12 №1 на гориво твърда биомаса (слънчогледова люспа) с номинална топлинна мощност 7 MW към ТЕЦ „Градска“ гр. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Нивего“ ООД, с. Чирен, общ. Враца за подобект: горивна инсталация- Парен котел ПКН/Г-1,6 с номинална топлинна мощност 1,4 MW на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на “Екопродукт Мегия“ ЕООД, гр. Враца за подобект: горивна инсталация- Парен котел ПКМ/Г-2,5 на гориво природен газ с номинална топлинна мощност 1,8 MW. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Центромет“ АД, гр. Враца, общ. Враца за подобект: горивна инсталация- Водогреен котел РО- 116/1160 с номинална топлинна мощност 1,3 MW на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Плевен към ИАОС- София.

Всички представени Доклади са изготвени в съответствие с изискванията на чл. 39 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

Съгласно представените Доклади, приложените Протоколи и направените оценки на резултатите, не са констатирани нарушения от страна на операторите във връзка със спазване нормите за допустими емисии съгласно действащата нормативна уредба: *Наредба №1* за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, *Протокол към Конвенцията* от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон, *Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации* и *Условие №9. „Емисии в атмосферата“* към издадени Комплексни разрешителни. Няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции на операторите извършили СПИ на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух.

Сравнителен анализ на внесени и оценени доклади от СПИ и СНИ в периода 2023 г.- 2025 г., представени в РИОСВ- Враца:

През 2025 г. операторите на действащи горивни и технологични инсталации подлежащи на СПИ на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух са извършили собствен мониторинг и представили съответните Доклади в РИОСВ- Враца, които своевременно са оценени.

Във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни (КР) са извършени 8 броя планови проверки на 8 броя оператори:

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“;
- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинкер“;
- „АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца, производствена площадка гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца, източна промишлена зона- „Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти“ и „Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти)“;
- „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца - „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- Подземно газово хранилище „Чирен“, землището на с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София- „Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 124,106 MW, включваща: Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 34,66 MW на действащата площадка и Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 89,446 MW на новопроектираната площадка, разширение;
- „Енте 2017“ ООД, гр. Асеновград, площадка землището на с. Мраморен, общ. Враца- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- „Метизи“ АД, гр. Роман, общ. Роман, обл. Враца- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани“.

В проверените дружества, няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадените КР.

• Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини:

Съгласно Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (обн., ДВ бр.75/1999 г. с изм. и доп.) на контрол подлежат: бензиностанции, петролни бази и терминали, представляващи неподвижни източници на емисии на летливи органични съединения, които се съдържат в различните марки бензини.

Емисиите на летливи органични съединения, съдържащи се в бензина, предизвикват местни и регионални проблеми, свързани с качеството на атмосферния въздух. Бензенът, който се съдържа в емисиите от моторните превозни средства и изпаренията при работа с петрол (бензиностанции и рафинерии) е канцерогенен за човека. Озонът в близост до земната повърхност, който се формира при взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични

съединения е токсичен за човека.

Летливите петролни продукти, какъвто е бензинът, отделят пари при съхранение, превоз, товарене и разтоварване. За ограничаване замърсяването на въздуха с тези пари се прилага система за улавяне на бензиновите пари (УБП).

Процесът, при който парите, отделени при разтоварване на гориво от автоцистерни в подземни резервоари на бензиностанции, се улавят и връщат обратно в цистерната, вместо да се изпускат в атмосферата представлява ЕТАП I на УБП.

Улавянето на бензиновите пари по време на зареждане на автомобилите е ЕТАП II на УБП. При този процес бензиновите пари се прехвърлят в резервоара на бензиностанцията или се връщат към бензиноколонката за повторно използване. Пистолетите за зареждане са конструирани така, че докато се пълнят резервоарите на автомобилите бензиновите пари се извличат обратно.

Добрата ефективност на системите за улавяне и регенериране на бензиновите пари водят до намаляване на замърсяването на приземния въздух. Всички бензиностанции, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ- Враца, са приведени в съответствие с изискванията на нормативната база.

През 2025 г. са извършени 24 броя планови проверки по Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (обн. ДВ, бр.75/1999г., с изм. и доп.) за съответствие с изискванията на системите за улавяне на бензиновите пари (УБП)- Етап I и Етап II и наличието на заверени дневници за състоянието на системата. Дадено е 1 брой предписание, което е изпълнено в срок. Извършена е 1 брой извънредна проверка във връзка с проверка изпълнение на дадено предписание и промяна на собствеността на един от обектите. Няма съставени актове.

• Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители:

Летливите органични съединения (ЛОС) реагират със слънчевата светлина и образуват тропосферен озон, който е вреден за здравето на хората и влияе върху качеството на въздуха. Основни източници на емисии на ЛОС в атмосферния въздух са промишлените предприятия и обектите от сферата на обслужването, които използват органични разтворители.

През 2025 г. са проверени 12 броя обекти, включени в Плана за контролна дейност, извършващи дейност в обхвата на Наредба № 7 за нормите за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда при употребата на разтворители в определени инсталации (обн. ДВ, бр. 96/2003 г., с изм. и доп.).

Издадени са Решения за утвърждаване на Планове за управление на разтворители на 3 броя оператори (3 броя ателиета за химическо чистене). Няма констатирани нарушения и дадени предписания.

В „Информационна система за инсталациите източници на емисии на летливи органични съединения“ към ИАОС са въведени данните за 2024 г. по партидите на операторите, регистрирани по чл. 30л от Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45/1996 г. изм. и доп.).

Операторите на инсталации използващи разтворители, осъществяват дейността си при спазване на нормите, регламентирани в Наредба № 7 и в срок представят данни за количествата използвани разтворители.

• Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители:

"Летливо органично съединение (ЛОС)" е всяко органично съединение, което има температура на кипене, по-ниска или равна на 250 °С, измерена при стандартно налягане 101,3 kPa.

„Органичен разтворител“ е всяко летливо органично вещество, което се използва самостоятелно или в смеси за разтваряне, разреждане или диспергиране на други вещества, като и като почистващо средство.

Характеризира се с висока летливост и способност да преминава в газова фаза при нормални условия на употреба.

В съответствие с изискванията на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (обн. ДВ бр. 20/2007г. с изм. и доп.), РИОСВ-Враца извършва контрол на лица, които пускат на пазара и употребяват продукти за нанасяне на покрития като: бои, лакове, грундове, байцови, авторепаратурни продукти и др.

През 2025 г. съгласно Плана за контролна дейност са извършени проверки на 17 броя обекти, които пускат на пазара и използват продукти, попадащи в Приложение №1 към Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (обн. ДВ, бр. 20/2007 г. с изм. и доп.).

Проверени са:

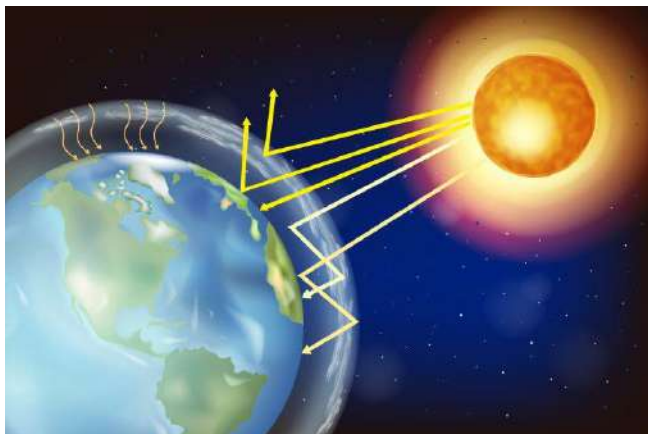
- 7 броя търговци на дребно на бои и лакове;
- 1 брой дружество, извършващо строителна дейност;
- 9 броя производствени инсталации използващи бои, лакове и авторепаратурни продукти с годишни консумации под долните прагови стойности. Тези оператори са проверени и по Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

При извършените проверки не са установени продукти, които не отговарят на нормите за съдържание на ЛОС или на изискванията за етикетиране съгласно Наредбата. Повечето търговски обекти поддържат ограничени количества продукти за нанасяне на покрития от категория А- „Бои и лакове“, като операторите ги закупуват при конкретни поръчки и не поддържат складови наличности. Продуктите, предлагани на пазара, са предимно от български производители.

Няма дадени предписания и констатирани нарушения на нормативната база.

Задължените лица по горните Наредби, представят ежегодно в РИОСВ- Враца информация за количествата пуснати на пазара/употребявани продукти през предходната календарна година.

• **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и флуорсъдържащи парникови газове:**

Озоновият слой играе ключова роля за защитата на живите организми, като абсорбира вредните ултравиолетови (UV) лъчи от слънцето.

Хлорофлуоровъглеродите (CFC) и други озоноразрушаващи вещества, като халони и метилбромид, водят до разграждане на озоновите молекули. Тези вещества се използват в аерозоли, хладилни агенти и различни промишлени приложения. Попаднали в стратосферата, те се разпадат и

освобождават хлорни атоми, които разрушават озона.

За ограничаване на този процес през 1987 г. е приет Монреалският протокол, насочен към постепенното елиминиране на озоноразрушаващите вещества. Повечето от тях имат и висок потенциал за глобално затопляне (ПГЗ), което допринася за повишаването на средната глобална температура. Намалването на техните емисии подпомага изпълнението на целите на Парижкото споразумение за ограничаване на глобалното затопляне под 2 °C.

Флуорсъдържащите парникови газове представляват синтетични химикали с изключително силно парниково действие, като някои от тях са хиляди пъти по-мощни от въглеродния диоксид (CO₂). Заедно с CO₂, метана и азотния оксид те са парниковите газове и попадат в обхвата на Парижкото споразумение. С цел намаляване на техните емисии през 2024 г. Европейският парламент прие Регламент (ЕС) 2024/573, който предвижда от 1 януари 2025 г. забрана за използването на новопроизведени флуорсъдържащи парникови газове с ПГЗ 2 500 или повече (като R404A, R422A, R507A) за поддръжка и сервиз на всякакъв вид хладилно оборудване, а от 1 януари 2026 г. – и за климатично оборудване и термопомпи.

РИОСВ – Враца осъществява контрол върху обекти, извършващи ремонт и поддръжка на хладилни, климатични и термопомпени системи, както и върху

операторите на такова оборудване.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 2024/590 относно веществата, които нарушават озоновия слой през 2025 г. са проверени 7 броя обекти.

Проверени са 39 броя обекти по спазване на Наредба №1 за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (обн. ДВ, бр. 20/2017 г. с изм. и доп.) и Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета за флуорсъдържащите парникови газове.

Седем броя оператори са проверени по двата Регламента.

Основните задължения на операторите на климатични, хладилни и термопомпени инсталации, подлежащи на контрол (съдържащи 5 тона CO₂ еквивалент, 3 килограма или повече озонразрушаващи вещества или флуорирани парникови газове) включват:

- Регистриране в Информационната система за флуорсъдържащи парникови газове (от 2024 г.) и подаване на Годишни отчети за предходната година чрез нея (съгласно изискванията на Наредба №1 за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове). Всички оператори, сервизни фирми и дистрибутори имащи задължение съгласно Наредба №1 са въвели своите отчети за 2024 г. чрез Информационната система.

- Създаване и поддържане на „досие на системата“ във формат съгласно приложение 3 от Наредба 1 (за оборудване, съдържащо 5 тона или повече еквивалент CO₂ на флуорирани парникови газове);

- Извършване на проверки касаещи: течове, извличане, поддръжка или сервизно обслужване, включително и презареждане на хладилно, климатично и термопомпено оборудване на флуорирани парникови газове и озонразрушаващи вещества. Дейностите да се извършват от сертифицирани лица (фирми или техници), притежаващи документ за правоспособност, издаден от Българска браншова камара по машиностроене.

Видове хладилни агенти използвани в хладилни и климатични инсталации, термопомпи, електрическа комутационна апаратура и противопожарно оборудване

В „Информационната система за Флуорсъдържащи парникови газове“ към ИАОС за референтната 2024 г. са подадени данни от: 85 броя оператори, 11 ползватели (сервизни фирми), 3 дистрибутори на ФПГ и 1 дистрибутор на оборудване.

Извършените проверки показват запазване на тенденцията за замяна на озоноразрушаващите вещества и флуорирани парникови газове в хладилните и климатични инсталации с агенти с нисък потенциал за глобално затопляне. Операторите спазват нормативните изисквания- водят досиета на системите и спазват изискванията за периодичност на извършване на проверките за херметичност и течове. Проверките се извършват от лица, притежаващи документи за правоспособност. През 2025 г. са дадени 8 броя предписания (на 8 оператора) във връзка с представяне на документация, за което са извършени 8 броя извънредни проверки. Предписанията са изпълнени в срок.

В рамките на отчетният период не са установени нарушения при ежеседмичните проверки на интернет сайтове, рекламиращи хладилни агенти- вещества, увреждащи озоновия слой (забранени за търговия и употреба след 01.01.2015 г.), както и флуорсъдържащи парникови газове, предлагани в бутилки за еднократна употреба или на необичайно ниски цени, на територията на област Враца. За извършените проверки са изготвени 4 броя Констативни протокола (по един за всяко тримесечие).

По искане на ГПУ-Козлодуй е извършена извънредна проверка на територията на ГКПП Оряхово с цел установяване вида и количеството бутилки с флуорсъдържащи парникови газове за съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014.

В РИОСВ- Враца през 2025 г. са постъпили 3 броя сигнали и 1 брой жалба за замърсяване на атмосферния въздух в определени райони:

- Жалба във връзка със замърсяване на атмосферния въздух от отоплителна инсталация, намираща се в частен имот в гр. Враца- изпратена за разглеждане по компетентност на община Враца;
- Сигнал за задимяване от „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, обл. Враца- извършена извънредна проверка, сигнала е неоснователен;
- Сигнал за възникнал пожар и задимяване на територията на бивша площадка на „Химко“ гр. Враца (източна промишлена зона)- извършена извънредна проверка, сигнала е неоснователен;
- Сигнал във връзка с незаконна дейност, свързана с боядисване на автомобили и изгаряне на: пластмаси, гуми и други отпадъци в горивна инсталация (печка) в жилищен район на територията на гр. Враца- изпратен по компетентност на община Враца.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ- Враца

Контрол качеството на атмосферния въздух (КАВ) в гр. Враца се осъществява с автоматична измервателна станция (АИС) „ЖП Гара“ Враца, която е с непрекъснат режим на работа. Наблюдават се следните основни показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух: серен диоксид, въглероден оксид, фини прахови частици- ФПЧ₁₀, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон.

С АИС се следи и стандартен набор от метеорологични параметри, включващ: посока и скорост на вятъра, температура, налягане, влажност и слънчева радиация.

За периода 01.01.2025 г.- 31.12.2025 г. от АИС „ЖП Гара“ Враца са отчетени

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

346 броя валидни средноденонощни стойности. Регистрирано е едно превишение на средноденонощната норма (СДН) $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ по показателя ФПЧ₁₀ при нормативно установен допустим брой от 35 превишения годишно (съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.58/2010 г., с изм. и доп.)).

Регистрирано превишение на средноденонощната стойност по показателя ФПЧ₁₀ през 2025 г.:

Брой превишения	Дата	Измерена стойност $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Пъти превишение
1	27.02.2025 г.	51,24	1,02

Запазва се тенденцията от последните години, броят на регистрираните превишения на средноденонощната норма по показателя ФПЧ₁₀ да е под нормативно установените 35 превишения годишно (през 2023 г.- 5 броя и 2024 г.- 3 броя), като данните от мониторинга са отразени в табличен вид:

Брой превишения през 2023 г.	Дата	Измерена стойност $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Пъти превишение
1.	20.01.2023 г.	67,86	1,4
2.	26.02.2023 г.	50,86	1,0
3.	24.09.2023 г.	54,87	1,1
4.	25.10.2023 г.	58,29	1,2
5.	21.12.2023 г.	51,34	1,0

Брой превишения през 2024 г.	Дата	Измерена стойност $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Пъти превишение
1.	02.01.2024 г.	63,97	1,3
2.	01.03.2024 г.	55,18	1,1
3.	01.04.2024 г.	109,71	2,2

Средногодишната концентрация по показателя ФПЧ₁₀ за 2025 г. е $14,59 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е значително под нормативно установената средногодишна норма (СГН) $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (съгласно Наредба №12).

Регистрирани средномесечни стойности по показателя ФПЧ₁₀ през 2025 г.:

Година	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	
2025	21,80	25,80	17,10	13,30	11,40	14,60	
	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	СГ
	13,50	11,80	10,30	10,40	11,10	13,60	14,59

И през 2023 г. и 2024 г. средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ е по ниска от нормативно установената СГН ($40 \mu\text{g}/\text{m}^3$):

Година	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	
2024 г.	24,70	24,30	26,20	19,30	21,80	22,00	
	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	СГ
	16,70	15,70	15,60	17,30	17,3	17,10	19,61

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Година	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	
2023	26,49	28,75	19,13	18,57	18,40	16,46	
	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	СГ
	19,26	16,22	28,14	26,48	16,13	24,93	21,57

През 2025 г., както и в предходните години няма регистрирани превишения на допустимите норми за останалите контролирани показатели от АИС „ЖП Гара“ - Враца, като средногодишните концентрации по показатели са: серен диоксид- 15,74 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, азотни оксиди- 2,13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (азотен оксид-0,61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и азотен диоксид 3,13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), озон- 47,19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и въглероден оксид- 0,19 mg/m^3 .

** Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от Изпълнителна агенция по околна среда.*

На територията на РИОСВ- Враца през 2025 г. не е извършван индикативен мониторинг с Мобилна автоматична станция за контрол качеството на атмосферния въздух към ИАОС- София.

II. 2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Основен приоритет е опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на РИОСВ-Враца чрез контрол на заустванията на отпадъчни води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

РИОСВ-Враца на територията на област Враца провежда мониторинга на отпадъчните води, контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително

пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда и контролира аварийните изпускания на отпадъчни води.

Основен приоритет в областта на водите е подобряване качеството и количеството на повърхностните и подземните води и преустановяване заустването във водни обекти на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

Като регионални проблеми при управление на водите могат да се определят образуване на сметища в близост до водни обекти и замърсяване с разнородни отпадъци на повърхностни води в урбанизираните територии.

Съществен екологичен проблем е липсата на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите с частично изградени канализационни системи гр.Оряхово и гр. Роман, които заустват непречистени отпадъчни води във водоприемниците.

2. Опазване на повърхностните води

Основен дял на повърхностните води в България се пада на реките. Контролната дейност по компонент “Води” се осъществява по поречия.

Хидрогеографската характеристика на нашата територия обуславя наличието на две основни отточни области – Черноморска и Егейска. Черноморската отточна област се разделя на две подобласти: Дунавска и подобласт от реки, директно вливащи се в Черно море.

Територията на РИОСВ-Враца попада в Дунавски район за управление на водите и включва част от река Дунав и от поречията на река Искър и река Огоста.

Повърхностните водни тела в района на речния басейн, се определят като попадащи в някоя от следните категории води: реки, езера, преходни води или крайбрежни води, или като изкуствени повърхностни водни тела или силно модифицирани такива. Типовете на повърхностните водни тела за всяка категория повърхностни води се определят

за всеки район за басейново управление, като се отчита вида и големината на натиска от човешка дейност.

Река Огоста има около 40 притока, от които на територията на област Враца най-значителни са Ботуня, Скът, Рибине, Въртешница и др. Река Искър е най-старата река на Балканския полуостров. Тя е най-дългата вътрешна река, протичаща изцяло на територията на България и единствената запазила първоначалната си посока след станалите по-късно големи промени на земната повърхност. Тя е и единствената река, която извира от Южна (Югозападна) България, пресича напречно от юг на север

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Старопланинската верига (Искърския пролом). По-големите притоци на река Искър на територията на РИОСВ-Враца са Малък Искър и Гостиля.

На територията на област Враца основните проблеми, свързани с опазване на водните обекти от замърсяване са директното заустване във водоприемниците на непречистени или недостатъчно пречистени отпадъчни води, ниската степен на изграденост на канализацията на населените места и липса на ПСОВ.

На контролираната територията са изградени и действащи 4 броя ГПСОВ – в гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина и гр. Козлодуй.

През 2025 г. е осъществен контрол по изпълнение условията на всички издадени разрешителни за заустване на отпадъчните води във водни обекти и контролен мониторинг, относно спазването на индивидуалните емисионни ограничения поставени в тях. Изпълнен е планирания за 2025 г. контрол по спазването на технологичния режим на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води на промишлени предприятия и на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води. На контролираната територията са изградени и действащи 4 броя ПСОВ – в гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина и гр. Козлодуй. През 2025 г. е извършен контролен мониторинг на действащите на територията ПСОВ, с честота 2 пъти годишно.

Обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

За проследяване на състоянието на повърхностните води и степента на тяхната замърсеност се извършва текущ контрол и мониторинг (контролен и собствен) на обектите, формиращи отпадъчни води на територията на област Враца.

Поради различните икономически сектори на контролираните инсталации и обекти се налага подходящо проследяване за правилната експлоатация на технологичните процеси на пречистване и проследяване за коректното изпълнение на условията поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води и в комплексните разрешителни.

Обекти източници на отпадъчни води на територията контролирана от РИОСВ-Враца, на които е осъществен контрол през 2025 г.:

<i>Наименование на обекта</i>	<i>Населено място (в което осъществява дейността) **</i>	<i>Административна област</i>	<i>Вид дейност</i>	<i>Наличие на разрешително по ЗВ/ЗО ОС</i>	<i>№ на разрешително за заустване/ № на комплексно разрешително (КР)</i>	<i>Код на водното тяло-водоприемник</i>	<i>Поречие</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
“Булгартранс газ” ЕАД	Чирен	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	1	КР № 611-Н0/2022 г.	BG10 G400R 009	Огоста
РДНО Оряхово-Мизия	Оряхово	Враца	Депониране на неопасни отпадъци	1	КР № 249-Н0/2008 г.,		Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

					Решение № 249- НО-ИО- А2/2017 г.		
ПСОВ-Враца	Враца	Враца	0- KM_UW WTP Канализа ционна система (Кан.мре жа и ПСОВ) на населено място	1	Разрешит елно № 13140060/ 11.06.200 8г.; (Решение №3165/25 .01.2021 г.)	BG10 G600R 007	Огоста
ПСОВ-Бяла Слатина	Бяла Слатина	Враца	0- KM_UW WTP Канализа ционна система (Кан.мре жа и ПСОВ) на населено място	1	Разрешит елно №131401 69/10.03.2 011 г., Решение № 4627/01.0 8.2025 г.	BG10 G200R 1413	Огоста
„Млечен Рай – 2”ООД	Враца	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	1	Разрешит елно №131403 38/11.08.2 022 г.	BG10 G600R 007	Огоста
”Нивего” ООД	Чирен	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	1	Разрешит елно № 13740070/ 10.01.201 4 г. (Решение № 2906/ 06.03.202 0 г.)	BG10 G400R 009	Огоста
"АПЕ 2001" ООД	Галиче	Враца	43- Производ ство на други хранител ни продукти	1	№ 13120070/ 12.11.201 8 г. (Решение № 4413/18.1 2.2024 г.)	BG10 G200R 1413	Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

“Холсим (България)” АД	Бели извор	Враца	Производство на циментов клинкер	1	№ 75-Н1/2009 г., Решение № 75-Н1-ИО-А8/2017 г.		Огоста
Кариера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	20-Добив на неметални и материали и суровини	1	Разрешително № 13430001/18.11.2011 г., Решение № 4080/18.01.2024 г.	BG10 G600R 007	Огоста
Трошачна инсталация и ремонтна работилница на кариера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	21-Спомагателни дейности в добива	1	Разрешително № 13430001/18.11.2011 г., Решение № 3354/08.09.2021 г.	BG10 G600R 008	Огоста
“Булмекс” ЕООД	Бутан	Враца	Производство на строителни изделия, циментов и разтвори и др.	0		BG10 G307R 013	Огоста
ЕТ “Лаура-2008-Нина Руменова-Иван Нинов”	Баница	Враца	16-рибно стопанство	1	Разрешително №13120079/29.07.2022 г.	BG10 G200R 008	Огоста
“Енте 2017” ООД, с. Мраморен	Мраморен	Враца	43-Производство на други хранителни продукти	1	КР № 256/2008 г.		Огоста
“Гарант” АД	Бяла Слатина	Враца	37-Производство на метални	0			Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			изделия, без машини и оборудва не				
"Лилия Милк" ЕООД	Ракево	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	0			Огоста
"Хаджийски и фамилия" ЕООД	Градешни ца	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	0			Огоста
"Стартмес" ООД	Търнак	Враца	5-MEAT Месна промишле ност	0			Огоста
"АЕЦ Козлодуй"- Почивно оздравителен комплекс	Згориград	Враца	Почивно оздравите лен комплекс	1	Разрешит елно № 13710063/ 27.07.201 1 г. (Решение № 3999/31.1 0.2023 г.)		Огоста
"Екопродукт Мегия" ЕООД	Враца	Враца	7-ALC Производ ство на алкохол и алкохолн и напитки	0			Огоста
ЕТ "ФОЛК 3"	Бели извор	Враца	21- Спомагат елни дейности в добива	0			Огоста
"Хели-2001" ЕООД	Враца	Враца	5-MEAT Месна промишле ност	0			Огоста
"Металкомин вест" ЕООД, гр.Враца, ул. "Илия Кръстенияков" № 14, ап. 47	Враца	Враца	39-Други	0			Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Евро Импекс ЕООД, гр. Враца, община Враца, област Враца, Промислена зона, бул. “Мито Орозов” № 32, ПИ №12259.1021 .62, сепариран е и предварителн о третиране на отпадъци от опаковки	Враца	Враца	39-Други	0			Огоста
"Косаня" ЕАД, гр. Мизия, площадка за дейности по събиране, третиране и съхранение на отпадъци	Мизия	Враца	39-Други	0			Огоста
Строител Криводол ЕООД, гр. Криводол, пл ощадка за третиране на строителни отпадъци, производство на бетон и бетонени изделия	Криводол	Враца	39-Други	0			Огоста
„Кралтрейс“ ООД, с. Косталево - асфалтова база, ТМСИ, площадка за	Косталево	Враца	39-Други	0			Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

третиране на строителни материали							
"Екопроект" ООД (РДНО Враца-Мездра)	Враца	Враца	Депониране на неопасни отпадъци	1	№ 5-Н1/2010 г.; Решение № 5-Н1-ИО-А2-ТГ1/2022 г.		Искър
ПСОВ - Мездра	Мездра	Враца	0-КМ_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	1	Разрешително № 13140325/24.06.2021 г. (Решение № 3410/05.11.2021 г.)	BG1IS135R026	Искър
Градска Канализация	Роман	Враца	00-КМ Канализационна система	1	Разрешително № 13140133/30.07.2009	BG1IS200R023	Искър
"Метизи" АД	Роман	Враца	37-Производство на метални изделия, без машини и оборудване	1	КР № 78/2005г. Решение №78-НО-ИО-А1/2011 г.		Искър
"Хемус-М" АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	0		BG1IS135R026	Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

“Инертстрой Калето” АД	Мездра	Враца	Производство на строителни изделия, циментов и разтвори и др.	1	№ 13120031/13.03.2009 г. Решение № 3474/12.01.2022 г.	BG1IS135R026	Искър
“Техкерамик М” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	1	Разрешително № 13140312/09.10.2019 г.	BG1IS135R026	Искър
“АСК БУЛ” АД	Мездра	Враца	Третиране на отпадъчни и нефтопродукти	1	КР № 580-Н1-Ю-А0/2022 г.		Искър
"Скай Клуб" ООД	Типченица	Враца	7-ALC Производство на алкохол и алкохолни напитки	0			Искър
"АЖМ Груп" ООД, хотелски комплекс "Оазис", с. Зверино	Зверино	Враца	39-Други	0			Искър
"Ланд Метал" ЕООД, с. Зверино, площадка за събиране, третиране и съхранение на ОЧЦМ, ИУМПС и ИУЕЕО	Зверино	Враца	39-Други	0			Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"Домен Сент Жорж" ООД	Долна Бешовица	Враца	7-ALC Производство на алкохол и алкохолни напитки	0			Искър
"АЕЦ Козлодуй" ЕАД	Козлодуй	Враца	38- Производство на електроенергия	1	Разрешително № 13120037/22.11.2010 г. Решение № 3096/19.11.2020 г.; Разрешително № 13140339/17.10.2022 г. (Решение № 4539/15.05.2025 г.)	BG1D U000R 001	Дунав
ПСОВ-Козлодуй	Козлодуй	Враца	0- KM_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	1	Разрешително № 13140266/30.06.2015 г., Решение №3364/20.09.2021 г.	BG1D U000R 001	Дунав
Градска Канализация	Оряхово	Враца	00-КМ Канализационна система (Кан.мрежа) на населено място	1	Разрешително № 13140248/25.04.2014 г. (Решение № 3118/11.12.2020 г.)	BG1D U000R 001	Дунав
"Бургозоне" ЕООД	Лесковец	Враца	7-ALC Производство на алкохол и алкохолни напитки	0		BG1D U000R 001	Дунав

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

“Фериботен комплекс” АД	Оряхово	Враца	Превоз на товари и пътници	1	Разрешително № 13140296/08.01.2018 г. Решение № 4092/06.02.2024 г.	BG1D U000R 001	Дунав
"Проучване и добив на нефт и газ" ЕАД	Селановци	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	0			Дунав
“Яйца и птици” АД	Козлодуй	Враца	43-Производство на други хранителни продукти	1	КР № 259-Н1/2008; Решение № 259-Н1-ИО-А2/2018 г.		Дунав
"Яйца и птици" АД	Мизия	Враца	43-Производство на други хранителни продукти	0			Огоста

Контролната дейност по компонент “Води” се осъществява по поречия. В териториалния обхват на РИОСВ - Враца попадат част от поречията на реките: Огоста, Искър и река Дунав.

През 2025 г. в направление „води“ са извършени 99 броя проверки на обекти, формиращи отпадъчни води, от които: 80 броя планови и 19 броя извънредни.

Планови проверки – 80 броя, от които:

➤ 53 броя по компонент “води”, от които пробонабирания от отпадъчни води във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и контрол по условията на разрешителни за ползване на воден обект заустване на отпадъчни води или комплексни разрешителни, както и във връзка с осъществяване на Годишния план за контролната дейност на инспекцията по компонент „Води“;

➤ 19 броя участие в комплексни проверки, за които своевременно са изготвени доклади, които са качени на интернет страницата на инспекцията;

➤ 8 броя участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексни разрешителни /КПКЗ/ на 6 броя инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС;

Извънредни проверки – 19 бр., от които:

- ❖ 6 бр. проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали;
- ❖ 3 бр. във връзка със съставяне на констативни протоколи за отмяна и намаляване на наложени текущи санкции по чл. 69 от ЗООС;
- ❖ 7 бр. във връзка с контрол по дадени предписания;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

❖ 2 бр. възложени проверки във връзка с прокурорско разпореждане по опис на Районна прокуратура – гр. Враца;

❖ 1 бр. във връзка с извършване на извънреден контролен мониторинг.

През 2025 г. е съставен 1 брой Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) по чл. 200, ал. 1, т. 6 от Закона за водите.

Изготвен е отчет за изпълнението на контролния мониторинг на отпадъчните води за 2024 г., на обекти включени в Заповед № РД-955/19.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите.

Във връзка с изчисляване на таксата за заустване на отпадъчни води по чл. 16-18 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, са попълнени таблици с данни за корекционния коефициент КЗ, отчитащ степента на пречистване, на обекти притежаващи разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, както и комплексни разрешителни, за 2024 г. на територията на РИОСВ – Враца.

Във връзка с изготвяне на подробен отчет към 31.12.2024 г. за изпълнението на бюджетна програма "Оценка, управление и опазване на водите на Република България", е изготвена информация за извършени от РИОСВ-Враца проверки (планови и извънредни) на обекти, формиращи отпадъчни води през 2024 г.

Изготвен е отчет за изпълнението на контролния мониторинг на отпадъчни води за първо полугодие на 2025 г. на обекти включени в Заповед № РД – 1062/13.12.2024 г. на министъра на околната среда и водите.

Изготвена е информация във връзка с постъпило заявление по Закона за достъп до обществена информация.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 19, ал. 3 от Наредба № 2/08.06.2011 г. (ДВ бр. 47/21.06.2011 г.) за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и във връзка с чл. 151, ал. 4 от Закона за водите, относно изпълнение на условията в действащото Разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води, са издадени 3 бр. становище.

Изготвени са 2 бр. становища за обекти от водния сектор, за които няма основание за провеждане на процедура по оценка на въздействието върху околната среда или екологична оценка, по реда на Глава шеста от ЗООС, както и на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.

В изпълнение на чл. 64, ал. 1 от Наредба № 1 за мониторинг на водите и Заповед № РД-821/30.10.2012 г. на министъра на околната среда и водите е изготвен актуален списък на обектите на територията на РИОСВ-Враца, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, и включени в „Геоинформационната система за управление и докладване“ за 2026 г.

В Геоинформационна система за управление на водите и докладване е въведена информация за осъществения контролен и собствен мониторинг на отпадъчните води на 25 броя обекти, притежаващи разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите или комплексни разрешителни, издадени по Закона за опазване на околната среда.

Във връзка с предоставяне на отчетни данни на големи и средни ВиК оператори за качеството на отпадъчните води пред Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), са проверени и потвърдени отчетните данни за качеството на заустените отпадъчни води, предадени от оператора „ВиК“ ООД, гр. Враца за 2024 г.

Взето участие в работна среща организирана от БДДР-Плевен на тема „Предварителна оценка на риска от наводнения – 3-ти цикъл от приложението на Директивата за наводненията в България. Среща със заинтересованите страни във

връзка с актуализация на данните за минали наводнения“, проведено в Областна администрация Монтана.

Изготвени са графици на РИОСВ-Враца и Регионална лаборатория - Враца за мониторинг на отпадъчните води от обектите, утвърдени със Заповед № РД-1062/13.12.2024 г. на министъра на околната среда и водите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, които са включени в „Геоинформационна система за управление на водите и докладване“ и подлежащи на задължителен мониторинг през 2024 г. на територията на РИОСВ – Враца.

Във връзка с изчисляване на таксата за заустване на отпадъчни води за 2025 г. по чл. 16-18 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване е изготвена информация за обектите на територията на РИОСВ-Враца, както следва:

- Попълнен корекционен коефициент КЗ, отчитащ степента на пречистване за операторите на разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води;

- Попълнена информация относно изпълнение/неизпълнение на всички условия по издадени комплексни разрешителни.

Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях:

▪ ***контрол общо за всички обекти:***

В териториалния обхват на РИОСВ – Враца има изградени и въведени в експлоатация канализационни системи и действащи градски пречиствателни станции за отпадъчни води в агломерациите с над 10 000 е. ж. за градовете гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина и гр. Козлодуй.

В изпълнение на своите компетенции РИОСВ – Враца извършва ежегоден контрол на всички ПСОВ, както и градските канализационни системи на гр. Роман и гр. Оряхово. През 2025 г. на селищните пречиствателни станции са извършени планови проверки по условията на издадените разрешителни и пробонабиране от отпадъчните води (контролен мониторинг) с честота - 2 пъти годишно и на градските канализации без изградени ПСОВ 1 път годишно.

Дружеството „ВиК“ ООД, гр. Враца редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води от ПСОВ, с честота и по показатели, поставени в разрешителните за заустване. Протоколите от лабораторните анализи своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца.

От проведенения собствен и контролен мониторинг е констатирано, че градските пречиствателни станции за отпадъчни води постигат индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води. Изключение прави ПСОВ-Бяла Слатина, при която се наблюдава неблагоприятна тенденция наличието на превишение по показателя „общ азот“ в пречистените отпадъчни води. Причината е частичната изграденост на канализацията, както и инфилтриране на богати на нитрати води в канализационната система, което възпрепятства ефективната работа на пречиствателните съоръжения.

Агломерациите с над 2 000 е. ж. и частично изградени канализационни клонове, на територията на РИОСВ-Враца са гр. Оряхово и гр. Роман. За същите има действащи разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, но съответно не постигат индивидуалните емисионни ограничения, поставени в тях.

▪ ***контрол на обекти, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества:***

✓ "Екопроект" ООД (РДНО Враца-Мездра)

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Извършени са 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително /КПКЗ/.

„Екопроект“ ООД е титуляр на комплексно разрешително № 5–Н1/2010, актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А1-ТГ/2013 г. и Решение №5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г., издадено на оператора „Екопроект“ ООД, гр. Враца за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“.

Съгласно Условие 10.1.2.1. Притежателят на настоящото разрешително да зауства смесен поток отпадъчни води:

- производствени - инфилтрат от клетките на депото, води от измиване на сметовозните коли, води от дезинфекционния трап за автомобилите и води от сепариращата инсталация (води от измиване на контейнерите и води от измиване на производственото хале), води от инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци (след ПСОВ),
- битово-фекални води,
- дъждовни води (от стопанския двор),

в градската канализация на гр. Враца, единствено при наличието на актуален договор с ВиК дружеството, експлоатиращо канализационната мрежа, при спазване на условията в него и условията, посочени в Таблица 10.1.2.1.

Смесеният поток отпадъчни води се отвежда към колектор на градска канализация – Враца за пречистване в ПСОВ-Враца, съгласно договор с ВиК.

През изтеклата година, при извършения контролен мониторинг на смесения поток отпадъчни води не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения индивидуалните емисионни ограничения.

✓ „Гарант“ АД, гр. Бяла Слатина, производство на хидравлични елементи за машиностроенето.

За питейни и битови нужди предприятието се водоснабдява от водопроводната мрежа на Бяла Слатина.

За производствени нужди се използва вода от собствен подземен водоизточник – „Шахов кладенец 2-Гарант-Бяла Слатина“, за който дружеството притежава Разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения № 11591346/28.09.2021 г., издадено от БДДР-Плевен, със срок на действие до 28.09.2027 г.

На производствената площадка се формират три потока отпадъчни води – производствени, битово-фекални отпадъчни и дъждовни. Смесеният поток от производствени, битово-фекални отпадъчни и дъждовни води се зауства в колектор на градската канализация на база сключен договор с „ВиК“ ООД, от където се отвеждат за пречистване към ПСОВ – Бяла Слатина.

▪ **контрол на обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро:**

✓ „Техкерамик-М“ АД, гр. Мездра, производство на керамични изделия със специално предназначение.

През отчетния период са извършени 4 броя проверки (3 броя планови и 1 брой извънредни): 2 броя планови проверки във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води, 1 брой във връзка с комплексна проверка и 1 брой извънредна проверка във връзка със съставяне на констативен протокол по чл. 69 от ЗООС.

За производствени нужди, дружеството използва вода от собствен водоизточник на база издадено Разрешително № 11530587/04.01.2022 г., за водовземане

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

от подземни води, чрез съществуващи водоземни съоръжения, издадено от директора на БДДР-Плевен.

Производствените отпадъчни води се пречистват в система от бетонови утаители и се заустват в река Боденска бара, приток на река Искър. Фирмата е титуляр на Разрешително № 13140312/09.10.2019 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР – Плевен.

Съгласно разрешителното се разрешава заустване на два потока отпадъчни води:

- Поток № 1 – битово-фекални отпадъчни води;

- Поток № 2 – смесен поток от битово-фекални и производствени отпадъчни и дъждовни води.

От извършен контролен мониторинг през 2-ро полугодие на 2025 г. е констатирано намаляване на превишенията на индивидуалните емисионни показатели по показатели „БПК₅“ и „ХПК“ и констатирано превишение на показателя „Неразтворени вещества“. Намалена е текущата санкция по чл. 69 от ЗООС.

✓ "Инертстрой-Калето" АД, производствена база ТМСИ и бетонов възел.

Извършени са 2 броя планови проверки – мониторинг на отпадъчните води и 1 брой извънредна проверка по дадено предписание.

Дружеството е титуляр на Разрешително № 13120031/13.03.2009 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект, продължен срок с Решение № 3474/12.01.2022 г., издадено от директора на БДДР – Плевен.

Съгласно разрешителното, на фирмата се разрешава заустване в отводнителна вада и от там в река Искър на смесен поток от производствени отпадъчни и дъждовни води от експлоатация на производствена база – ТМСИ и бетонов възел.

В изпълнение на поставените условия в горесцитираното разрешително, дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води с честота и по показатели определени в него. Пробовземането и анализите на водните проби се извършват от акредитирани лаборатории. Протоколите от лабораторните анализи са предоставени в РИОСВ-Враца. От извършения собствен и контролен мониторинг през 2025 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, съгласно разрешителното.

✓ „Хемус-М“ АД, гр. Мездра, обработка на скалнооблицовъчни материали.

На площадката се формират битово-фекалните отпадъчни води, които се заустват в колектор на градска канализация и се отвеждат за пречистване в ПСОВ-Мездра.

За пречистване на производствените отпадъчни води от предприятието за обработка на скалнооблицовъчни материали се експлоатира локално пречиствателно съоръжение. От производствените цехове отпадъчната вода се припомпва към пречиствателната станция, където след утаяване постъпва в трихтери. Избистрената отпадъчна вода се връща отново в производствения процес и е включена в оборотен цикъл.

Съществуващото шламохранилище не се експлоатира след пускане в експлоатация на пречиствателната станция. Шламохранилището се поддържа като резервен вариант при възникване на необходимост. През 2025 г. към шламохранилището не постъпва отпадъчна вода и не е имало отток на отпадъчна вода към река Искър.

✓ “Булмекс” ЕООД, с.Бутан, бетонов възел и миячно-сортировъчна инсталация.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Дружеството притежава Разрешително № 13720024/19.04.2016 г., продължено с Решение № 3835/02.06.2023 г., издадено от директора на БДДР-Плевен. Разрешителното е за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект за експлоатация на производствена база – бетонов възел и миячно-сортировъчна инсталация (МСИ) в регулационните граници на с. Бутан, общ. Козлодуй, обл. Враца.

Съгласно разрешителното се разрешава заустване на Поток № 1 – смесен поток от производствени отпадъчни и дъждовни води от площадката на бетоновия възел.

Към 2025 г. разрешителното е с изтекъл срок на действие и не се предвижда подновяването му. Прави се реконструкция на бетоновия възел и производствените води ще бъдат включени в оборотен цикъл. През 2025 г. не е констатиран отток на отпадъчна вода.

✓ "Метизи" АД, гр. Роман, производство на стоманени телове и въжета.

Операторът притежава комплексно разрешително № 78/2005 г., актуализирано с решение № 78-Н0-И0-А1/2011 г., издадено на „Метизи“ АД, гр. Роман.

В изпълнение на Условие 10. от КР Емисии на отпадъчни води, операторът поддържа затворена системата за повторно използване на производствените отпадъчни води от инсталациите. Производствените води се отвеждат в резервоар, където се неутрализират с варово мляко. След неутрализацията постъпват в трихтери за утаяване, след което се отвеждат в миксери за доутаяване и се връща отново в производството. Няма заустване на производствени отпадъчни води в повърхностен воден обект и/или канализационна система.

Битово-фекалните отпадъчни води се пречистват в локална пречиствателна станция за битово-фекални отпадъчни води. Собственият мониторинг на отпадъчните води се извършва по показатели и честота определени с КР. Спазва се честотата на мониторинга и протоколите от лабораторните анализи своевременно се представят в РИОСВ-Враца.

Пробовземането и изпитването на битово-фекалните отпадъчни води се извършва от акредитирани лаборатории. При осъществения собствен и контролен мониторинг през годината не са констатирани превишения на изследваните показатели над индивидуалните емисионни ограничения поставени с КР. Количеството на заустваните пречистени битово-фекални води в р. Искър се измерва, чрез разходомерно устройство, монтирано на изход ЛПСОВ.

• **Производствени обекти, формиращи отпадъчни води:**

▪ **контрол общо за всички обекти:**

Основен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното въздействие върху повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници:

- битово-фекалните води, зауствани от агломерации, където все още не са изградени ПСОВ;
- домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни кладенци;
- животновъдни обекти, разположени в близост до водни обекти;
- производствени обекти, формиращи недостатъчно пречистени производствени отпадъчни води във водни обекти или недобра експлоатация на локални пречиствателни съопръжения.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

През годината са извършени проверки на следните обекти формиращи производствени отпадъчни води:

✓ „Холсим (България)“ АД, завод за производство на цимент, оператор притежаващ Комплексно разрешително за експлоатация на инсталация за производство на циментов клинкер.

На производствената площадка се формират четири потока отпадъчни води: производствени, охлаждащи, дъждовни и битово-фекални отпадъчни води. Смесеният поток отпадъчни води се зауства в р. Въртешница.

За охлаждане се използват условно чисти води от яз. „Станъов дол” за допълване на загубите в мрежата, на база разрешителни. Охладителната система е затворен тип.

За пречистване на отпадъчните води се експлоатират следните пречиствателни съоръжения: маслоуловител при ж.п. депо за производствени отпадъчни води и маслоуловител в северната част на заводската площадка за биново-фекални и производствени отпадъчни води, охлаждащи и дренажни води, маслоуловител при оборотна помпена станция и маслозадържател за оборотни води при ж.п. депото, маслоуловител при заводска ж.п. гара и маслоуловител при ведомствена бензиностанция, 1 бр. септична яма за битово-фекални отпадъчни води и пречиствателно съоръжение за пречистване на отпадъчни води.

От извършения собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води 2025 г. не са констатирани превишения на ИЕО, поствени в Таблица 10.1.2.1.

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води по потоци и показатели, определени в условие № 10 от КР. Пробите за анализ са взети от „Евротест – контрол” ЕАД, гр. София. Протоколите от лабораторните анализи своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Спазва се честотата на мониторинга, съгласно условията на КР.

✓ Кариера за варовик "Лиляче" на "Холсим (България)" АД, с. Лиляче.

„Холсим (България)“ АД е титуляр на разрешително № 13430001/18.11.2011 г., изменено с Решение № 800/04.07.2012 г. за ползване на сухо дере, за заустване на отпадъчни води за експлоатация на кариера за варовик в землището на с. Лиляче, общ. Враца и продължен срок на действие с Решение № 4080/18.01.2024 г., издадени от директора на БДДР-Плевен.

При добива на варовик в отработените пространства се събират дъждовни води, които при силни валежи се задържат и възпрепятстват производствения процес. За недопускане на този процес събраното количество вода се изпомпва към сухо дере. През 2025 г. не се е налагало изпомпване на отпадъчна вода от зумпфа.

При изпомпване на вода от зумпфа, количеството зауствени отпадъчни води се отчита с измервателно устройство.

Извършва се собствен и контролен мониторинг с честота и по показатели определени съгласно горесцитираното разрешителното.

✓ Трошачна инсталация и ремонтна работилница на кариера за варовик “Лиляче”.

„Холсим (България)“ АД е титуляр на разрешително № 13420001/08.09.2011 г. за ползване на воден обект-язовир „Лиляче“ за заустване на отпадъчни води за експлоатация на трошачна инсталация и ремонтна работилница с автомивка от административната част на кариера за варовик в землището на с. Лиляче, продължен срок на действие с Решение № 3354/09.09.2021 г., издадени от директора на БДДР-Плевен.

На площадката се формират два потока отпадъчни води, както следва:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- Поток № 1 – производствени отпадъчни води от трошачна инсталация, пречистени в земен утаител;

- Поток № 2 – производствени отпадъчни води от измиване на автопарк, пречистени в каломаслоуловител.

В изпълнение на условията, поставени в разрешителното „Холсим (България)“ АД извършва собствен мониторинг на отпадъчни води с честота и показатели определени в разрешителното и протоколите своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от акредитирана лаборатория „ЕВРОТЕСТ-КОНТРОЛ“ ЕАД.

▪ **контрол на обекти, с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:**

✓ “Булгартрансгаз” ЕАД, пренос, транзитен пренос и съхранение на природен газ.

Извършени 3 броя планови проверки: 2 броя контролен мониторинг на отпадъчните води по потоци, съгласно действащото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително.

Водоснабдяването на обекта за охлаждане и противопожарни нужди е от повърхностен водоизточник язовир “Чирен III”, за което фирмата има актуално разрешително за водоползване № 1149000/14.06.2007 г. издадено от директора на БДДР-Плевен, удължено и изменено с Решение № 1/21.06.2022 г. на община Враца. За питейно-битови нужди се използва вода от селищната водопроводна мрежа, съгласно договор с “ВиК” ООД, гр. Враца.

Дружеството е титуляр на Разрешително № 13140017/14.06.2007 г., продължен срок с Решение № 2623/23.04.2019 г., за ползване на три водни обекта за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР-Плевен, с краен срок на действие 14.06.2025 г. Дружеството е оператор по издадено от ИАОС Комплексно разрешително (КР) № 611-Н0/2022 г., в условията на което са обхванати всички 3 бр. потоци отпадъчни води по разрешителното за заустване.

С Комплексно разрешително № 611-Н0/2022 г. се разрешава заустване на смесени потоци производствени, битово-фекални, охлаждащи и дъждовни води в следните потоци:

- Поток 1 – сухо дере м. „Лъките“;
- Поток 2 – сухо дере м. „Краев трън“;
- Поток 4 – реинжектиране в Сондаж Р-15.

Както и заустване на дъждовни води в Поток 3 – яз. Чирен в м. „Ливадето“.

Пунктовете за мониторинг на отпадъчните води са трайно сигнализирани и е осигурен достъп до тях. Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води, като протоколите от лабораторните анализи в срок се представят в РИОСВ-Враца.

От извършения собствен и контролен мониторинг е констатирано, че изследваните показатели отговарят на индивидуалните емисионни ограничения поставени в разрешителното.

✓ “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, производство на електроенергия.

Извършени 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг и пробонабиране на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда. Извършени са 2 броя извънредни

проверки във връзка с осъществяването на извънреден контролен мониторинг и контрол по дадено предписание.

Дружеството е титуляр на Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води чрез ТК-1 и ТК-2 и Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за поток № 1, поток № 2 и поток № 3 от площадката на „АЕЦ Козлодуй“, издадени от БДДР-Плевен.

В изпълнение на условията поставени в Разрешителните, Дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води и изготвя доклади, които своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца.

Пречиствателният комплекс за отпадъчни води към ЕП-2 работи в нормален технологичен режим. Площадковата канализация функционира разделно: битово-фекални отпадъчни води от „чиста зона“ и битово-фекални отпадъчни води от „контролирана зона“. Двата потока отпадъчни води се пречистват отделно в идентични пречиствателни съоръжения - черпателни резервоари с монтирани решетки и шнекове за отстраняване на грубите замърсители и миксери за разбъркване и хомогенизиране, след което се припомпват към биобасейни с аериране и към вторични утаители.

На вход и изход ПСОВ на двата потока отпадъчни води се извършва радиохимичен анализ. Периодично от лаборатория към пречиствателната станция се извършват анализи на отпадъчната вода на изход ПСОВ по показателите БПН₅, ХПК, рН, неразтворени вещества, азот и фосфор. Измерените стойности се отразяват в дневник.

✓ РДНО-Оряхово.

През отчетния период са извършени 3 броя проверки: 2 броя планови проверки във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително.

„Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“, притежава комплексно разрешително №249-Н0/2008 г., актуализирано с Решение №249-Н0-И0-А1/2012 г. и Решение №249-Н0-И0-А2/2017 г.

На площадката на депото се формират следните потоци отпадъчни води:

- смесен поток отпадъчни води - производствени (от мивка за измиване на контейнери и дезинфекционен трап), битово-фекални води (от административната сграда, гараж и КПП в стопански двор№1) и дъждовни води от източната част на стопански двор №1, пречистени в канализационно пречиствателно съоръжение;

- повърхностни атмосферни води, отвеждани посредством система от охранителни бетонови канавки;

- инфилтрат от тялото на Клетка № 1 и Клетка № 2.

За пречистване на отпадъчните води на депото се експлоатира канализационно пречиствателно съоръжение (КПС).

Изготвена е и се прилага инструкция за периодична проверка на пречиствателните съоръжения. Води се дневник.

Канализационната система, системата за инфилтрат и дренажната система се проверяват ежемесечно, като резултатите са отразяват в дневник. Нивото на инфилтрата в ретензионния басейн се следи ежедневно. Мониторинг за състава и обема на инфилтрата се извършва на тримесечие. Качествен анализ на инфилтрата се извършва на тримесечие от акредитирана лаборатория ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София по показателите съгласно КР.

Инфилтратът от клетките № 1 и 2 се отвежда и събира единствено в ретензионния басейн на депото, откъдето се подават в оросителната система за

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

оросяване тялото на клетка № 2. Аварийният изпускател към ретенционен басейн е пломбиран в затворено състояние и пломбата е ненарушена. Не е констатирано изтичане на инфилтрат извън ретенционния басейн.

Спазва се честотата на извършване на собствен мониторинг на отпадъчните води, определени с КР. Протоколи от анализите се изпращат своевременно в РИОСВ – Враца. През годината от извършения собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води, не са констатирани превишения на ИЕО.

○ **контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води;**

През 2025 г. е извършен контрол на следните обекти формиращи биоразградими отпадъчни води:

✓ Млекопреработващи предприятия:

- „Нивего“ ООД, млекопреработващо предприятие.

Извършени са общо 2 броя планови проверки за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води.

Фирмата е титуляр на Разрешително № 13740070/10.01.2014 г., продължен срок на действие и изменение с Решение № 2906/06.03.2020 г., за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР-Плевен за млекопреработващо предприятие на „Нивего“ ООД, с. Чирен.

Смесеният поток производствени и битово-фекални отпадъчни води се пречиства в локална пречиствателна станция за отпадъчни води /ЛПСОВ/ с механично, физико-химично и биологично стъпало. ЛПСОВ е с автоматичен режим на работа. Количеството на заустените води се отчита посредством автоматично измервателно устройство. Показанията се отчитат ежемесечно и се записват в дневник.

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води и протоколите своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Пунктът за собствен мониторинг е сигнализиран и има достъп до него.

От извършения собствен и контролен мониторинг през 2025 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

- „Млечен рай – 2“ ООД, млекопреработващо предприятие.

Извършени са общо 4 броя планови проверки - 2 броя за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води, 1 брой комплексна проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“ и 1 брой във връзка с контрол по дадено предписание.

За производствени и питейно-битови нужди обектът се водоснабдява от селищната водопроводна мрежа на база сключен договор с „ВиК“ ООД, гр. Враца.

Формираните от дейността на обекта отпадъчни води, се отвеждат като смесен поток отпадъчни води (битово-фекални, производствени и дъждовни води) за пречистване в локално пречиствателно съоръжение, след което се заустват в река Въртешница. ЛПСОВ е с механично, физико-химично и биологично пречистване, с циклично изпускане на пречистени отпадъчни води. За тази дейност дружеството притежава Разрешително № 13140338/11.08.2022 г. за ползване на повърхностен воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от Директора на БДДР-Плевен.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

За отчитане на заустеното водно количество в повърхностния воден обект няма монтирано измервателно устройство, поради открития достъп на точката за заустване. В изпълнение на условията, поставени в горесцитираното разрешително дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчни води.

- „Лилия Милк“ ЕООД, млекопреработващо предприятие в с. Ракево, общ. Криводол.

За производствени и битови нужди обекта се водоснабдява от селищната водопроводна мрежа на база сключен договор с „ВиК“ ООД гр. Враца.

От дейността на млекопреработватващото предприятие се образуват производствени отпадъчни води от измиване на помещения и съоръжения, както и битово-фекални отпадъчни води от санитарни възли.

Отпадъчните води, посредством площадкова канализация се отвеждат в бетонови съоръжения. С цел ограничаване на миризмите, бетоновите ями са оградени с плоскости. При запълване на ямите, те се изтеглят и отвеждат за последващо третиране. Дейностите по изтегляне на отпадъчната вода се извършват от специализирана фирма на база договор за почистване и извозване на отпадни води, която притежава Регистрационен документ по ЗУО, издаден от РИОСВ-Враца.

Представени са фактури за ежемесечно почистване и извозване на отпадъчни води от млекопреработващото предприятие.

- „Хаджийски и фамилия“ ЕООД, млекопреработващо предприятие в с. Градешница, общ. Криводол. През 2025 г. е извършена една планова проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“.

За производствени и питейно-битови нужди обектът е водоснабден от собствен подземен водоизточник-тръбен кладенец, с актуално разрешително за водовземане, издадено от Директора на БДДР-Плевен. Производствените и битово-фекални отпадъчни води се пречистват в мазниноуловител и двукамерна септична яма с черпател. Пречистените отпадъчни води се припомпват в подземни филтрационни полета. При необходимост от почистване на утайки от септичната яма и мазнинноуловителя се използва услуга от външна фирма. Представят се документи за транспортиране на утайките от септичната яма. Не са констатирани несъответствия

✓ Винопроизводството:

„Бургозоне“ ЕООД, винарна с хотелски комплекс в землището на с. Лесковец, общ. Оряхово. Извършена е една планова проверка в изпълнение на Годишния план за контролната дейност на РИОСВ-Враца за 2025 г. по компонент води.

Водоснабдяването към избата и стопанския двор се осъществява от селищната водопроводна мрежа, съгласно договор с „ВиК“ ООД, гр. Враца. За напояване на културите се използват подземни води от кладенец чрез разрешително № 11520453/21.11.2023 г. за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водовземни съоръжения с титуляр „Астра-Ф“ АД. В момента на проверката е представен договор за наем на земеделска земя за производство на грозде между „Астра-Ф“ АД в качеството си на наемодател и „Бургозоне“ ЕООД в качеството си на наемател.

На производствената площадка се формират следните потоци отпадъчни води – дъждовни води, производствени и битово-фекални отпадъчни води. Канализацията за дъждовна вода е разделена от производствените и битово-фекалните отпадъчни води и се зауства към съседното дере. Производствените и битово-фекалните отпадъчни води се заустват в бившото пречиствателно съоръжение, на което е поставен савак, който се

затваря с кран. Шахтите се експлоатират като изгребна яма. Поставена е пломба на крана на изходящата тръба, с цел недопускане заустване на производствени и битово-фекални отпадъчни води към водоприемника. Представен е актуален договор за изтегляне и извозване на отпадъчните води с фирма притежаваща необходимите документи по ЗУО.

✓ Мелница

„АПЕ – 2001“ ООД, мелница в с. Галиче, общ. Бяла Слатина.

През 2025 г. са извършени 3 броя планови проверки, от които 2 броя за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда, 1 брой извънредна проверка във връзка със съставяне на констативен протокол по чл. 69 от ЗООС. За измиване на зърното мелницата е оборудвана с миячна машина. Водоснабдяването на обекта за производствени нужди е от собствен подземен водоизточник с актуално разрешително за водоземане. Производствените отпадъчни води се пречистват механично в утайтел, след което пречистената отпадъчна вода гравитачно се зауства в река Скът.

В изпълнение на условията, поставени в разрешителното за заустване, дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчната вода, по показатели и честота поставени в разрешителното и резултатите се предоставят в РИОСВ- Враца.

✓ Месопреработка:

"Стартмес" ООД, с. Търнак, общ. Бяла Слатина цех за преработка и добив на месо. Извършена 1 бр. планова проверка и 1 една извънредна във връзка с дадено предписание. Формираните отпадъчни води от кланицата, както и производствените помещения и оборудването, посредством съществуваща площадкова канализация се отвеждат в намиращата се в имота, безотточна изгребна яма. Ямата се почиства от фирма, притежаваща необходимите документи по ЗУО.

○ *контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води:*

През 2025 г. е осъществен текущ контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води, които не притежават разрешително за ползване на воден обект за заустване и/или комплексно разрешително и включени в Годишния план за контролна дейност на инспекцията. При извършените проверки не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.

• **Изводи**

○ *за осъществения контрол по изпълнение на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС:*

При извършените проверки през годината е констатирано, че операторите с издадени разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на ЗВ или комплексни разрешителни, издадени по ЗООС изпълняват поставените с разрешителните условия.

○ *за осъществения контрол по чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти:*

Селищните пречиствателни станции на територията на РИОСВ-Враца са 4 бр. и се стопанисват от експлоатационното дружество „ВиК“ ООД, гр. Враца. През 2025 г. дружеството редовно е извършвало собствен мониторинг на отпадъчните води на вход и изход ПСОВ по показатели и честота определени в разрешителните за заустване на отпадъчни води. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от акредитирани лаборатории, съгласно методите за акредитация и вида на пробите, определен в разрешителните.

Лабораторните анализи своевременно са предоставени в РИОСВ-Враца.

Информация за най-големите нарушители (установени през отчетния период), групирани по вида на нарушението по определените приоритети в контролната дейност по компонента и заключенията, във връзка с изпълнението на приоритетите, в т. ч. и обобщена информация за стойността на наложени наказания по видове нарушения:

На територията на РИОСВ-Враца няма големи производствени мощности, които от дейността си да формират производствени отпадъчни води.

Основен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното въздействие върху повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници.

На територията има две агломерации с частично изградени канализационни клонове - гр. Оряхово и гр. Роман, които нямат изградени пречиствателни станции за отпадъчни води и заустват без пречистване в повърхностни водни обекти.

Друг съществен замърсител са домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни ями.

Млекопреработващите предприятия, като основен замърсител в предходни периоди имат изградени и работещи пречиствателни станции и през отчетната година нямат налагани санкции за неспазване на индивидуалните емисионни ограничения.

Поддържане на база данни в електронен вид по чл. 30 на Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване:

В “Геоинформационната система за управление на водите и докладване” (ГИСУВД) е въведена информация за извършения контролен мониторинг на отпадъчните води на всички обекти, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите, които притежават разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и комплексни разрешителни, издадени по Закона за опазване на околната среда.

Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:

В изпълнение на чл. 64, ал. 1 от Наредба № 1 за мониторинг на водите (ДВ бр. 34/2011 г.) и Заповед № РД-821/30.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите е актуализиран списъка на обектите на територията на РИОСВ-Враца, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти.

През месец декември са изготвени графици за провеждане на контролен мониторинг на отпадъчните води от обектите, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, които са включени в „Геоинформационна система за управление на водите и

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

докладване“ и подлежащи на задължителен мониторинг през 2026 г. на територията на РИОСВ – Враца.

Извършени проверки (вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция) и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект. Резултати.

За отчетния период са извършени следните проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали за замърсяване на водни обекти и във връзка с възникнали аварийни ситуации:

❖ Постъпил сигнал за оцветяване в червено на водите на река Дъбника в землището на гр. Враца. Извършен обход и оглед на река Дъбника в района от бензиностанция „Лукойл“, гр. Враца до язовирната стена на язовир „Дъбника“. Констатирано е, че водите на реката в района на моста при бензиностанция „Лукойл“ са с червеникав отенък, но видимо бистри. Нагоре по течението на реката (посока язовирната стена на язовир „Дъбника“) водите по реката стават видимо с по-червени отенъци.

Непосредствено преди язовирната стена водите на реката са бистри и без оцветяване. При направения обход е установено, че оцветяването се дължи на вливане в реката на дъждовен канал, от който изтича оцветена вода. Проследявайки канала по посока на гр. Враца се установи, че той преминава открито до място с координати N: 43°13.052' E: 23° 34.549, където от подземен бетонов колектор изтича видимо червена вода.

Изходът на бетоновия колектор е извън регулационните граници на гр. Враца, на отстояние повече от 300 м. от промишлената зона на града.

Взети са водни проби за анализ от Регионална лаборатория – Враца от:

Река Дъбника на моста при бензиностанция „Лукойл“, гр. Враца с координати: N: 43°15.044' E: 23° 34.466'

Река Дъбника след язовирната стена на язовир „Дъбника“, гр. Враца, с координати: N: 43°12.888' E: 23° 34.960';

Във връзка с осъществяване на последващ контрол е извършена повторна проверка свързана с оцветяване на река Дъбника. По време на проверката е направен обход и оглед на дъждовния колектор и река Дъбника, при което се констатира следното:

Дъждовния колектор е локален. В района около него няма предприятия, които биха били евентуален източник на замърсяване с отпадъчни води в колектора. Считаме че се касае за еднократно изхвърляне на замърсяващи вещества в дъждовния колектор от неустановен източник в предходен период от време. Вследствие на дъждовете и запълване на дъждовния колектор от него излиза оцветена отпадъчна вода към реката.

В момента на проверката река Дъбника е видимо бистра, без червеникави отенъци. Взети са водни проби за анализ от Регионална лаборатория – Враца от реката на моста при бензиностанция „Лукойл“ в землището на гр. Враца.

❖ Постъпил сигнал относно неправомерно използване на кладенец като септична яма, намиращ се между два имота на ул. „Пламяк“ № 24 и № 22, с. Селановци.

При проверката е констатирано, че кладенецът е в общински имот УПИ с кад. № 501.2121, с. Селановци, общ. Оряхово, на границата на имоти на ул. „Пламяк“ № 24 и №22

От имота на ул. „Пламяк“ № № 22 към кладенеца е изведена PVC тръба посредством която в него се заустват отпадъчни води. Органолептично се усеща неприятна миризма на отпадъчна вода. Предвид факта, че подземният водоизточник е

собственост на община Оряхово, от БДДР-Плевен на община Оряхово е дадена препоръка да се прекрати заустването на отпадъчни води в кладенеца.

❖ Постъпилия сигнал е относно изтичане на течност с остра миризма, разливаща се по уличното платно в гр. Криводол от задния двор на зърнобаза, собственост на „Био Фарминг“ АД.

В момента на проверката е извършен обход и оглед на площадката на дружеството, при което се констатира следното:

Обекта се водоснабдява от градската водопроводна мрежа. Битово-фекалните отпадъчни води се заустват в градската канализационната система. За производствени нужди не се използват води. Дружеството използва вода за измиване на селскостопанската техника след работа на полето. Измиването на техниката се извършва периодично и при необходимост.

В момента на проверката не е установено изтичане на отпадъчна вода извън територията на площадката. Пред портала на площадката няма мокри следи. Органолептично не се усеща неприятна миризма.

❖ Постъпилия сигнал е относно наличие на умряла риба в река Скът преди ПСОВ Бяла Слатина, гр. Бяла Слатина. В момента на проверката е извършен обход и оглед на река Скът, при което се констатирано следното:

- При река Скът, преди ПСОВ - Бяла Слатина с координати N 43°29.280' E 023°55.643' се забелязват 10-15 бр. малки екземпляри умряла риба. Мястото е със слаб отток на реката, органолептично не се усеща неприятна миризма и няма оцветяване. Взети са водни проби за анализ от РЛ-Враца. Измерените показатели на място показват: рН 7,40 ± 0,02; разтворен кислород – 2,00 ± 0,28; температура – 23,7 ± 0,1; електропроводимост – 644 ± 3.

- Нагоре по течението, на място с координати N 43°27.855' E 023°57.276', реката е видимо бистра и се забелязват живи екземпляри риба. Няма наличие на умряла риба.

- Надолу по течението в с. Търнава на моста в посока с. Галиче с координати N 43°30.386' E 023°53.129' реката е с нормален отток, чиста и не се забелязва наличие на умряла риба. Взети са водни проби за анализ от РЛ-Враца. Измерените показатели на място показват: рН 7,89 ± 0,02; разтворен кислород 9,04 ± 0,75; температура 24,9 ± 0,1; електропроводимост 915 ± 23.

Вероятните причини за наличието на мъртва риба единствено на мястото с координати N 43°29.280' E 023°55.643' са слабия отток на реката и ниския кислород, поради високите температури и горещините в предходните няколко дни.

❖ Във връзка с постъпила жалба е извършена проверка на „Апис Агро 98“ ООД, с. Фурен. Жалбата е относно замърсяване на имота на жалбоподателя с химически отпадъци, химикали и твърди частици от цех за производство на лавандула.

В момента на проверката е извършен обход и оглед на площадката на дружеството, при което се констатира следното:

От така направената проверка на място на производствения обект и предоставената информация от управителя на дружеството, за нуждите на производство на лавандулово масло не се използват химични вещества и смеси. Лавандуловото масло се извлича от растителната маса чрез парна дестилация. Дестилацията се извършва периодично действащи апарати. В 1 куб. м. се поставят около 250 кг. съцветия. Продължителността на дестилацията е около 1,5 ч. Дестилатът

от дестилационния съд директно се подава във флорентински съд и след приключване на процеса маслото се изважда.

Обектът се водоснабдява от селищната водопроводна система на база сключен договор с „ВиК“ ООД, гр. Враца.

Битово-фекалните отпадъчни води се пречистват в пречиствателно съоръжение „ВЮ Vleaner“ ВС 10, след което се заустват в изгребен полиетиленов резервоар с обем 30 м³. От производствените дейности се отделят вторични дестилационни води, които се извозват в цистерни. Охлаждащите води са включени в оборотен цикъл.

При проверката не е констатирано нерегламентирано заустване на отпадъчни води и замърсяване на водни обекти.

3. Подземни води

Втората група води, формиращи хидропотенциала на България, е групата на подземните води, която от своя страна се поделя на пресни подземни води и минерални води. Те представляват неотменна част от националния воден баланс и имат все по-нарастващо значение в структурата на водопотреблението за различни нужди.

Факторите обуславящи характера на подземните води са от различно естество:

- ✓ географски - климат, релеф, почвена и растителна обвивка;
- ✓ геоложки и хидрогеоложки - състав на скалите, тектонски строеж;
- ✓ антропогенни - резултат от човешката дейност.

Главния фактор определящ степента и характера на замърсеност на подземните води е антропогенната дейност. Броя на класовете замърсители в подземните води основно има химичен и биологичен характер. Сред по-често срещаните замърсяващи вещества са: въглеродороди, амоняк, нитрати, нитрити, хлориди, тежки

метали. Основните източници на замърсяване на подземните води са:

- ✓ замърсените повърхностни води;
- ✓ замърсяване с нитрати от земеделски източници;
- ✓ дифузните източници имат все по-голямо въздействие върху подземните води;
- ✓ непречистените битово-фекални води и използването на попивни ями в агломерациите без изградени канализационни системи и ПСОВ;
- ✓ водите от животновъдните ферми.

Основните цели по отношение на подземните води са да бъде осигурено:

- ✓ опазване на подземните води като ценен природен ресурс и основен източник на вода за питейно-битово водоснабдяване;

- ✓ прекратяване или ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води;
- ✓ предотвратяване влошаването на химичното състояние на всички подземни водни тела;
- ✓ постигане и поддържане на добро количествено и добро химично състояние на подземните водни тела на територията на Република България;
- ✓ събиране на данни и информация за оценката на състоянието на подземните водни тела и риска от влошаването му в резултат от човешката дейност.

През 2025 г. операторите с издадени комплексни разрешителни /КР/ са извършвали собствен мониторинг на подземните води по показатели и честота поставени с условията на КР, както следва: Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца-Мездра, Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) - Оряхово, “Метизи” АД, гр. Роман и “Холсим (България)” АД, с. Бели Извор.

Дружествата „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, площадка Козлодуй редовно извършват собствен нерадиационен мониторинг на околната среда, включващ и мониторинг на подземните води и изготвят тримесечни и годишни доклади, които се предоставят в РИОСВ-Враца.

Като цяло регистрираните единични превишения не са в резултат от производствената дейност на дружествата. Обектите потенциални замърсители на подземните води не оказват съществено влияние върху техният състав и характер. Голяма част от биогенните замърсители се внасят в подземните води чрез непречистените битово-фекални води, водите от животновъдните ферми и дъждовните води от наторяваните земеделски площи. Наличието на биологични и органични компоненти в подземните води не винаги е признак за замърсяване и понякога тези компоненти имат минерален произход. Съдържанието на желязо в повечето случаи има естествен произход, но една от причините за наднормените стойности са материалите използвани за направата на водоземните съоръжения.

4. Състояние на хидротехническите съоръжения (диги, язовирни стени и др.) на територията на РИОСВ–Враца

❖ Във връзка със Заповед на областният управител на област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1, чл. 31, ал. 1, т. 9 от Закона за администрацията, чл. 64, ал. 1, т. 6 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите, е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши оглед на участък от речното корито на река Скът, извън урбанизираните територии на община Бяла Слатина.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Мездра, област Враца, назначена на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци, чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Хайредин, област Враца, назначени на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия е взето участие в междуведомствена комисия, която

извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на областен управител на област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията и във връзка с чл. 140, ал. 5, т. 1 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която да извърши огледи на участъци от речните корита в урбанизираните територии на община Криводол. Определени са дължините на речните участъци, чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на областен управител на област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията и във връзка с чл. 140, ал. 5, т. 1 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която да извърши огледи на участъци от речните корита извън границите на урбанизираните територии на община Мездра. Определени са дължините на речните участъци, чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на областен управител на област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1 от Закона за администрацията и във връзка с чл. 140, ал. 5, т. 1 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която да извърши обследване състоянието на коритото на р. Огоста, намиращо се в границите на урбанизираните територии на с. Гложене, община Козлодуй . Определени са дължините на речните участъци, чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Борован, област Враца, назначени на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 6 от Закона за защита при бедствия и във връзка с чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Бяла Слатина, област Враца, назначени на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 6 от Закона за защита при бедствия и във връзка с чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Роман, област Враца, назначени на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. 140, ал. 4, т. 3 от Закона за водите е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината.

5. Оценка за състоянието на повърхностните и подземните води на територията на РИОСВ – Враца

Като регионални проблеми при управление на водите могат да се определят образуването на сметища в близост до водни обекти и замърсяване с разнородни отпадъци на повърхностни води в урбанизираните територии.

Съществен екологичен проблем е липсата на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите с частично изградени канализационни системи гр. Оряхово и гр. Роман, които заустават непречистени отпадъчни води във водоприемниците.

Въпреки някои негативни тенденции, като цяло се наблюдава намаляване внасяното на замърсители в повърхностните и подземните водоприемници и подобряване качеството на водите в участъците от реките на територията на РИОСВ-Враца.

През годината се отчита повишаване на екологичната култура на операторите, чиито обекти и инсталации формират отпадъчни води. Постигнати са положителни резултати при поддържането в добро техническо и експлоатационно състояние на пречиствателните съоръжения. Показател за това е намаляване броя на наложените имуществени санкции за замърсяване на водни обекти, спрямо предходните години.

II. 3. ПОЛИТИКА ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

• Контрол по изпълнение на условията в издадени Разрешителните за емисии на парникови газове:

На територията на РИОСВ-Враца дейност извършват 4 броя оператори на инсталации с издадени 5 броя Разрешителни за емисии на парникови газове:

№ по ред	Наименование на фирмата (ЮЛ, ЕТ) седалище и адрес на управление	Наименование на обект, населено място, инсталации в обхвата на РЕПГ	Номер на издаденото РЕПГ
1	2	3	4
1	“Холсим (България)” АД, с. Бели Извор, общ. Враца	1.1. “Холсим (България)” АД, с. Бели Извор, общ. Враца 1. “Инсталация за производство на циментен клинкер, с капацитет до 3 300 тона клинкер/ден“, включваща: <ul style="list-style-type: none"> • 1 брой Ротационна пещ; • Котелна инсталация с номинална топлинна мощност 0,55 MW включваща: <ul style="list-style-type: none"> - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 	РЕПГ №91-НЗ/2024 г., Актуализирано с Решение №91-НЗ-А0/2024 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		<p>2ErP-0,11 MW; - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогреен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; • Аварийен дизел генератор- 2 MW (в Компресорно отделение).</p>	
2	<p>“Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София, бул. "Панчо Владигеров" №66</p>	<p>2.1. “Булгартрансгаз” ЕАД- Компресорна станция към ПГХ “Чирен” землище с. Чирен, общ. Враца А. Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 34,66 MW на действащата прощадка на ПГХ "Чирен", включваща: 8 бр. Газомоторни компресори с номинална топлинна мощност по 3,88 MW, 3 бр. Водогрейни котли с номинална топлинна мощност по 0,74 MW и Подгревател към блок за регенерация на ТЕГ- 1,4 MW; Б. Горивна инсталация с номинална топлинна мощност 89,446 MW на новопроектираната площадка, разширение на ПГХ "Чирен", включваща: 4 бр. Газотурбинни компресорни агрегати (ГТКА) с номинална топлинна мощност по 18 MW, 3 бр. Водогрейни котли (БПГГ) с номинална топлинна мощност по 0,1 MW, 1 бр. Водогреен котел за "Пропуск"- 0,004 MW, 1 бр. Водогреен котел за "ПЕБ"- 0,004 MW, 2 бр. Водогрейни котли за "ГИС" по 0,1 MW, 2 бр. Подгреватели за ТЕГ с номинална топлинна мощност 0,7 MW и 5 бр. Газови подгреватели по 3,1 MW.</p>	<p>РЕПГ №85-Н1/2025 г., Издадено с Решение №85-Н1/2025 г.</p>
3	<p>“АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй, обл. Враца</p>	<p>3.1. “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй- Горивна инсталация за производство на електроенергия с номинална топлинна мощност 64,471 MW, предназначена за аварийно електрозахранване на системите за безопасност на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД.</p>	<p>Ново РЕПГ №143-Н4/2023 г., Издадено с Решение №143-Н4-А0/2023 г.</p>
		<p>4.1. ОЦ “Младост”, гр. Враца- Горивна инсталация за производство на топлинна енергия и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 42,94 MW</p>	<p>РЕПГ №2-Н2/2021 г., Актуализирано с Решение №2-Н2-И1-</p>

4	„Топлофикация-Враца“ ЕАД, гр. Враца, ул. „Максим Горки“ №9	включваща: - Водогреен котел ВК50 №1-20,63 MW; - Водогреен котел ВК50 №2- 16,87 MW; - Парен котел Steam 1500- 1 MW; - Ко-генератор- 4,44 MW.	A1/ 2023 г.
		4.2. ТЕЦ “Градска”, гр. Враца, ул. „Шипка“ №1- Горивна инсталация за производство и пренос на топлинна енергия и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 49,9 MW включваща: - Ко-генератор №1- 7,8 MW; - Ко-генератор №2- 7,8 MW; - Водогреен котел ПКГМ-12 №1-8,7MW; - Водогреен котел ПКГМ-12 №2- 8,7 MW; - Котел КГ-12 №1- 7MW; - Парен котел КГ-12 №2- 7,8 MW; - Ротационна сушилня №1- 2,1 MW.	РЕПГ №20- Н2/2022 г., Актуализирано с Решение №20-Н2-И1- А1/ 2023 г.

През 2025 г. са планирани и извършени 5 броя проверки на всичките 5 обекта. При извършените проверки не са констатирани нарушения и не са давани предписания.

II. 4. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ-Враца

Територията на област Враца заема 361 970 ха или около 3 % от територията на Република България. По данни на Министерството на земеделието и храните за 2025 г. площта със селскостопанско предназначение е 231 509 ха от които: използваната земеделска земя възлиза на 211 029 ха (58,3% от площта на областта), а необработваемите земи са 20 480 ха (5,7 % от площта на областта). От използваната земеделска земя, обработваемата е 186 232 ха (51,4% от площта на областта) в т.ч. ливади – 5 421 ха, угари – 3 112 ха; трайни насаждения - 1 205 ха; постоянно затревени площи – 23 593 ха. Горските площи са 52 144,7 ха (14 % от площта на областта). От тях 43 300,90 ха са залесени.

На територията на област Враца най-разпространените типове почви са черноземните почви, следвани от сивите горски почви, кафявите горски и планинско ливадните.

Почвата и земеделските земи са основен природен ресурс, върху който се развива цялата жизнена и стопанска дейност на човека, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване. Съхраняването на екологичните и производствени функции на почвата е в тясна връзка с качеството на произвежданата селскостопанска продукция и рефлектира върху здравето на хората.

Най-разпространените форми на увреждане на почвата са химическото замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители, различни

форми на деградационни процеси като ерозия, кисляване, засоляване, уплътняване, запечатване.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За оценка състоянието на почвите на територията на страната е изградена национална система за мониторинг, категоризирана по нива. По почвен мониторинг I-во ниво на територията на РИОСВ-Враца са обособени 12 броя пунктове в които се извършва пробонабирането на почвени проби. През 2025 г. съгласно утвърдената от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) годишна програма за мониторинг на почви на територията на област Враца е извършено пробонабиране и изпитване на пет от предвидените шест пункта от Националната система за почвен мониторинг – пункт № 94 с. Лик, общ. Мездра; пункт № 96 с. Комарево, общ. Бяла Слатина; пункт № 97 с. Търнава, общ. Бяла Слатина; пункт № 112 с. Кунино, общ. Роман.и пункт № 81 с. Крива бара, общ. Козлодуй.

От пункт № 78 гр. Враца, общ. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

Следят се следните показатели: активна реакция на почвата (рН), биогенни елементи - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Не са готови още резултатите от почвения мониторинг I-во ниво за 2024 г. и за 2025 г. Получените резултати от изпитваните проби взети от три пункта през 2023 г. показват, че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели (тежки метали). При изпитване на пробите за съдържание на тежки метали в четири от взетите шест проби от пункт № 78 гр. Враца, общ. Враца стойностите за мед (Cu) са по-високи от МДК.

Съгласно данните от проведените мониторинг в пунктове от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), почвите в област Враца са в сравнително добро екологично състояние по отношение на замърсяванията с тежки метали.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Министерство на енергетиката е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добив на подземни богатства в резултат на което остават нарушени терени, подлежащи на рекултивация.

РИОСВ - Враца осъществява контрол върху дейностите по предоставените разрешения за търсене и проучване и по предоставените концесии за добив на полезни изкопаеми във връзка с изпълнението на условията на решенията, разрешителните и становищата, издадени при условията и по реда на законодателството по опазване на околната среда.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

Хлорорганичните пестициди са били масово използвани в селското стопанство през 60-те години на миналия век. Останалите неизползвани препарати са събрани и се съхраняват в складове и „Б-Б“ кубове, разположени на територията на бившите ТКЗС-та. През последните години по голяма част от съхраняваните на територията на област Враца негодни пестициди бяха преупаковани и извозени за обезвреждане в чужбина. Сградите в които са съхранявани са почистени.

Към момента на територията на областта има три склада и една площадка с „Б-Б“ кубове в които се съхраняват ПРЗ с изтекъл срок на годност.

Във връзка с осъществяване на почвен мониторинг III-то ниво - локални почвени замърсявания през годината, съвместно с представител на РД ПБЗН-Враца, са извършени проверки на състоянието на трите склада за съхранение на препарати за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност, както и на площадката с „Б-Б“ кубове разположена на РДНО-Оряхово.

През 2025 г. в РИОСВ-Враца не е постъпвала информация за замърсяване на площи с продукти за растителна защита. Извършено е пробонабиране и анализ на почвите от 5 от предвидените 6 пункта от НСМОС, разположени в землищата на с. Лик, общ. Мездра; с. Комарево, общ. Бяла Слатина; с. Търнава, общ. Бяла Слатина; с. Кунино, общ. Роман.и с. Крива бара, общ. Козлодуй От пункта в землището на гр. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

До момента не са готови резултатите от изпитването на пробите. От извършения в предишни години мониторинг не са констатирани замърсявания на почвите с продукти за растителна защита.

С осъществяване на ежегоден контрол се намалява риска от замърсяване и увреждане на почвата.

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

Мониторинг на почвите I-во ниво – устойчиви органични замърсители се извършва за замърсяване с три групи органични съединения: полициклични ароматни въглеводороди (ПАН16), полихлорирани бифенили (РСВ6) и органохлорни пестициди.

През 2025 г. е извършено пробонабиране и анализ на почвите от от 5 от предвидените 6 пункта от НСМОС, разположени в землищата на с. Лик, общ. Мездра; с. Комарево, общ. Бяла Слатина; с. Търнава, общ. Бяла Слатина; с. Кунино, общ. Роман.и с. Крива бара, общ. Козлодуй. От пункта в землището на гр. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

Не са готови резултатите от почвения мониторинг I-во ниво за 2024 г. и 2025 г.

Получените резултати от изпитваните проби взети през предишни години показват, че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели определени с Наредба № 3/2008г. за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите.

6. Ерозия на почвата

Почвената ерозия възниква и протича под въздействието на ветрове, вода, температурни, антропогенни, геоложки въздействия и други въздействия с разнообразен произход. Най-широко разпространени са ветровата и водоплощаната ерозия - механично разрушаване и отнасяне на почвената маса под действието на вятъра и водата. При този процес се активизира йонният обмен, което води до постепенно намаляване количеството на хранителните вещества и хумуса в почвата.

Ерозията е един от най-сериозните глобални фактори за деградация и опустиняване на почвите. Тя влияе съществено върху

екологичните и икономическите функции на почвата. Начинът на земеползване и структурата на земеделските и горските земи могат осезателно да намалят загубите на почва от ерозия, но могат и значително да я ускорят.

За ограничаване на това вредно явление се провеждат различни мероприятия - агротехнически, лесомелиоративни и хидротехнически.

Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел в ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Враца не се наблюдава.

Вкисляването е един от основните процеси, предизвикващи деградация на почвите.

През 2025 г. в рамките на Националната система за мониторинг на околната среда/ НСМОС/ - почвен мониторинг II-ро ниво – „Вкисляване“, наблюдение на процеса на територията на област Враца се извърши в два пункта в с. Главаци, общ. Криводол и с. Баница, общ. Враца. Взети са 8 бр. почвени проби. Показателите които се следят са: Al^{3+} , H^+ , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} , наситеност на почвите с бази (V%), рН в KCL. Не са готови още резултатите от извършения през 2025 г. мониторинг. От получените през 2024 г. резултати се вижда, че се запазва много силно киселата реакция на почвите (рН е под 4). При изпитването на почвените проби в една точка (в дълбочина 20-40 см.) и в двата пункта се констатира слаба степен на вредна почвена киселинност (степен на наситеност на почвата с бази е съответно Баница – 91,82%, Главаци - 91,23%). В останалите точки на двата пункта не се констатира вредна киселинност – степен на наситеност на почвата с бази е над 92%.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански)

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци води до намаляване на земеделските площи и нарушаване проводимостта на речните корита. Независимо, че всички населени места в област Враца са обхванати в система за организирано сметосъбиране, често на територията им възникват нерегламентирани сметища от строителни и битови отпадъци. Замърсяванията са с локален характер, основно на терени разположени до регулационните граници на населените места или до местни полски пътища.

Местните власти предприемат действия и периодично извършват почистването на такива терени. През 2025 г. са извършени 50 броя планови проверки на общинските администрации в т.ч. кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки. През годината са извършвани проверки и по постъпили сигнали и жалби за замърсени с отпадъци терени, както и в изпълнение на давани предписания за почистване на такива терени. За констатирани замърсявания с отпадъци и неизпълнение на дадени предписания за почистване на замърсени терени са съставени 8 броя актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ на общини и длъжностни лица.

През 2025 г. приключиха дейностите от биологичната рекултивация по проект: „Закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци на територията на община Роман“. Рекултивираното депо е прието с ДПК.

Чрез рекултивация на закрити общински депа за битови отпадъци замърсените терени стават земеделски земи (пасище, мера) и се приобщават към околния ландшафт.

През 2025 г. не е констатирано замърсяване на терени с отпадъци от

преработката на скално-облицовъчните материали, както и с пресен торов отпад.

Голяма част от земеделските производители в региона спазват правилата за добри земеделски практики и прилагат програми за екологично земеделие при съхранението на торов отпад и използването на торове и пестициди.

9. Кратка обобщена информация за състоянието на почвите на територията на РИОСВ- Враца

Почвите са ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, който изпълнява редица функции, които играят важна роля за поддържане на равновесието в природата и съществуването на човешкото общество. Необходимо е опазването им да е приоритет на всички.

Във връзка с осъществяване на контрол по опазване на почвите на територията на област Враца през 2025 г. са извършени 29 проверки, от които: 26 броя проверки на обекти, заложи в плана за контролна дейност и 3 броя извънредни проверки. При проверките е дадено едно предписание което е изпълнено в срок.

През 2025 година са постъпили 7 броя жалби и сигнали свързани с опазване на почвите. Пет броя са изпратени по компетентност до други институции основно общински администрации и кметства. По два броя сигнали са извършени проверки, като по един от тях е дадено предписание, което е изпълнено в срок.

Чрез участието в комисиите по чл. 17 от ЗОЗЗ към Областна дирекция „Земеделие” (седем броя за 2025 г.) относно промяна предназначението на земеделските земи и с провежданите процедури по ОВОС и ЕО се осъществява превантивната дейност по опазване на почвите от замърсяване, както на действащи обекти, така и на инвестиционните проекти.

В заключение може да се каже, че почвите на територията на РИОСВ – Враца са в сравнително добро екологично състояние, което е видно от резултатите от мониторинга, както и от осъществената контролна дейност във връзка със спазване изискванията на екологичното законодателство.

II.5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Защитените територии в България са обобщено понятие, обхващащо всички национални паркове, природни паркове, резервати, поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности. Основен критерий за определяне принадлежността на защитена територия към една или друга категория е целта на управление.

Със Закона за защитените територии (ЗЗТ, обн. ДВ, бр. 133/1998 год.) се уреждат категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на опазване и ползване, обявяване и управление. Целта на закона е опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достойние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото.

На територията на област Враца има **30 броя** защитени територии обявени по реда на ЗЗТ, които принадлежат към следните категории:

- Резерват – 1 бр.;
- Природен парк – 1 бр.;

- Природни забележителности – 13 бр.;
- Защитени местности – 15 бр.

Резерват “Врачански карст” е защитена територия със строг режим на защита, разположена на територията на три населени места от община Враца – гр. Враца, с. Згориград и с. Паволче. Обявен е със Заповед № 854 от 10.08.1983 г. на КОПС на площ от 1438.9 ха, а съгласно Заповед № РД-704 от 06.10.2025г. на МОСВ е актуализирана площта му на 1468.78 ха.

Един от най-богатите в страната карстов район с живописни пейзажи, пещери, пропасти и уникална пещерна фауна, като повечето от пещерните видове са локални ендемити (не се срещат никъде другаде по света). Обявяването на резервата е свързано с опазването на интересни геоморфологични образувания, които тук са най-многобройни: кари, карни полета, големи и малки въртопи, валози, ували, карстови долове и др., множество реликтни видове.

Независимо от неголямата си територия, резерват „Врачански карст“ има значително богато видово разнообразие. В регистрите на IUCN /Международен съюз за защита на природата/ резерват “Врачански карст” попада в първа категория научни и природни резервати. През 1998 г. Врачански Балкан, респективно Резерват „Врачански карст”, е определен за КОРИНЕ място, поради европейското му значение за опазване на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 г. територията е обявена от BirdLife Internacional за Орнитологично важно място. С решения на МС територията на парка, респективно на резервата, е определена за защитена зона по Закона за биологичното разнообразие и Директива 79/409/ЕИО (за птиците) и Директива 92/43/ЕИО (за местообитанията).

В района на резервата е забранена всякаква дейност нарушаваща самобитния характер на природата. Посещенията на територията са възможни само по определени със заповед на министъра на околната среда и водите пътеки за посетители. Те са седем на брой. Четири от тях „Ботев път“, “Кривите“, „Войводин дол - Скаклия“ и „Бистрец - Леденика“ са обявени със заповед №РД-928/07.09.2004 г. Пътеката „Гарванец – Гарванешки камък“ е обявена със Заповед №РД-233/11.03.2013 г., а „Тезеро“ е обявена

със Заповед №РД-902/07.10.2005 г. Информация за маршрутите може да бъде намерена на ел. страницата на инспекцията на адрес: <https://riosv.vracakarst.com/bg/marshruti/>

На територията на област Враца е разположен **Природен парк “Врачански Балкан”** с едни от най-интересните пещери, пропасти и ями в България – над 600 на брой, разположени върху площ от 30129.9 ха. Паркът е обявен със Заповед № РД-1449 от 21.12.1989 г. на КОПС и за него има приет с Решение №750/14.10.2011 г. на МС „План за управление”.

Пещерите са едни от природните чудеса на света, а тяхната уникална подземна красота е формирана в продължение на милиони години. По – голямата част от територията на парка и резервата е покрита с карбонатни скали от триаски и юрски варовици, напукани по всички възможни посоки. Те представляват характерни образци на карстови процеси и са основа за формирането на множество забележителни обекти на неживата природа - скални форми, земни пирамиди, пещери, понори, водопади и находища на вкаменелости. Природен парк “Врачански Балкан” е отнесен към пета категория – защитени ландшафти и природни паркове.

На територията на парка са установени 78 дървесни и храстови и 36 тревисти асоциации и групировки. Част от тях са български и балкански ендемични видове. Българските ендемити се срещат единствено в пределите на страната. Такива са йорданова камбанка (*Campanula jordanovii*), келереров центрантус (*Centranthus kellereri*), ковачев зановец (*Chamaecytisus kovacevii*) и велчево плюскавиче (*Silene velcevii*).

Установени са 166 вида птици, 27 вида от които са включени в Червената книга на България, а 150 вида са от европейско природозащитно значение. Срещат се и 3 биомно ограничени вида – пъстрогушата завирушка (*Prunella collaris*) и жълтоклоната гарга (*Pyrhocorax graculus*) - характерни за алпийската зона, както и планинския кеклик (*Alectoris graeca*) – типичен за средиземноморската зона.

В парка се намират част от най-забележителните прилепни пещери, в които са установени 19 вида прилепи от общо 29 в България.

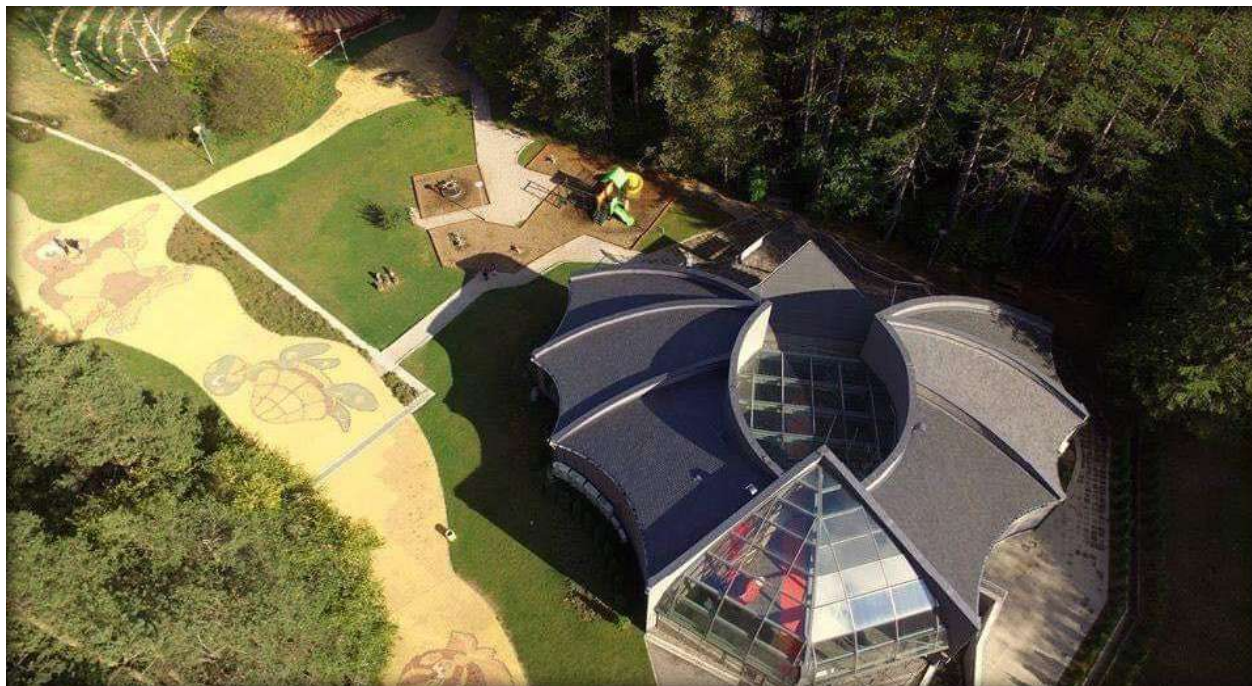

Природна забележителност “Вратцата” се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 1.9147 ха. Представлява тясно и скалисто ждрело, което разсича резерват „Врачански карст“ посредата. Отвесните скали на природна забележителност “Вратцата” завършват с остри зъбери, достъпни само за алпинисти. Скалните стени и ръбове достигат до 400 метра височина. Това е най-високият скален отвес на Балканите и най-високият за тази надморска височина в Европа.

Природна забележителност "Божите мостове" се намира в землищата на с. Чирен и с. Лиляче, общ. Враца, на площ от 15 ха. Представява една извънредно красива и оригинална скална арка, която е получила името си от местното население. Скалното образувание е остатък от карстова пещера, образувана от водите на река Лилечка. Тук се намира и карстов извор "Жабокрек".

Природна забележителност "Понора" се намира в землището на с. Чирен, общ. Враца, с дължина около 3 500 метра. Открита и изследвана е през 1960 г. и представлява естествен водосбор на полусляпата долина, като приема огромни количества дъждовна и подпочвена вода. В пещерата тече подземна река, която образува серия от тесни дълги езера, на места много дълбоки.

Природна забележителност "Леденика" се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 102.3 ха., с предмет на опазване - пещера със забележителни образувания. В нея живеят 23 пещерни и пещеролюбиви животински вида, сред които и насекомото „Леденикус“ или „Светломразец“, което се е адаптирало толкова добре към тъмнината, че ако излезе на светлина, умира. От растителния свят се срещат лишеи и мъхове, които са слабо развити.

Природна забележителност „Пещера Дедова дупка“ се намира в землищата на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 1.5 ха. Представява една красива 28 метрова пропасна пещера, забележителна със своите калцитни образувания – сталактити, сталагмити, сталактони, дендрити, завеси, повлечи, ситрови езера, както и калцитни кристали с дължина 5-12 см., скална гъба и езеро. Природната забележителност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите.

Природна забележителност „Пещера Черния извор“ се намира в землището на с. Краводер, общ. Криводол. Пещерата е обявена през 2020 г., с цел опазване на характерен подземен ландшафт, забележителен със своите калцитни образувания (сталактити, сталагмити, сталактони, драперии, дендрити, калцитни натечи, джобчета, кори и други) и наличие на подземен поток, синтрови езера и синтров водопад.

Природна забележителност "Новата пещера" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Пещерата не е голяма, но привлича с множеството си синтрови панички и езерца, големи и красиви сталагмити, сталактити, хиляди белоснежни висулки, джобчета с пещерни бисери, които я украсяват. Открита е през 1961 г., а за природна забележителност е обявена със Заповед № 2632 от 21.09.1962 г. на МГГП, с площ от 0,5 ха.

Природна забележителност "Ритлите" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Скални стени, почти вертикални, изградени от варовикови долнокредитни пластове. Високи са 60 - 80 метра. Дебелината им е от 260 см до 650 см. Между зъберите им личат останки от стари крепостни стени.

Природна забележителност "Говедарника" се намира в землището на с. Царевец, общ. Мездра, в местността „Говедарника“, която представлява крайречна тераса, оградена със скален

венец. В пещератасе откриват множество гравирани надписи и рисунки на елени, слънчеви символи и др.

Природна забележителност "Червеница" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява монолитен скален блок, разположен в скалния масив, над самото село, на площ от 3 ха. Тя се намира на входа на Карлуковския пролом, един от най-красивите карстови райони в България, символично отбелязвайки неговото начало.

Природна забележителност "Гълъбарника" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява пропадна пещера с красиви цветни каменни образувания. Началото на пропадта е неправилен, кръгъл отвор, от който се вижда дъното на пещерата. Образувана е по серия успоредни пукнатини, които водата е разширила.

Природна забележителност "Самуилица I и II" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Съседни пещери с добре запазени бели,

красиви образувания, като на пода има синтрови езера и панички. Двете пещери са обявени със Заповед № 1799 от 30.06.1972 г. на МГОПС, на площ от 3,5 ха.

Природна забележителност "Чуклите" се намира в землището на с. Камено поле, общ. Роман. Представлява скални образувания в живописна каньоновидна долина на р. Ръчене. Районът около природната забележителност обхваща няколко групи от скални чукли на надморска височина около 300 м.

Защитена местност "Боров камък" се намира в землището на с. Згориград,

общ. Враца, опазваща вековна букова гора със смесен произход на карстов терен при голям наклон. Защитената местност обхваща района на изворите на р. Лева и водопад “Боров камък”, с височина 63 метра.

Защитена местност “Борованска могила” се намира в землищата на с. Бороан, общ. Борован и с. Оходен, общ. Враца. Обхваща по-голяма част от възвишението Борованска могила и първоначално е обявено като историческо място. Прекатегоризирана е със Заповед № РД-638 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на характерен ландшафт.

Защитена местност “Речка” се намира в землищата на с. Косталево и с. Веслец, общ. Враца. На територията на защитената местност може да бъде открито голямо видово разнообразие представено от обикновен мишелов, малък ястреб, обикновена ветрушка и др. Дървесната растителност е застъпена главно от сребролисна липа с участие на мъждрян и др. На откритите варовикови площи преобладават храсти и типична хазмофитна тревна растителност с участие на скално изтравниче, златиста папарт и др.

Защитена местност “Падините” се намира в землището на гр. Враца, с. Згориград, с. Паволче и с. Лютаджик. Представява прекатегоризирана буферна зона на резерват “Врачански карст”. Целта на обявяване на защитената територия е да смекчи и ограничи достъпа до резервата, както и негативното антропогенно влияние.

Защитена местност “Вола” се намира в землищата на с. Челопек и с. Паволче, общ. Враца. Обявена е с цел опазване на характерен ландшафт, на площ от 101,7 ха.

На територията на защитената местност се намират връх Околчица (1048 м), където е издигнат паметник в чест на подвига на

революционера Христо Ботев и неговата чета – загинали за Освобождението на България и местността „Йолковица“, където е лобното място на поета – революционер.

Защитена местност “Веждата” се намира в землището на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 62,6 ха. Представява скален венец, в основата на който преобладават подвижни варовити сипеи, местообитание на растението келереров центрантус, български ендемит и реликт.

В района на защитената територия има изключително разнообразие от света на орнитофауната. По скалите се срещат обикновен мишелов, белоопашат мишелов, скален орел, осояд, обикновена ветрушка, и много други.

Защитена местност "Козлодуй" се намира в землището на гр. Козлодуй, общ. Козлодуй. Историческото място е прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-639 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с площ 10 ха. Защитената територия е част от мемориалния комплекс „Ботев път“. На мястото където е слязла Ботевата чета сега е изградено пристанище и лиман за НМП кораба „Радецки“ 1, а на брега над пристанището се извисява монументален паметник.

“Ботев парк” се намира на брега на р. Дунав, на запад от гр. Козлодуй, непосредствено след регулационните граници на населеното място. Представлява лесопарк с разнообразна декоративна дълготрайна дървесна растителност.

Защитена местност "Коритата" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява естествено находище на червен божур и забележителен ландшафт. Защитената местност граничи с най-плодородната част от Дунавската равнина - Златията, включваща земите между реките Цибрица и Огоста.

Защитена местност "Данева могила" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява крайречно естествено възвишение с групи вековни дървета, на десния бряг на р. Огоста.

Защитена местност "Тепето" се намира в землището на гр. Криводол, общ. Криводол. Защитената територия е разположена на десния бряг на р. Ботуня с площ 6 ха. Обявена е със Заповед № РД-924 от 14.10.1987 г. на КООС, с цел опазване на естествено находище на червен божур. Червения божур е лечебно растение, под специален режим на опазване и регулярно ползване.

Защитена местност "Кална мътница" се намира в землището на с. Главаци, общ. Криводол. Обявена е през 2017 г. с цел опазване на характерен ландшафт, местобитанията на 6 вида прилепа, 2 вида ракообразни и ценни представители на пещерната безгръбначна фауна, на територия с площ 22,57 ха.

Защитена местност „Серапионова пещера“ се намира в землището на с. Лютиброд, общ. Мездра. Защитената местност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите. Пещерата представлява местообитание на няколко вида прилепи от национална и европейска значимост: голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям нощник (*Myotis myotis*), осроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) и пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersii*), както и видове безгръбначни животни, сред които и троглобионтното насекомо *Beskovia bulgarica*.

Защитена местност "Кочумина" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Защитената територия е находище на водна лилия, тръстика, папур, различни видове водна леща. Орнитофауната на района е представена от тръстиковия дрозд, блатно шаварче, торбогнезден синигер, белоока потапница и други.

Защитена местност "Гола бара" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Тази местност представлява естествено находище на водна лилия. Местността е обявена за защитена със Заповед № РД-2109 от 20.12.1984 г. на КОПС, за да бъде запазено това интересно растение.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Защитена местност "Калугерски град - Тополите" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Опазване на находище на алоевиден стратиотес, както и на тръстика, папур, водна леща, лютче, острици и други.

В табличен вид е представена подробна информация за защитените територии в област Враца:

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територията обхват на следните общини	Приет план за управление
1.	"ВРАЧАНСКИ КАРСТ"	резерват	изключително държавна собственост	1 468.78	Враца	не
2.	"ВРАЧАНСКИ БАЛКАН"	природен парк	частна, общинска публична, държавна публична	30129.90 за област Враца-19246.1	Враца, Мездра, Криводол	да
3.	"ЛЕДЕНИКА"	природна забележителност	частна, общинска публична, държавна публична	102.3	Враца	не
4.	"ДЕДОВА ДУПКА"	природна забележителност	общинска публична	1.5	Враца	не
5.	"ПОНОРА"	природна забележителност	частна, общинска публична, държавна публична	90	Враца	не
6.	"ВРАТЦАТА"	природна забележителност	държавна публична	1.91	Враца	не
7.	"БОЖИТЕ МОСТОВЕ"	природна забележителност	държавна публична	15	Враца	не
8.	"ПЕЩЕРА ЧЕРНИЯ ИЗВОР"	природна забележителност	частна	1.48	Криводол	не
9.	"НОВАТА ПЕЩЕРА"	природна забележителност	държавна публична	0.5	Мездра	не
10.	"РИТЛИТЕ"	природна забележителност	частна, държавна публична	123.3	Мездра	не
11.	"ГОВЕДАРНИКА"	природна	частна,	2.5	Мездра	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		забележителност	общинска публична, държавна публична			
12.	"ЧУКЛИТЕ"	природна забележителност	държавна публична	1	Роман	не
13.	"ЧЕРВЕНИЦА"	природна забележителност	държавна публична	3	Роман	не
14.	"ГЪЛЪБАРНИКА"	природна забележителност	общинска публична, държавна публична	3.5	Роман	не
15.	"САМУИЛИЦА I и II"	природна забележителност	държавна публична	3.5	Роман	не
16.	"РЕЧКА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	94.1	Враца	не
17.	"ВОЛА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	101.7	Враца	не
18.	"БОРОВ КАМЪК"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	164.6	Враца	не
19.	"ВЕЖДАТА"	защитена местност	частна, държавна публична	62.6	Враца	не
20.	"ПАДИНИТЕ"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	813.03	Враца	не
21.	"ТЕПЕТО"	защитена местност	частна, държавна публична	6	Криводол	не
22.	"КАЛНА МЪТНИЦА"	защитена местност	общинска публична	22.57	Криводол	не
23.	"СЕРАПИОНОВА ПЕЩЕРА"	защитена местност	частна, държавна публична	0.22	Мездра	не
24.	"БОРОВАНСКА МОГИЛА"	защитена местност	частна, общинска	198.8	Борован	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			публична, държавна публична			
25.	"КОРИТАТА"	защитена местност	общинска публична	2	Мизия	не
26.	"ДАНЕВА МОГИЛА"	защитена местност	частна	4.9	Мизия	не
27.	"КОЗЛОДУЙ"	защитена местност	общинска публична	10	Козлодуй	не
28.	"КОЧУМИНА"	защитена местност	държавна публична	2.5	Оряхово	не
29.	"ГОЛА БАРА"	защитена местност	държавна публична	2	Оряхово	не
30.	"КАЛУГЕРСКИ ГРЕД- ТОПОЛИТЕ"	защитена местност	държавна публична	0.2	Оряхово	не

През 2025 г. са извършени 19 броя проверки, от които 16 броя планови и 3 броя извънредни по спазване изискванията на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Проверени са всичките 12 бр. защитени територии заложи в Плана за контролната дейност на инспекцията.

При осъществения планов контрол в защитените територии не са констатирани нарушения, относно спазването на режимите, ограниченията и забраните, определени със заповедите за обявяване на защитените територии и Закона за защитените територии.

С цел информиране на заинтересованите страни, на интернет страницата на РИОСВ-Враца са публикувани:

- Заповед № РД - 704 от 06.10.2025 г. на министъра на околната среда и водите за актуализация на площта на резерват „Врачански карст“ в землищата на гр. Враца, с. Згориград и с. Паволче, община Враца, област Враца (обн. ДВ, бр. 90/28.10.2025 г.);

- Заповед № РД - 548 от 04.08.2025 г. на министъра на околната среда и водите за актуализация на площта на защитена местност „Падините“ в землищата на гр. Враца, с. Згориград, с. Паволче и с. Лютаджик, община Враца, област Враца (обн. ДВ, бр. 72/02.09.2025 г.);

- Заповед № РД - 705 от 06.10.2025 г. на министъра на околната среда и водите за актуализация на площта на природна забележителност „Вратцата“ в землището на гр. Враца, община Враца, област Враца (обн. ДВ, бр. 90/28.10.2025 г.);

- Актуализиран Регистър на защитените територии по смисъла на ЗЗТ в териториалния обхват на РИОСВ –Враца;

На територията контролирана от РИОСВ-Враца през 2025 г. не са регистрирани пожари в защитени територии с горска растителност, намиращи се в териториалния обхват на РИОСВ – Враца.

В резултат на осъществената контролна дейност се отчита, че състоянието на обектите на опазване на защитените територии е добро и няма настъпили негативни промени в тях.

Биологично разнообразие

Биологичното разнообразие представлява многообразието от всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.

Биоразнообразието на България е представено от ценни растителни и животински видове, генетични ресурси, използвани широко за търговски и нетърговски цели, които допринасят в голяма степен за икономическото и екологичното развитие на страната.

По отношение опазването на биологичното разнообразие, лечебните растения и освобождаването на генетично модифицирани организми в териториалният обхват на РИОСВ-Враца, във връзка с осъществяване на текущ, последващ контрол, извънредни проверки по сигнали и други, през 2024 г. са извършени общо **31 броя проверки на обекти**, от които **20 броя планови** и **12 броя извънредни** проверки.

По-голяма част от извършените извънредни проверки са във връзка с постъпили сигнали в инспекцията. За отчетния период са съставени общо 2 бр. АУАН.

Осъщественият контрол е относно спазване изискванията на Закона за биологичното разнообразие, Закона за лечебните растения, Закона за генетично модифицираните организми, свързаните с тях наредби и регламенти, по отношение на следните категории:

Законът за биологичното разнообразие регламентира опазването на защитени растителни и животински видове, както на видово ниво, така и на ниво местообитания, а също и регулирането на търговията със застрашени видове от дивата флора и фауна.

Защитени видове

Съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, за защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие.

За животинските видове от приложение № 3 се забраняват: всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи; преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция; унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда; увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция; вземане на намерени мъртви екземпляри; притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри; препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

Всички видове птици, които се срещат в диво състояние, с изключение на ловните видове, са забранени за притежаване, търговия, препариране, включително и отглеждането им като домашни любимци.

Всеки, който е намерил животно в безпомощно състояние, ранен или мъртъв екземпляр от защитен вид, без умисъл е ранило или убило екземпляр от животински

вид от Приложение № 3, е длъжен при спазване разпоредбите на закона да уведоми за това РИОСВ-Враца.

През 2024 год. са извършени общо 23 бр. извънредни проверки по постъпили сигнали в инспекцията, касаещи защитени видове животни, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие.

Голяма част от сигналите са свързани с екземпляри, открити в безпомощно състояние. В зависимост от случая, една част от тях са изпратени за доотглеждане или лечение в спасителния център в гр. Стара Загора, а други във ветеринарна клиника във гр. Враца за оказване на спешна ветеринарномедицинска помощ.

Във връзка с постъпили сигнали за останали в гнездата млади екземпляри от вида бял щъркел, със съдействието на „Улично осветление“ – гр. Враца и гр. Криводол, птиците са свалени от гнездата, направено е подхранване докато успеят да се

справят сами и освободени.

Три млади екземпляра от вида ням лебед са освободени във язовир „Дъбника“, край гр. Враца след като водоема, който са обитавали в района на село Добролево, община Борован е пресъхнал.

Извършени са 2 броя извънредни проверки във връзка с подаден сигнал по електронна поща за находище на инвазивен вид кактус (*Opuntia humifusa*) в землището на село Игнатица, общ. Мездра с присъствието на кмета на населеното място. По време на първата проверка бе потвърдено наличието на множество екземпляри от вида, разположени концентрирано покрай път, в близост до посочените координати. Благодарение на кмета и жители на с. Игнатица, всички растения и части от тях са внимателно събрани, без да се допуска разпиляване, поставени са в полиетиленови чували и са загробени на един метър дълбочина, за да не се допусне повторно разпространение, което е констатирано на втората проверка.

Във връзка с постъпил сигнал за убито влечуго от защитен вид е съставен 1 бр. АУАН.

Относно изпълнение на дейностите по разрешителни за ползване изключения от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за отчетния период са извършени 2 бр. планови проверки на разрешителни, издадени съответно на Шуменски университет "Епископ Константин Преславски", да ползва изключение от забраната по чл. 38, ал. 1, т. 1, предл. 1, т.2, т.5 и чл. 44, ал. 2 от ЗБР, и на директора на "Електроразпределителни мрежи Запад" АД, да ползва изключение от забраните по чл. 38, ал. 1, т. 3, предл. последно от ЗБР.

Видове, под режим на опазване и регулирано ползване от природата

Лозовия охлюв (*Helix lucorum*) и градинския охлюв (*Helix pomatia*) са животински видове, под специален режим на ползване, съгласно Приложение № 4 към

чл. 41 от Закона за биологичното разнообразие.

Всяка година в срок до 1-ви май лицата, които ще изкупуват охлюви с търговска цел са длъжни да уведомят писмено РИОСВ-Враца.

Организираните пунктове за изкупуване на охлюви трябва да отговарят на изискванията на издадената от министъра на околната среда и водите Заповед за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви.

Периодът за събиране и изкупуване на живи охлюви за търговски цели или фермерно отглеждане е от 10 май до 30 юни включително, като при започване на дейността си пунктовете следва да бъдат оборудвани с хладно помещение, сито с размер на дупките 28 мм. в диаметър, както и подходящи чували (тип „гаци“).

В нормативно определените срок през 2025 г. са постъпили уведомления за организирането на пет пункта за изкупуване на охлюви, попадащи в териториалният обхват на инспекцията. Във връзка с осъществяването на контрол относно спазване на разпоредбите на Заповед № РД-361/2004г. за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви, черупки и месо от охлюви, са извършени 5 бр. планови проверки на пунктове за охлюви, находящи се в следните населени места: гр. Бяла Слатина, с. Борован, с. Габаре и с. Горна Кремена.

Видове, включени в Регламент ЕО №338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях

Търговията с диви животни и растения е един от факторите, които застрашават оцеляването на видовете в естествената им среда. Всяка година стотици растения и животни се отнемат от дивата природа в полза на любителското търсене.

За да се осигури защита на застрашените животински и растителни видове е приет регламент, който е в съответствие с разпоредбите на Конвенцията CITES - международно споразумение за опазване на дивата природа, което цели да предотврати изчезването на видове в резултат от търговията с тях. Основен принцип на конвенцията е осъществяването на контрол на търговията със застрашени видове.

През изминалата година са издадени общо 24 броя регистрационни карти на видове, включени в приложение А или В на Регламент 338/97 на Съвета, относно защитата на видовете от дивата фауна и флора, чрез регулиране на търговията с тях.

Вековни дървета

Обявените по реда на Глава пета от Закона за биологичното разнообразие „вековни и забележителни дървета”, разположени на територията контролирана от РИОСВ-Враца са 97 броя.

Съгласно разпоредбите на закона, собствениците на дървета, обявени за защитени са длъжни да ги опазват от унищожаване, увреждане, да уведомяват РИОСВ – Враца за настъпили промени в състоянието им, както и да съгласуват със инспекцията дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието им.

Проверено е състоянието на всички заложи в Плана за контролната дейност на инспекцията вековни дървета. При проверките е установено, че дърветата са в сравнително добро фитосанитарно състояние и се спазват условията поставени в заповедите за обявяването им.

През 2025 г. със Заповед № РД-567/14.08.2025 г. на министъра на околната среда и водите в регистъра на вековните дървета на България е обявено 1 бр. вековно дърво от вида Черна черница (*Morus nigra*) в гр. Бяла Слатина, общ. Бяла Слатина, обл. Враца.

Подготвена е и изпратена до МОСВ документация за постъпили в инспекцията предложения за обявяване на „вековни дървета“ от вида черна черница (*Morus nigra*) в гр. Бяла Слатина, общ. Бяла Слатина и от вида бяла върба (*Salix alba*) в землището на с. Ослен Криводол, общ. Мездра.

През текущата година със Заповед № РД-295/25.04.2025 г. на министъра на околната среда и водите от регистъра на вековните дървета на България са заличени 2 бр. невъзстановимо увредени дървета от вида летен дъб (*Quercus robur*) в землищата на гр. Враца и с. Оходен, общ. Враца.

С цел информиране на заинтересованите страни, на интернет страницата на РИОСВ-Враца е качен актуализиран Регистър на вековните дървета към 2025 г. в обл. Враца.

Мониторинг

В периода 16-19 януари 2025 г. се проведе 49-то среднозимно преброяване на зимуващите водолубиви птици в България.

На 16 януари в преброяването се включиха представители на РИОСВ – Враца, Българското дружество за защита на птиците (БДЗП) и Дирекцията на природен парк „Врачански Балкан“. Те извършиха

мониторинг на числеността и видовия състав на зимуващите водолубиви птици по поречието на река Искър в участъка от с. Люти брод, община Мездра, до гр. Червен бряг, както и на язовир „Дъбника“ край гр. Враца.

От обходените маршрути най-голямо струпване на водолубиви птици беше наблюдавано на язовир „Дъбника“. Сред установените видове се открояваха лиските и зеленоглавите патици, наред с кафявоглавата потапница, зимното бърне, голямата бяла чапла, зеленоногата водна кокошка, големия корморан, малкия и големия гмурец.

Особен интерес за наблюдателите тази година представляваше кафявоглавата потапница – световно застрашен вид, който в България се среща предимно по

Черноморието и поречието на река Дунав. Въпреки, че има изолирани находища и във вътрешността на страната, нейното присъствие за втора поредна година в язовир „Дъбника“ потвърждава тенденцията за нарастване на числеността на този вид в България.

Впечатляващо наблюдение беше и присъствието на морски орел на язовир „Дъбника“. Този вид беше регистриран и през миналогодишното преброяване в обхождания участък на река Искър.

По поречието на река Искър интерес за наблюдателите представляваха земеродното рибарче, зимното бърне и зеленоногата водна кокошка.

Броят и видовият състав на зимуващите птици са в тясна зависимост от редица фактори, включително метеорологичните условия, наличната хранителна база и демографските параметри на популациите (гнездови успех, емиграция, имиграция). Сравнително меката зима през настоящия период на наблюдение оказва влияние върху числеността и видовото разнообразие на регистрираните птици.

В изпълнение на годишния план за мониторинг на биологичното разнообразие е извършено пролетно и есенно проследяване състоянието на видовете лешников сънливец (*Muscardinus avellanarius*) и горски сънливец (*Dryomys nitedula*) в землищата на с. Долна Бешовица, община Роман и с. Драшан, община Бяла Слатина, с което да се установи заселеността на къщичките на сънливци.

На място е констатирано, че в 90% от къщичките има събрани материали – листа, мъхове, косми от животни и др., което е белег за присъствието на вида. В къщичките са установени физически 5 лешникови сънливци, 2 обикновенни сънливци и 1 горски сънливец. Мониторинга е част от тригодишна програма на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие (НСМБР).

В периода 21-24 октомври е взето участие в мониторинг на кафява мечка (*Ursus arctos*) в рамките на НСМСБР на територията на Западни Родопи. Извършен е обход на терен по разпределените маршрути, съставени са полеви формуляри, които са изпратени до ИАОС за обобщаване на получените данни от мониторинга.

Лечебни растения

Закона за лечебните растения регламентира дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки.

През 2025 г. броят на регистрираните билкозаготвителни пунктове за област Враца е общо 22, от които 5 бр. на територията на община Враца, 4 бр. на територията на община Мездра, 1 бр. в община Мизия, 6 бр. в община Бяла Слатина, 2 бр. в община Оряхово и по 1 бр. в общините Криводол, Козлодуй, Борован и Роман. Във връзка с осъществяване на текущ контрол по спазване разпоредбите на Закона за лечебните растения (ЗЛР) и наредбите към него, са извършени общо 5 бр. планови проверки на билкозаготвителни пунктове и/или складове за билки, находящи се в следните общини в териториалният обхват на област Враца: Враца, Мездра и Роман.

Извършена е 1 бр. извънредна проверка на билкозаготвителен пункт, находящ се в гр. Бяла Слатина във връзка с получен сигнал за изкупуване и продажба на зелени шипки. При проверката се установи, че в пункта се извършва първична преработка, съхранение и сушене на 500 кг. (свежо тегло) шипка, която не е достигнала пълна зрялост. На нарушителя е съставен акт за установяване на административно нарушение.

Съгласно плана за контролната дейност са извършени 3 бр. планови проверки на Общините Хайредин, Оряхово и Козлодуй и една планова проверка на ТП ДГС-Оряхово, по отношение на издадените през текущата година разрешителни за ползване на лечебни растения на основание чл. 22 от Закона за лечебните растения. Проверените

разрешителни съдържат всички необходими атрибути и датата им на издаване е преди периода на събиране на съответния вид билка.

Около 700 вида лечебни растения, срещащи се на територията на страната попадат под разпоредбите на закона, 24 от тях са **забранени за събиране** от естествените им находища на територията на цялата страна със заповед на министъра на околната среда и водите, сред които лечебна дилжанка (валериана), бодлив залист, мечо грозде, бял риган, бял оман, момина сълза, лечебна ружа, пролетен горицвет, изтравниче, салеп и др.

Ограниченията и забраните не се отнасят за количествата билки, събрани за лични нужди. Изключението обаче не се прилага за мурсалския чай, наричан още пирински или алиботушки чай, който е забранен за бране дори за лични нужди на територията на цялата страна.

Под специален режим на опазване и ползване се поставят отделни диворастващи лечебни растения, чиито ресурси проявяват трайна тенденция за намаляване и съществува заплаха за естественото им разпространение в природата. Със заповед на министъра на околната среда и водите през 2025 г. са определени допустимите за събиране количества билки от 11 вида лечебни растения от естествени находища извън територията на националните паркове – лечебна иглика, червен божур, лазаркиня, лудо биле, лютива тлъстига, кисел трън, лечебен ранилист, шапиче, решетка безстъблена, бял пелин (катраника) и зърнастец елшовиден.

През 2025 г. се продължава тенденцията на намален интерес от страна на билкозаготвителите в област Враца по отношение на лечебните растения, поставени под специален режим на опазване и ползване. Отпуснатите със заповед на министъра на околната среда и водите количества билки са разпределени на билкозаготвителя, подал в съответния законоустановен срок заявление за участие в разпределението на квоти от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване съгласно чл. 10 от ЗЛР.

Издадената заповед от директора на РИОСВ-Враца, относно разпределените количества билки под специален режим на опазване и ползване, е изпратена до

общините, РДГ, ДГС, както и до заявителя.

Генетично модифицирани организми

На основание утвърдена от министъра на околната среда и водите „Годишна програма за провеждане контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в ОС“, и във връзка с изпълнение на план-графика за 2025 г., е извършена 1 бр. планова проверка на опитно поле по сортоизпитване на ИАСАС в с. Селановци, общ. Оряхово. Съгласно план-графика, пробонабирането е извършено съвместно с експерти от ИАОС, по време на което са взети растителни проби за анализ за наличие на ГМ ДНК. Съгласно получените протоколи, отразяващи резултатите от проведените изследвания, във взетите проби не е открито наличие на генетично модифицирана ДНК.

Закон за защита на животните

Във връзка с постъпили заявления в РИОСВ-Враца, съгласно разпоредбите на Закона за защита на животните са издадени общо 2 бр. регистрационни карти на екземпляри.

НАТУРА 2000

Европейската екологична мрежа „Натура 2000“, част от която е националната екологична мрежа се състои от защитени зони, определени от държавите от ЕС по силата на Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, както и защитени зони, категоризирани по силата на Директивата за птиците (Директива 2009/147/ЕО). Тези директиви са транспонирани в Закона за биологичното разнообразие. Европейската екологична мрежа е създадена с цел да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания на Европа. Тя е най-голямата екологична мрежа в света, която определя рамката на общи действия за опазване на видовете от дивата флора и фауна, както и техните хабитати, на територията на страните от Европейския съюз. „Натура 2000“ До момента в нея са включени над 26 000 територии, което я прави най-голямата координирана мрежа от защитени зони в света. „Натура 2000“ обхваща 18 % от сухоземната територия на ЕС и значителни части от прилежащите морета.

Основните цели в рамките на зоните по „Натура 2000“ са:

- предотвратяване на дейности, които могат сериозно да обезпокоят видовете или да увредят местообитанията, заради които дадена зона е обявена за защитена;

- ако е необходимо, предприемане на положителни мерки за поддържане и възстановяване на тези местообитания и видове с цел подобряване на консервацията.

Този подход има много предимства — чрез насърчаване на устойчиво горско стопанство, риболов, земеделие и туризъм в дългосрочен план се гарантира бъдещето на хората, които живеят в тези райони и разчитат на тези дейности.

„Натура 2000“ не е само мрежа от защитени природни резервати. Тъй като тя е неразделна част от селския ни пейзаж, при изграждането ѝ се отчита, че хората и природата работят най-добре в партньорство. Целта е не да се забранят икономическите дейности, а да се гарантира, че те са съвместими с опазването на ценни видове и местообитания. Важно е обектите да продължават да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове. Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000“ на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Съгласно изискванията на Европейската Съюз към датата на присъединяване (01.01.2007 г.) България беше изготвила списъка с Натура - сайтовете, които да бъдат включени в Европейската мрежа от защитени зони „Натура 2000“. Документацията на всяка зона съдържа наименование, предмет и цели на опазване на защитената зона, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал с мащаб 1:100 000 и координатен регистър на границите на защитената зона. През 2007 година е приет

целия списък със защитени зони и по двете директиви, които са обнародвани в Държавен вестник. Всички зони са приети с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр.21/2007г.), който до момента е актуализиран, като в него са включени нови защитени зони.

Към момента защитените зони по двете европейски директиви, съставляващи Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в България, са 120 защитени зони за опазване на дивите птици и 233 защитени зони за опазване на природни местообитания, покриващи 34,9 % от територията на България – общо 340 бр., като 13 бр. са с обща граница по двете Директиви.

България е на трето място в ЕС по процент от национална територия, която е в Натура 2000 (35%). Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие

растителни и животински видове, и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Списъците с природните местообитания и видовете, вкл. птици, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР. Екологичната мрежа представлява единна система от свързани помежду си територии с висока природозащитна значимост, за които се прилагат координирани действия за опазване на биологичното разнообразие. Основната цел е дългосрочно и устойчиво опазване на видовете, природните местообитания и ландшафтите, както и всички природни ресурси.

Мрежата Натура 2000 включва четири главни компонента – сърцевинни зони, зони за възстановяване, буферни зони и екологични коридори. Екологичните коридори предоставят възможност за достатъчен обмен на генетичен материал между относително изолираните локални популации и формирането на обща метапопулация.

Без тях изолираните малки популации са обречени на изчезване, а жизнеността на големите популации при критични условия на средата силно се снижава.

Съществен елемент на екокоридорите за наземни животни са прелезните съоръжения през пътните магистрали и железопътните линии, които са основният фрагментиращ местообитанията фактор.

Мерките за опазване, посочени в тези директиви, определят изграждане на функционално единна мрежа от ключови територии – специални защитени зони (SPA) и зони от значение за общността (SCI), свързани с екологични коридори, която да гарантира поддържането и възстановяването на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на съответните видове в естествените им области на

разпространение. Директива 92/43 определя правилата, по които се изгражда и функционира екологичната мрежа.

Природните местообитания (90 бр.) и видовете растения и животни (около 262 бр.) в България, които са обект на опазване в зоните, са посочени в приложенията към двете директиви и съответно в Приложения 1 и 2 на ЗБР. Предвидени са и механизми за промяна на приложенията на директивите, които да отразяват промените в таксономичния статус на видовете, състоянието им или при присъединяването на нови страни членки.

В приложенията към Директивата 92/43 са включени и 22 вида висши растения, разпространени в България – 1 вид папрат, 16 вида семенни растения и 5 вида мъхове. Около 100 находища на тези видове са включени в защитените зони от мрежата.

Животните (вкл. и някои изчезнали видове), включени в Приложение 2 на Директива 92/43, чиито местообитания се опазват в защитените зони в страната, са както следва: бозайници – 26 вида, земноводни и влечуги – 14 вида, риби – 28 вида и безгръбначни животни – 39 вида. От птиците, включени в Директива 79/409, в България са установени 133 вида. Процесът на издаване на заповеди за обявяване на защитените зони е приключил. Със заповедите са определени режими и забрани за дейности, които биха оказали значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони. Във връзка с изготвената Концепция за разработване на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, такива цели са разработени за част от защитените зони, вкл. за Дунавските защитени зони, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ – Враца. Определянето на ясни природозащитни цели по отношение на НАТУРА 2000 е от съществено значение с оглед на това ясно да се гарантира, че всяка защитена зона в мрежата допринася по най-ефективния начин за общата цел на двете директиви за опазване на природата, която е да се постигне благоприятно природозащитно състояние за всички типове местообитания и видове, които те опазват, в рамките на целия им район на разпространение в ЕС. Природозащитните цели са специфични за всяка защитена зона и се основават на солидни познания за зоната, видовете и местообитанията - предмет на опазване в нея, техните екологични изисквания, както и всички заплахи и видове натиск върху продължаващото им присъствие в зоната. Това е така, тъй като всяка защитена зона в НАТУРА 2000 се характеризира със свой собствен набор от биотични, абиотични и социално-икономически условия, които могат да се различават значително във всяка защитена зона, дори когато приютяват едни и същи видове и местообитания. Мерките за постигане за специфичните цели за зоните са разработени в Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000. НРПД е инструмент за стратегическо многогодишно планиране на необходимите мерки, предвидени основно за запазване или възстановяване на благоприятно природозащитно състояние на природните местообитания и видовете по “Натура 2000”, като същевременно се вземат под внимание икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености.

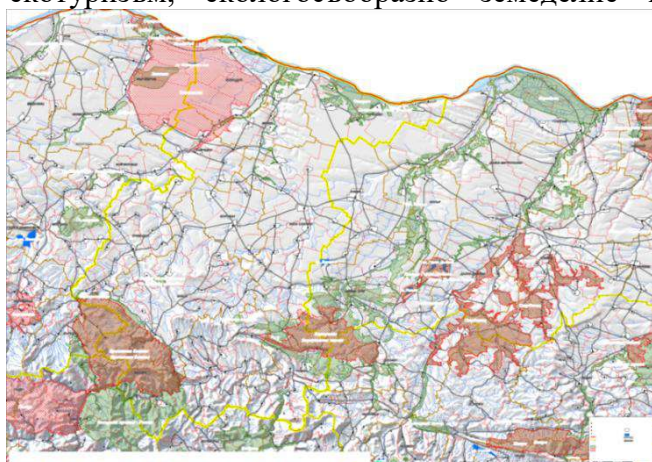

През 2025г започна процеса по изпълнение на един от приоритетите по опазване на защитените зони, а именно изготвяне на териториални Планове за управление на защитените зони и определяне на режимите и мерките, които следва да бъдат определени с тях, с цел опазване и възстановяване, където е необходимо на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на животинските видове, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони. При разработването на Планове за управление активно участие ще вземат всички заинтересовани страни – собственици и ползватели на земи в Натура 2000, институции, бизнес, НПО и др.

Опазването на природните местообитания и видовете в Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 изисква активното участие на обществото.

В основата на това участие са устойчивото икономическо развитие, разумното ползване на природните ресурси в защитените зони от мрежата, възпитаването в екологично мислене и популяризирането на значението на екологичната мрежа за бъдещето ни съществуване като част системата на живота на Земята. Запазената природа е и вид капитал за развитие на успешна икономика и поминък чрез екотуризъм, екологосъобразно земеделие и животновъдство, устойчиво горско стопанство и др.

То е от голямо значение за местните хора и общности, особено в региони с високо биологично разнообразие и ниска степен на индустриализация. Опазването на природата означава опазване на почвата, водите, въздуха и всички природни ресурси, от които зависи нашето бъдеще.

То е от голямо значение за местните хора и общности, особено в региони с високо биологично разнообразие и ниска степен на индустриализация. Опазването на природата означава опазване на почвата, водите, въздуха и всички природни ресурси, от които зависи нашето бъдеще.

На територията на Област Враца попадат 18 защитени зони от мрежата „Натура 2000“: 3 по

Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици и 15 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Защитени зони по Натура 2000 на територията на област Враца

Защитена зона	Заповед за обявяване	Община	Населено място	Обща площ /дка/
За опазване на дивите птици				
BG0002053 “Врачански Балкан”	Заповед № РД 801/04.11.2008г на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Враца, Мездра, Криводол	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек; Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод;	189 057.650 дка (обща площ 308

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			Краводер, Главаци	797,377 дка)
BG0000332 “Карлуковски карст”	Заповед № РД-788/29.10.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Роман, Мездра, Бяла Слатина	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица; Г.Бешовица Драшан	52 484,204 дка (обща площ 142 107.850 дка)
BG0002009 “Златията”	Заповед № РД-548/05.09.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изм. и доп. Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (обн. ДВ, бр. 10/2013 г.).	Козлодуй, Хайредин, Мизия	гр. Козлодуй, Крива бара, Бутан, Гложене, Хърлец; Хайредин, Манастирище, Михайлово; Софрониево	227 352,269 дка (обща площ 434 987.345 дка)
За опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна				
BG0000166 “Врачански Балкан”	Заповед № РД-1031/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.19/05.03.2021г.).	Враца Мездра, Криводол	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек; Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод; Краводер, Главаци	360 255,676 - общо
BG0001042 “Искърски пролом – Ржана”	Заповед № РД-276/31.03.2021 г.на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 43/2021г.)	Мездра	Елисейна, Зли дол, Оселна, Игнатица, Зверино, Лютиброд, Лют и дол	<u>63 873,737 дка</u> (обща площ 226 937,269 дка)
BG0001014 “Карлуково”	Заповед РД-329/31.03.2021г. министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.53/2021г.)	Роман, Мездра, Бяла Слатина	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица, Радовене, Стояновци; Г.Бешовица, Цаконица; Драшан, Габъре	<u>88 476,041 дка</u> (обща площ 288 419,290 дка)
BG0000374 “Бебреш”	Заповед № РД-1048/17.12.2020г. (обн. ДВ, бр.21/12.03.2021г.)	Роман	Караш, Средни рът, Хубавене	68 219,063 - общо
BG0000594 “Божия мост-Понора”	Заповед РД-262/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.41/2021г.)	Враца	Чирен	2 279,000
BG0000487 “Божите мостове”	Заповед № РД-241/22.03.2024г. (обн. ДВ, бр.35/19.04.2024г.)	Враца	Лиляче, Чирен	474,463
BG0000334 “Остров”	Заповед № РД-1022/17.12.2020г. на	Оряхово	Лесковец, Селановци, Галово,	39 186,007

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.17/26.02.2021г.).		Остров, гр. Оряхово	
BG0000528 “Островска степ – Вадин”	Заповед РД-297/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Оряхово	Остров ,Г. Вадин	3 012,858
BG0000527 “Острови Козлодуй”	Заповед РД-298/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.48/2021г.)	Козлодуй	Козлодуй	9090,356
BG0000517 „Портитовци-Владимирово”	Заповед РД-295/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Криводол	Градешница	6 643,795
BG0000614 “Река Огоста”	Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023г.)	Козлодуй, Мизия, Оряхово	Хърлец, с. Гложене, с. Буган, с. Крива бара; Мизия, Софрониево; Оряхово	13914,271
BG0000508 “Река Скът”	Заповед № РД-49/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите (обн. в Държавен вестник, бр. 10 от 0202.2024г)	Мизия, Бяла Слатина	Сараево, Мизия, Войводово, Крушовица, Липница; Галиче, Алтимир, Търнава	3 994,963
BG0000593 “Билерниците”	Заповед № РД - 374 от 15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.50 от 02.06.2020 г).	Криводол	Ботуня	649,065
BG0000601 “Каленска пещера”	Заповед № РД-245/22.03.2024г. (обн. ДВ, бр.34/16.04.2024г.)	Мездра, Враца	Кален, Тишевица	3 784,997

Актуални данни (стандартни формуляри, предмет и цели на опазване, граници в цифров вид и др.) за защитените зони като част от мрежата „НАТУРА 2000“ са налични и достъпни на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите, в Информационна система за НАТУРА 2000 в България на адрес: [HTTP://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG](http://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG)

В защитените зони се прилага интегриран подход, гарантиращ устойчивото развитие и съхраняването на биологичното разнообразие. Развиват се земеделие, животновъдство, горско стопанство и други дейности, възможно е и строителство. В тях не спира осъществяването на човешки дейности. Режимите, въведени със заповедите за обявяване са определени съобразно предмета и целите на защита в съответната защитена зона, и целят да гарантиране на устойчиво управление и съхраняване им за бъдещите поколения. Например – в някои защитени зони, обявени, защото са важни за прелета на птиците, е забранено изграждането на ветроенергийни паркове. На места, където има сенокосни ливади, собствениците ще трябва да косят малко по-късно, за да не засегнат гнездата на птици, гнездящи в ливадите и пр. В зоните за опазване на местообитанията, на

местата с налични ценни растителни видове е недопустимо изграждане на кариери за добив на подземни богатства, предвид това, че същите унищожават трайно и необратимо големи площи от тези местообитания. Съхранената природа означава съхранена почва, води, въздух, природни ресурси – т.е. нашият живот. Съхранената природа е и капитал за развитие на успешен бизнес – екотуризм, биоземеделие, устойчиво горско стопанство. За местните хора и общините НАТУРА 2000 е възможност за печеливш поминък, за земеделските стопани – възможност за получаване на средствата от европейски фондове под формата на компенсаци.

Приходите от всичко това ще остават за местните хора и заедно с предвиденото финансиране на стопанска дейност, която щади природата, ще допринесат за развитието на изостанали райони. Изпълнението на основния ни приоритет - опазването на местообитания и видове с европейско и национално значение за защитените зони по Натура 2000 се осъществява с извършването на превантивен контрол чрез процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони, както и последващ контрол. Основната цел на процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони е на най-ранен етап да се определи дали даден PPP или ИП директно или индиректно би оказал въздействие върху защитените зони съобразено със степента на въздействие.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Административната процедура е регламентирана с чл. 31 от ЗБР, а условията и реда за извършване са определени с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), съобразено с която провежданите административни процедури свързани с инвестиционните процеси за реализация на ППП и ИП са:

- оценка за съвместимост на ППП и ИП или техни изменения или разширения извън обхвата на ЗООС, попадащи изцяло или отчасти в границите на защитени зони и свързани с промяна предназначението и/или начина на трайно ползване на имота, или т. нар. „самостоятелна процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава втора от Наредбата за ОС;

- оценка за съвместимост на ППП и ИП или техни изменения или разширения попадащи в обхвата на ЗООС, или т. нар. „съвместена процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава трета от Наредбата за ОС;

- преценяване начина на процедиране за планове, програми, проекти, инвестиционни предложения или техни изменения или разширения попадащи в приложното поле на самостоятелната и/или съвместената процедура по оценка за съвместимост в зависимост от техния характер и вероятността от въздействието им върху защитените зони, която се провежда при спазване разпоредбите на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Във връзка с опазване на защитените зони от мрежата „Натура 2000“, основният акцент на извършената през 2025г. дейност е превантивния контрол на постъпилите в инспекцията планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) за територията на областта, чрез провеждане на процедура по Оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони, съгласно изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (съответно по реда на глава II или глава III от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ., брой 73 от 11.09.2007 г.).

През 2025г. в направлението са постъпили постъпили **702 бр.** уведомления за ИП/ПП, от които 416 бр. ИП и 288 бр. ГСП. Постъпили са и значителен брой заявления за закупуване на земеделска техника, писма и запитвания от различно естество.

При осъществяването на превантивния контрол, с цел опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000 и защитените територии в областта, във връзка с постъпилите уведомления са издадени следните документи:

- ❖ 17 бр. Решения по реда на чл.31 от Закона за биологичното разнообразие;
- ❖ Издадени са 790 бр. писма по чл. 2, ал.2 от Наредбата за ОС, за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, извън обхвата на Глава шеста от ЗООС;

- ❖ За 65 бр. инвестиционни предложения, планове и програми, попадащи в приложенията на ЗООС е извършена процедурата по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони по Натура 2000 (по реда на глава III от Наредбата за ОС (обн. ДВ.,бр.73 от 11.09.2007г.).

- ❖ Във връзка с провеждане на 3 бр. процедури по ОВОС по реда на ЗООС, вкл. ОС по реда на ЗБР, е извършена оценка на степента на въздействие върху защитените зони по реда на Глава трета от Наредбата за ОС, за инвестиционни предложения, попадащи в границите на защитени зони, както следва:

- ИП „Смяна на предназначение на земеделска земя ПИ № 009048, ПИ № 009049, ПИ № 009050, ПИ № 009053, ПИ № 009071, м. „Гарванец“, с. Згориград, община Враца и обединяването им в нов УПИ, с оглед изграждане на вилно екоселище“, попадащо в

границите на 33 BG0000166 „Врачански Балкан” за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, и BG0002053 „Врачански Балкан” за опазване на дивите птици;

- ИП „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни погатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Даневата воденица“, в землище на село Софрониево, община Мизия, област Враца“, попадащо на територията на защитена зона BG0002009 "Златията" за опазване на дивите птици и в близост до BG0000614 "Река Огоста" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

- ИП „Изграждане на фотоволтаична инсталация в поземлен имот с идентификатор 35910.302.407, в землище на село Камено поле, община Роман, област Враца“ в границите на защитени зони BG0001014 "Карлуково" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и BG0000332 "Карлуковски карст" за опазване на дивите птици;

❖ 3 бр. Решения за прекратяване на процедура:

- Решение № ВР-1-ОС-П/2025г. за прекратяване на процедура по реда на ЗБР поради недопустимост на предвидено ИП спрямо режима на Природен парк „Врачански балкан“, определен със ЗЗТ и Плана за управлението му, и по-конкретно на наличните забрани за подзона 2.П.6 „Кравя“, на чиято територия попада ИП.

- Решение №ВР-1-П/26.03.2025 г. за прекратяване на процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда, в т.ч. съвместената процедура по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, поради установена недопустимост спрямо режима на защитена местност "Падините", определен със заповедта за обявяването ѝ;

- Решение № ВР-3-П/2025 г. на Директора на РИОСВ-Враца за прекратяване на процедурата по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда, в т.ч. и съвместената процедура по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, поради установена недопустимост спрямо режима на защитена местност "Падините", определен със заповедта за обявяването ѝ;

❖ Изготвени са голям брой писма до граждани и институции: относно запитвания за местоположението на имоти спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка с чл. 78 а от ППЗСПЗЗ, писма относно заявления за отсичане на дървета и почистване на ливади; за становища по компетентност, за потвърждаване валидността на издадени от инспекцията решения; писма във връзка със закупуване на техника, за предоставяне на допълнителна информация, справка за одобрени от инспекцията ИП за изграждане на ветропаркове, до ОД-Пловдив към ДФЗ във връзка с отправени запитвания за достоверност на представени от ЗС документи за кандидатстване за финансиране; отговори до ДАНС по различни запитвания – за наличие на установени нарушения в защитени природни обекти, и др., за становище от БДДР-Плевен и др.; относно валидността на издадени решения и писма по чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС; е изготвена е справка с необходимата информация, касаеща РИОСВ – Враца По повод предстоящо докладване пред ЕК, съгласно чл. 17 по Директива 92/43/ЕИО (за местообитанията), и др.;

❖ През годината е актуализиран регистъра на процедураните от РИОСВ – Враца ИП, ППП във връзка с местоположението им и вероятността от отрицателно

въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“, с цел определяне на кумулативния ефект от реализацията им върху зоните;

❖ Във връзка с актуализацията на Единна информационна система за „Натура 2000“, във вътрешното приложение на ЕИС за „Натура 2000“, в Раздел „Оценка за съвместимост“ са въведени всички

издадени решения по проведените от инспекцията процедури: Самостоятелни по ОС, ОС по ОВОС и ОС по ЕО, за периода до края на 2025г., във връзка с осигуряване на пълна прозрачност на обществеността до издадените от инспекцията решения по реда на ЗООС и ЗБР, както и поради необходимостта от преценяване вероятността от възникване на кумулативен ефект от реализацията на заявени ИП/ППП върху защитените зони.

В сравнение с предходните години, през 2025г. броят на постъпилите в инспекцията уведомления и издадените административни актове, становища и писма от различно естество, е сходен:

- Постъпили уведомления през: 2023г – 827 бр.; през 2024 – 743 бр.; 2025г. - 692 бр.;

- Издадени решения по чл.31 от ЗБР: 2023г. – 12 бр.; 2024г. – 9 бр.; 2025г.

– 17 бр.

- Издадени писма по чл.2, ал.2 от *Наредбата за ОС* – 752 през 2023г., 702 през 2024 г. и 790 през 2025 г.

Основната част от постъпилите в инспекцията уведомления за ИП/ППП са извън обхвата на глава шеста от ЗООС, попадащи в хипотезата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*.

Според анализа на характера на предвижданията на процедураните ППП и ИП, вкл. и при условията и реда на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*, и през 2025 г. се запазва характера на предвидените чрез инвестиционни инициативи дейности в сферата на жилищното строителство, търговията и услуги, в отрасли като земеделие и туризъм. През 2025 г., както и през предходната, се запазва тенденцията да се инициират ППП и инвестиционни предложения, без висок риск от значителни отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, вкл. и върху екологичните фактори на средата влияещи върху екологичното равновесие в екосистемите (жилищно строителство, складови бази, автокъщи и автосервизи, намеренията в сферата на селското стопанство и др.).

От попадащите в границите на защитени зони от мрежата Натура 2000 ППП и ИП, най-голям е броя на свързаните с жилищно строителство. От плановете и програмите, най-голям е броя на горскостопанските програми за сечи и план-извлечения за промяна вида на сечите в горски територии. Във връзка с чл. 78а от ППЗСПЗЗ постъпват и голям брой запитвания за местоположението на имоти спрямо защитените зони и защитените територии.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

На територията на област Враца, броя на ИП попадащи в границите на защитени зони по Natura 2000 е сравнително малък. От постъпилите през 2023г. 374 бр. уведомления за ИП, в защитени зони попадат само 19 бр. ИП (5,12%). През 2024 г. от 391 бр. в защитени зони попадат 14 бр. ИП (3,58%). През 2025 г. от 481 бр. в защитени зони попадат 28 бр. (5,82%), от които 3 бр. прекратени процедури.

От ГСП и план-извлечения в защитени зони попадат също малък брой /основно в защитени зони BG0001014 „Карлуково“ и BG0000166 „Врачански Балкан“/като предвидените сечи са съобразени с изискванията на чл. 65 от Наредба № 8 на МЗХ и Режимите за устойчиво управление на горите в Natura 2000, одобрени от Националния съвет за биологично разнообразие (2010 г.). Във връзка с това естественото състояние на зоните, съответно благоприятния природозащитен статус на местообитанията и видовете, предмет на опазване в тях, са запазени в значителна степен.

В хода на провеждане на процедурите по ОС не са възниквали проблеми при прилагане на законодателството, както и от страна на възложителите. Добра е и комуникацията с другите институции, имащи отношение в определени случаи при провеждане на дадена процедура. Не са постъпвали възражения от неправителствени организации и/или заинтересовани граждани. Няма обжалвани решения издадени от инспекцията по реда на ЗБР през 2025г.

През 2025 година са извършени 10 бр. контролни проверки на защитени зони от мрежата „Натура 2000“, от които 8 бр. на терен относно спазване на режимите, определени със заповедите за обявяване на защитени зони: BG0000166 „Врачански Балкан“; BG0000594 „Божия мост - Понора“; BG0000487 „Божите мостове“, BG0001014 „Карлуково“, BG0000593 „Билерниците“ и BG0000509 „Река Скът“, определени за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и BG0002053 „Врачански Балкан“ и BG0000332 „Карлуковски карст“ за опазване на дивите птици.

В обходените райони не са установени нарушения във връзка с въведените режими и забрани със заповедите за обявяване на зоните.

Изпратени са и писма до възложители за контрол относно етапите на реализация на ИП, попадащи в границите на защитени зони, както и валидността на издадените от инспекцията решения за съгласуването им.

В резултат на извършени 2 броя проверки по документи, относно валидността на издадените решения: Решение ВР-01-ОС/17.01.2020г. Решение ВР-04-ОС/04.11.2019г. на РИОСВ – Враца на РИОСВ – Враца, по чл.31 от ЗБР и етапите на реализация на инвестиционни предложения (ИП), попадащи на територията на 33 BG0000166 „Врачански Балкан“, е констатирано, съгласно представена от възложителите информация, че е започнала реализация на съответните ИП.

Като проблем при теренните проверки, както и през предходните години може да се посочи трудното установяване на извършителите на нарушения, особено тези, свързани с разораване на ливади, пасища и мери, както и паленето на стърнища, които са най-чести и най-широко разпространени, както и възстановяването на увредените от подобни дейности местообитания, но за териториалния обхват на РИОСВ – Враца такива случаи не са чести. Добрата комуникация и координация между институциите в областта, имащи в частност отношение с работата на инспекцията оказва положителен ефект в тази връзка.

Като положителен резултат от редовния превантивен и последващ контрол може да се отчете факта, че при извършените проверки не е установено реализиране на дейности в границите на защитените зони и територии, без издадено разрешение от страна на инспекцията, не е констатирано увреждане на елементи на защитените зони от антропогенни дейности.

❖ За повишаване на информираността на обществеността относно защитените природни обекти в област Враца и предмета им на опазване, от инспекцията своевременно се публикува актуалната информация за защитените територии и защитените зони в област Враца на интернет страница на инспекцията.

✓ Във връзка с отбелязването на Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“ – 21 май, РИОСВ-Враца организира образователна разходка сред природата с ученици от СУ „Козма Тричков“ – гр. Враца, в района на Природен парк „Врачански Балкан“, природна забележителност „Вратцата“, защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ - BG0000166 "Врачански Балкан" за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, и BG0002053 „Врачански Балкан” за опазване на дивите птици;

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Битови отпадъци

През отчетната 2025 г. са извършени 50 броя планови проверки на общинските администрации, включително на кметове и/или кметски наместници на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци, и отпадъци от опаковки. Във връзка с осъществения планов контрол и констатирани нерегламентирани замърсявания с отпадъци в някои от обходените населени места са дадени 12 броя предписания. По всички дадени предписания е извършен последващ контрол, от който е установено, че по-голяма част от предписанията са изпълнени в указаният срок. Констатирано е неизпълнение в указания срок на 5 броя предписания, за което са съставени 5 броя Акт за установено административно нарушение /АУАН/, от които 4 броя на общини и 1 брой на общинско предприятие. Съставеният АУАН на общинско предприятие е за констатирано неизпълнение на предписание през м. декември 2024 г. През отчетната година е съставен и 1 брой АУАН на кмет на община във връзка с непредприети действия за предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и 1 брой АУАН на общинско предприятие за допуснато изхвърляне на отпадъци на неразрешени места. По 4 броя от съставените АУАН са сключени споразумения на основание чл. 58 г от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/, по 2 броя е издадено Наказателно постановление, като едното НП е с направена редукия по чл. 79 б от ЗАНН, и по 1 брой е прекратено наказателното производство с Резолюция. Общият размер на заплатените имуществени санкции и глоби е на стойност 8 600,00 лв.

При осъществената контролна дейност от инспекцията през 2025 г. на общинските администрации от обл. Враца е засегнато и изпълнението и прилагането на разпоредбите на § 9 от Преходни разпоредби към Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр.111 от 27 декември 2013 г., посл. изм. ДВ. бр.77 от 16.09.2021 г.) и предприетите действия относно извършване на морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на съответната община. Установено е, че общините имат предоставени от изпълнителите на услугата окончателни доклади за извършен четирисезонен морфологичен анализ на отпадъците.

Всички общини попадащи в контролните функции на РИОСВ - Враца (Враца, Мездра, Бяла Слатина, Борован, Хайредин, Мизия, Оряхово, Козлодуй, Криводол и Роман) имат изградени и функциониращи системи за сметосъбиране и сметоизвозване

на генерираните битови отпадъци. Населените места в общините са обхванати 100 % от така функциониращите системи за сметосъбиране. Ежегодно при наличие на амортизирани съдове за събиране на твърди битови отпадъци или необходимост от нови такива, общинските администрации осигуряват допълнителни бройки специализирани контейнери.

Дейностите по събиране, транспортиране, сепариране и обезвреждане чрез депониране на образуваните от населението на всяка една община отпадъци са обезпечени на регионален принцип посредством сформиранието на 2 броя Регионални сдружения за управление на отпадъците /PCYO/.

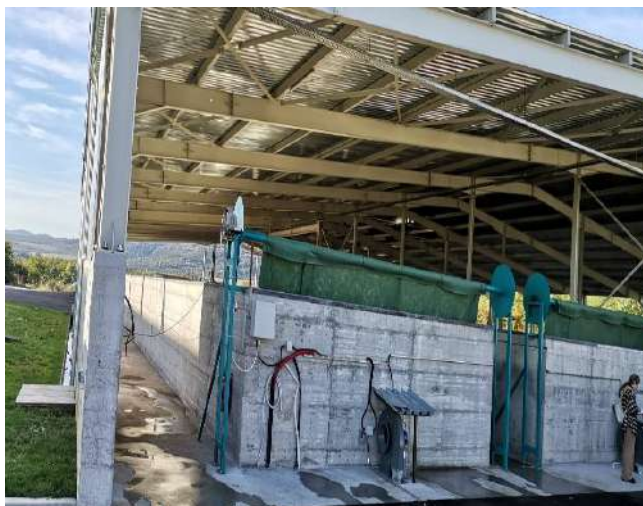
На територията на инспекцията са изградени и се експлоатират 2 броя регионални депа за неопасни отпадъци, както следва:

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца – за общините Враца и Мездра

Депото се експлоатира от м. октомври 2000 г. и е предназначено за обезвреждане, чрез депониране на отпадъците генерирани в населените места на общините Враца и Мездра. Оператор на инсталацията е дружеството „Екопроект” ООД, гр. Враца, титуляр на комплексно разрешително КР № 5–Н1/2010 г., последно актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А3-ТГ1/2026 г. До 31.03.2025 г. постъпващите за обезвреждане отпадъци на регионално съоръжение са депонирани в Клетка 2.1, а от 01.04.2025 г. в Клетка 2.2. За експлоатацията на новоизградената Клетка 2.2 има издадено Разрешение за ползване № ДК-07-Вр-10 от 14.03.2025 г. на Регионална дирекция за национален строителен контрол Враца, с което е въведен в експлоатация строеж: „Регионално депо за неопасни отпадъци на общини Враца и Мездра“ етап 4: Подообект: Клетка 2.2 с цялата прилежаща инфраструктура към Клетка 2.2 и Клетка 3.1“.

От 2014 г. на територията на депото функционира сепарираща инсталация за битови отпадъци, на която се извършва механично отделяне на годните за преработка и рециклиране отпадъци от опаковки с цел намаляване количеството на отпадъци, предназначени за депониране. През м. април на 2023 г. е извършен основен ремонт на сепариращата инсталация и е подновено ситото, през което се отделя подситовата фракция. Населението на двете общини Враца и Мездра е 100 % обхванато от организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

На територията на регионалното депо се експлоатира и компостираща инсталация с капацитет 8 000 тона годишно, и е предвидена да обслужва 81 000 жители. Инсталацията е изградена по проект „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца“, по проект BG16M1OP002-2.005-0020-C01 „Проектиране, и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани и/или биоразградими отпадъци“, финансиран от Оперативна

програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. За инсталацията има издадено от Дирекция Национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство Разрешение за ползване № ДК-07-Вр-20 от 20.09.2022 г. Оператор на съоръжението е „Екопроект“ ООД.

През м. ноември 2025 г. са стартирали дейностите по изпълнението на проект „Рекултивация на Клетка 1.1. и Клетка 1.2. на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“, Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16FFPR002-2.002-0011-C01, финансиран по процедура № BG16FFPR002-2.002 „Рекултивация на регионални депа /клетки на регионални депа за битови отпадъци“, по приоритет 2 „Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз.

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Оряхово – за общините Оряхово, Козлодуй, Бяла Слатина, Хайредин, Мизия и Борован от област Враца и община Кнежа от област Плевен

Депото се експлоатира от 20.09.2005 г. и на него постъпват за обезвреждане чрез депониране генерираните битови отпадъци от общините Оряхово, Мизия, Хайредин, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй от област Враца и община Кнежа от област Плевен, и фирми от региона. РДНО - Оряхово притежава актуализирано комплексно разрешително № 249-Н0-И0-А2/2017 г., в което е включена площадката, на която се съхраняват 60 броя Б-Б кубове с негодни за употреба Препарати за растителна защита /ПРЗ/. Клетка № 1 е с изчерпан капацитет и в периода 2020 – 2022 г. е извършена техническа и биологична рекултивация. Клетка № 2 на РДНО – Оряхово е въведена в експлоатация през м. април 2019 г.

Община Оряхово в качеството си на собственик на РДНО и водещ партньор на общините от Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Оряхово през 2017 г. кандидатства за финансиране по Оперативна програма “Околна среда” с Проект за изграждане на сепарираща и компостираща инсталация. Проектът е одобрен и през м. април 2018 г. е сключен договор за финансиране на проектното предложение. Във връзка с одобреното проектно предложение е сключен Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, съфинансирана от Европейски фонд за регионално развитие и

Кохезионния фонд на Европейския съюз по процедура чрез директно предоставяне „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“, на конкретен бенефициент община Оряхово – водеща община и общини партньори – Козлодуй, Бяла Слатина, Кнежа, Борован, Мизия и Хайредин BG16M1OP002-2.002 /АДБФП/ № BG16M1OP002-2.002-001-C01 /Изх. № Д-34-20 от 05.04.2018 г. на МОСВ/. Дейностите по проекта за изграждане на обект „Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък в Поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 54020.72.435, местност „Марков баир“, Община Оряхово“ са реализирани съгласно одобрения график. Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък е с общ капацитет 6 000 т/г, а Инсталацията за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/ е с общ капацитет 22 000 т/г. Инсталациите и площадковите съоръжения са минали експериментални изпитвания в съответствие с утвърдения пусков период. В гореописания проект е включено и изграждането на „Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък“ в ПИ с и.д. № 37798.501.375, кв. 259, парцел XXI по плана на гр. Козлодуй. Съгласно последното изменение на картата и кадастралните регистри от 21.12.2021 г. гореописания имот с площ 10 000 кв.м. е отделен от друг по-голям имот.

За изградените по проект: „Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък в Поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 54020.72.435, местност „Марков баир“, Община Оряхово“ има издадени от Дирекция Национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство Разрешения за ползване № ДК-07-Вр-31 от 17.11.2022 г. и № ДК-07-Вр-28 11.07.2023 г. За изградената по гореописания проект: „Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък“ в ПИ с и.д. № 37798.501.375, кв. 259, парцел XXI по плана на гр. Козлодуй има издадено от Дирекция Национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство Разрешение за ползване № ДК-07-Вр-48 от 06.10.2023 г. Инсталацията е с капацитет 4 500 т/г. Извършени са 72 часови проби при експлоатационни условия на Инсталацията и площадковите съоръжения. На площадката са складирани определено количество разделно събрани биоразградими отпадъци, но същите са недостатъчни за първоначално зареждане. При наличие на достатъчно количество отпадъци, инсталацията ще бъде заредена и пусната в експлоатация.

Оператор на Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и 2 броя компостиращи инсталации за разделно събран зелен отпадък /на територията на РДНО – Оряхово и в гр. Козлодуй/ е новосформираното дружество "Регионална чистота Оряхово" ООД, гр. Оряхово, за което има издаден Регистрационен документ от РИОСВ – Враца № 05-РД-257-00 от 13.05.2024 г., последно актуализиран с Решение № 05-РД-257-02 от 06.11.2025 г. "Регионална чистота - Оряхово" ООД притежава и Регистрационен документ за събиране и транспортиране на отпадъци № 05-РД-262-00 от 17.12.2024 г.

От 01.10 2024 г. е пусната в експлоатация инсталацията за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/, а от началото на м. април 2025 г. е пусната в експлоатация и изградената компостиращата инсталация на територията на гр. Оряхово.

- Община Криводол извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на РДНО - Монтана, което се експлоатира от 12.01.2006 г.;
- Община Роман извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на

Регионалното депо за ТБО – Луковит от 01.07.2016 г.

• Анализ и оценка на изпълнение на заложените мерки в плановете за действие към общинските програми за управление на отпадъците по чл. 52 от ЗУО

Общинските администрации са предприели необходимите действия за изготвяне на Програми за управление на отпадъците /ПУО/, разработени на основание чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците и Програми за опазване на околната среда /ПООС/ разработени на основание чл. 79, ал.1 от ЗООС. Девет от общините имат изготвени, съгласувани и

утвърдени ПУО и ПООС, община Криводол е в процес изготвяне, съгласуване и утвърждаване на същите. При осъществената контролна дейност на общинските администрации от инспекцията през 2025 г. е установено, че заложените дейности в плановете за действие към общинските програми за управление на отпадъците поетапно се изпълняват. Забелязва се забавяне при изпълнението на мерките свързани с организирането на мероприятия и кампании с цел разясняване и популяризиране на ползите от разделното събиране на различните видове отпадъци и рециклирането им, което от своя страна неминуемо води до по-нисък процент на годни за рециклиране отпадъци. Констатирано е също, че в повечето от плановете за действие са заложили мерки за целия програмен период без да са посочени конкретни дати за изпълнението на всяка една поотделно. Установено е също, че заложените по-мощни проекти за изграждане на съоръжения за третиране на разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци за 10-те общини от област Враца са реализирани. Общините от Регионално сдружение за управление на отпадъците /РСУО/ - Регион Враца по проект „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца“ са осигурили необходимата техника и съдове за изграждане на системи за разделно събиране на биоразградими и/или зелени отпадъци на територията на двете общини. За членуващите общини в РСУО – Регион Оряхово /Оряхово, Козлодуй, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Хайредин/ са реализирани заложените мерки за изграждане на Инсталация за предварително третиране на битови отпадъци /сепарираща/ на територията на регионалното депо. Изградени са и два броя инсталации за компостиране на разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на общините Оряхово и Козлодуй за членуващите общини в РСУО – Регион Оряхово. Изградените инсталации /сепарираща и компостираща/ на територията на РДНО – Оряхово се експлоатират при нормални експлоатационни условия. При наличие на достатъчно количество разделно събрани биоразградими отпадъци предстои пускането в експлоатация и на компостиращата инсталация в гр. Козлодуй.

2. Строителни и инертни отпадъци.

От РИОСВ – Враца до 31.12.2025 г. са издадени 9 броя Разрешителни и 1 брой Регистрационен документ за извършване на дейности по третиране на строителни отпадъци /рециклиране/ с мобилни и стационарни инсталации, на площадки находящи се на територията на област Враца.

През отчетната 2025 г. от инспекцията е осъществен контрол на 10 – те общински администрации от област Враца относно спазване и прилагане изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 5 от ЗУО и на всички заложи в плана юридически лица, чиято основна дейност е строителство и ремонт.

При така осъществената контролна дейност е установено, че фирмите извършващи строително-ремонтни работи се отнасят все по-отговорно към управлението на генерираните от дейността отпадъци. В РИОСВ – Враца периодично постъпват заявления за извършване на регистрация и издаване на регистрационни документи за събиране и транспортиране на отпадъци, вкл. от група 17 – отпадъци от строителство и събаряне (включително почва изкопана от замърсени места), както и за утвърждаване на работни листа за образуваните строителни отпадъци по време на строителните и/или строително-ремонтните работи. На територията на област Враца няма изградено и функциониращо Депо за строителни отпадъци и липсата на регламентирани общински площадки за дейности по събиране, съхранение и третиране на строителни отпадъци до голяма степен допринася за нерегламентираното изхвърляне на неразрешени за това места. Общините имат сключени договори с юридически лица, притежаващи необходимите документи за дейности със строителни отпадъци, но на основание сключените договори се предават и/или третират предимно генерираните строителни отпадъци от общински обекти.

3. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електронно и електрическо оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми

През 2025 г. от страна на експертите от направление „Управление на отпадъците“ от РИОСВ – Враца са извършени планови и извънредни проверки на сервиси за смяна на отработени масла, центрове за разкомплектоване на ИУМПС, площадки за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци от ИУЕЕО, НУБА,

ИУГ и отпадъци от опаковки /ОО/. Отработените масла и нефтопродукти, събраните количества отпадъци от ИУМПС, НУБА, ИУЕЕО, ОО се предават на лица за последващо третиране на база сключени договори. Лицата, извършващи повторна употреба на собствени отработени масла, предимно за смазване на големи детайли или при закаляване на метални изделия, спазват технологията за оползотворяване. Няма установени случаи на нерегламентирано изгаряне на отработени масла и нефтопродукти.

- **Брой проверени лица от издадените заповеди за заплащане на продуктова такса за всички потоци МРО, като се посочи наличие/липса на задължение за заплащане на продуктова такса, нейният размер, брой издадени предписания, съставени актове, като и информация за неоткритите дружества или такива с прекратена дейност;**

Негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/

През 2025 г. е осъществен контрол на 29 обекти /всички заложи в плана за контролна дейност на РИОСВ – Враца през 2025 г./ относно спазване изискванията на Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (обн., ДВ, бр. 2 от 8 Януари 2013 г. с изм. и доп.). При извършените проверки на място е установено, че НУБА се събират и съхраняват в съответствие с действащите разпоредби на екологичното законодателство, води се отчетност посредством Национална информационна система за отпадъци за количествата приети, третирани и/или образувани и предадени негодни за употреба батерии и акумулатори. При предаването им се попълват

съответните идентификационни документи за превоз на опасни отпадъци в съответствие с изискванията на Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г. с изм. и доп.).

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/

През отчетна година са извършени всички заложи в Плана за контролна дейност на инспекцията за 2025 г. планови проверки на лица, притежаващи разрешение по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗУО (обн., ДВ, бр.53/2012 г. с изм. и доп.) за извършване на дейности с отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). На проверените обекти има обособени площадки за разделно събиране и временно съхранение на постъпващите ИУЕЕО. При извършените проверки не са установени несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство.

Излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/

През 2025 г. са извършени 20 броя планови проверки на обекти, в чиито разрешителни за дейности с отпадъци са включени излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/. По време на проверките е констатирано съхранение на ИУМПС извън регламентираните площадки на 2 обекта, за което са дадени предписания с посочен срок и отговорник за изпълнението им. Осъществен е последващ контрол на дадените предписания, при което е установено изпълнението на едно от тях. За неизпълненото

предписание е съставен АУАН, по който е сключено споразумение и е заплатена санкция в размер на 3 500 лв. Във връзка с неправомерно предоставени документи в момента на проверката, са дадени 2 предписания на управителите на 2 дружества с указан срок за изпълнението им. Изискваните документи са предоставени в РИОСВ – Враца в указания срок, на основание на което са съставени констативни протоколи за последващ контрол, удостоверяващи изпълнението на дадените предписания. Проверени обекти имат сключени договори с юридически лица притежаващи инсталации за шредирание на ИУМПС.

Във връзка с постъпил сигнал за нерегламентирани дейности с ИУМПС, през отчетната година е извършена 1 извънредна проверка. Установено е съхранение на няколко броя ИУМПС в тревни площи, разположени пред ограда на два жилищни имоти. От собствениците на ИУМПС са предприети необходимите действия и наличните излезли от употреба МПС са предадени на юридически лица притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО. По разпореждане на ОД на МВР Враца през м. декември на 2025 г. е извършена 1 извънредна проверка съвместно с представители на НАП и МВР на обект, в който се извършват автосервизини услуги и търговия на авточасти. Установено е съхранение на ИУМПС на нерегламентирана площадка. За констатираното несъответствие с нормативните разпоредби е дадено предписание на управителя на дружеството с указан срок за изпълнението му като същия не е изтекъл.

Извършена е и една извънредна проверка съвместно с експерти от РИОСВ – Монтана на площадка за дейности с отпадъци, включително ИУМПС в изпълнение на Заповед № РД-421 от 16.06.2025 г. извършване на проверки на площадки от приложен списък, на които се извършват дейности по събиране, предварително третиране и временно съхранение на ИУМПС, подизпълнител на организации по оползотворяване на ИУМПС. По време на проверката не са констатирани несъответствия с нормативните разпоредби.

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

През 2025 г. са извършени 14 броя планови проверки на обекти, от чиято дейност се образуват и/или оползотворяват отработени моторни масла и нефтопродукти във връзка със спазване и прилагане на разпоредбите и изискванията на Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти. На територията на проверените обекти има обособени и обозначени зони, в които са поставени съдове за

временно съхранение на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Съдовете са обозначени с надписи, указващи тяхното предназначение. При проверките е установено, че един обект не води отчетност през НИСО, за което е дадено предписание на управителя на дружеството с указан срок за изпълнението му. От осъществения последващ контрол е установено, че предписанието е изпълнено. Направени са справки в национална информационна система за отпадъци и е установено, че са води отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци. Събраните количества отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се предават на юридически лица притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО на база договор. При всяко предаване се изготвят идентификационни документи в съответствие с изискванията на нормативните разпоредби, и след оформянето им от краен получател се предоставя формуляр в РИОСВ – Враца.

На контролираната от РИОСВ – Враца територия се експлоатира 1 брой инсталация за третиране на отпадъчни нефтопродукти, собственост на фирма „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Враца. Производствената площадка се намира в Източна индустриална зона в гр. Мездра. За дейността си дружеството притежава Решение № 580-Н1-ИЮ-А0/2022 г. от 21.09.2022 г. на Изпълнителна агенция по околна среда за издаване на Комплексно разрешително /КР/ с Регистрационен номер: 580-Н1/2022 г. и Регистрационен документ за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци с № 05-РД-123-12 от 05.05.2023 г. издаден от Директора на РИОСВ – Враца.

Дружеството „Анди” ООД притежава и експлоатира 1 брой филтър преса, която се използва за обезмасляване на използвани маслени филтри, на основание издаден разрешителен документ по чл. 67 от ЗУО. Оператора извършва и дейности по събиране и транспорт на отработени масла в региона, за което притежава регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО. За дейностите с отпадъци от РИОСВ – Враца са издадени на „Анди” ООД Решение за изменение и допълнение на Разрешение № 05-ДО-194-04/21.03.2024 г. и Регистрационен документ № 05-РД-112-04/07.03.2024 г.

Дейности по събиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти извършва и ЕТ „Авто-ойлс – Петко Петков“ на основание издаден от РИОСВ – Враца Регистрационен документ № 05-РД-240-01 от 07.07.2022 г.

Излезли от употреба гуми /ИУГ/

През отчетната година е съществен текущ контрол на всички заложи (21 броя) в Плана за контролна дейност на РИОСВ – Враца за 2025 г. обекти от чиято дейност се генерират и/или третират и оползотворяват излезли от употреба гуми /ИУГ/. При проверките е констатирано, че на производствените площадки има обособени зони за временно съхранение на ИУГ. Същите се предават на лицензирани фирми за последващо третиране /оползотворяване/ на база сключени договори. Голяма част от количествата образувани ИУГ, се оползотворяват чрез изгаряне в пещите на „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца. Води се отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци.

Извършени са проверки на общо 4 юридически лица, от които 2 извършващи автосервизна дейност и 2 предлагащи транспортни услуги, вкл. 1 в сферата на туризма. При проверките е установено, че в автосервизите са обособени площадки за събиране и временно съхранение на ИУГ, които клиентите искат да оставят. При извършените проверки е установено, че едно дружество не води отчетност през НИСО. Дадено е предписание на управителя на дружеството, и е осъществен последващ контрол, при който е установено, че предписанието е изпълнено в указания срок.

Опаковани стоки и полимерни торбички

През отчетната 2025 година е осъществен контрол на всички заложи в плана за контролна дейност обекти, които пускат на пазара опаковани стоки, както и на търговски обекти във връзка със спазване изискванията на Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г. с изм. и доп.), Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса (обн., ДВ, бр. 30 от 15.04.2016 г. с изм. и доп.) и Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2.11.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г.). Проверени са 15 производствени обекти, чиято продукция се пуска опакована на пазара и 3 търговски обекти. При така осъществената контролна дейност е установено, че по-голяма част от фирмите имат сключени договори с колективни организации за поемане на задълженията за оползотворяване на отпадъци от опаковки и към тях заплащат продуктова такса. Единични са фирмите, които заплащат продуктова такса към ПУДООС, като това са производствени предприятия с малък производствен капацитет и пускат на пазара опаковани стоки в незначителни количества. Установено е, че фирмите заплащат редовно дължимите продуктови такси.

В изпълнение разпоредбите на писмо на МОСВ с Изх. № 05-08-1020/07.05.2025 г. относно извършване на проверки на лица, пускащи на пазара опаковани стоки – членуващи в организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки е извършена 1 извънредна проверка на юридическо лице фигуриращо в предоставените списъци към писмото и попадащи в контролния обхват на РИОСВ – Враца. Проверено е дружеството ”ОРИОН СИГМА” ЕООД и е установено, че членува в колективната организация „Екобулпак България“ АД и заплаща дължимата продуктова такса към тях.

От предоставените документи в инспекцията от дружеството е констатирано, че дължимите продуктови такси за 2024 г. са заплатени към КО. Съгласно наличната в инспекцията документация, предоставеното удостоверение за членство от КО е с валидност до края на 2024 г. При направена справка в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел е установено, че от 02.05.2023 г. ”ОРИОН СИГМА” ЕООД има Акт на съда за оповестяване на ликвидатор и дружеството е със статут „в ликвидация“.

- Брой проверени лица, извършващи рециклиране на отпадъци от пластмасови опаковки, количества постъпили и рециклирани отпадъци на годишна база, установени нередовности и нарушения;

На територията на областта, съгласно издадените Регистрационни документи по чл. 35 от ЗУО, третиране /преработка/ на отпадъци от пластмаса се извършва от следните дружества:

- „Костов пласт“ ЕООД, гр. Враца;
- СД „Тостор – Орловски, Орловска”, гр. Враца;
- „Еко Ре” ЕООД, гр. Нови Искър /площадка гр. Мизия/
- „Екопласт 21“ ЕООД, гр. Враца
- „Полимер Продукт“ ООД, гр. София /площадка гр. Криводол/

При осъществения текущ контрол е установено, че на регламентираните площадки за дейности с отпадъци от пластмаса на „Екопласт 21“ ЕООД, „Полимер Продукт“ ООД, „Еко Ре” ЕООД и СД „Тостор – Орловски, Орловска” не се извършва дейност. При проверката на стопанисваната производствена площадка от „Полимер

Продукт“ ООД е установено, че наличните /при предходната проверка/ инсталации и съоръжения са демонтирани и не са в наличност. „Екопласт 21“ ЕООД е демонтирало наличната инсталация и я е обявило за продажба. Предстои подаване на заявление за прекратяване действието на издадения регистрационен документ. На площадката на „Еко Ре“ ЕООД няма монтирана и функционираща инсталация за третиране на пластмасови отпадъци.

- ***Брой извършени проверки по изискванията на чл. 7 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса с приоритет на изискването на чл. 7, ал. 3 от Наредбата;***

Проверени са 3 търговски обекти на територията на обл. Враца, от които 1 обект в гр. Бяла Слатина, 1 обект в гр. Враца и 1 обект в гр. Козлодуй. При извършената проверка на обекта в гр. Козлодуй, поради отсъствие на отговорното длъжностно лице в момента на проверката не са предоставени изискваните документи, свързани с управлението на генерираните отпадъци в обекта. Дадено е предписание за предоставяне на информация за управлението на отпадъците образувани от търговската дейност и договор с фирма на която се предават отпадъците, с укана срок и отговорник за изпълнението му. Извършен е последващ контрол на даденото предписание и е установено, че същото е изпълнено в указания срок на основание предоставените документи в инспекцията. При извършените проверки и в 3 – те търговски обекти е установено, че всички предлагани полимерни торбички се предоставят срещу заплащане на определена цена в зависимост от вида и големината, и същата се калкулира в отделна позиция в касовата бележка.

- ***Брой проверки на обекти по чл. 10, ал. 5 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, брой установени нарушения, издадени предписания и съставени актове.***

Извършени са проверки на общо 4 юридически лица, от които 2 извършващи автосервизна дейност и 2 предлагащи транспортни услуги, вкл. 1 в сферата на туризма. При проверките е установено, че в автосервизите са обособени площадки за събиране и временно съхранение на ИУГ, които клиентите искат да оставят. При извършените проверки е установено, че едно дружество не води отчетност през НИСО. Дадено е предписание на управителя на дружеството, и е осъществен последващ контрол, при който е установено, че предписанието е изпълнено в указания срок.

4. Производствени и опасни отпадъци.

На всички заложи обекти съгласно утвърдения от МОСВ План за контролната дейност на РИОСВ - Враца през 2025 г. е осъществен текущ контрол. При констатираните несъответствия с нормативните разпоредби от страна на проверяващите експерти са давани предписания с указан срок и отговорник за изпълнението им. По всички предписания е осъществен последващ контрол и е установено, че са изпълнени в указания срок.

Проверените предприятия, при чиято дейност се образуват производствени и/или опасни отпадъци имат обособени площадки и/или зони предназначени за временно съхранение на образуваните количества отпадъци. Води се отчетност за образуваните и предадени производствени отпадъци.

През годината чрез Национална информационна система за отпадъците /НИСО/ са утвърдени 96 броя работни листове за класификация на отпадъците на 69 юридически лица от региона, съгласно изискванията на Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за

класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г. с изменения и допълнения). През 2025 г. са прекратени 52 броя работни листове /р.л./ за класификация на отпадъците на 8 юридически лица /ЮЛ/ във връзка с преустановяване образуването на производствени отпадъци, и са върнати 2 броя р.л. на едно ЮЛ поради дублиране.

5. Съоръжения за третиране на отпадъци

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците най-често се извършва, чрез депонирането им на съществуващите депа за неопасни отпадъци. Отпадъците, които могат да се рециклират или оползотворяват се събират, съхраняват и предават на фирми извън региона за последващата им обработка.

На територията на областта, съгласно издадените Регистрационни документи по чл. 35 от ЗУО, третиране /преработка/ на отпадъци от пластмаса се извършва от следните дружества:

- „Костов пласт“ ЕООД, гр. Враца;
- СД „Тостор – Орловски, Орловска”, гр. Враца;
- „Еко Ре” ЕООД, гр. Нови Искър /площадка гр. Мизия/
- „Екопласт 21“ ЕООД, гр. Враца
- „Полимер Продукт“ ООД, гр. София /площадка гр. Криводол/

При осъществения текущ контрол е установено, че на регламентирани площадки за дейности с отпадъци от пластмаса на „Екопласт 21“ ЕООД, „Полимер Продукт“ ООД, „Еко Ре” ЕООД и СД „Тостор – Орловски, Орловска” не се извършва дейност. При проверката на стопанисваната производствена площадка от „Полимер Продукт“ ООД е установено, че наличните /при предходната проверка/ инсталации и съоръжения са демонтирани и не са в наличност. „Екопласт 21“ ЕООД е демонтирало наличната инсталация и я е обявило за продажба. Предстои подаване на заявление за прекратяване действието на издадения регистрационен документ. На площадката на „Еко Ре” ЕООД няма монтирана и функционираща инсталация за третиране на пластмасови отпадъци.

Дейности по преработка и оползотворяване на отпадъци от черни метали извършват следните дружества:

- „Центромет” АД, гр. Враца;
- „Кастех - БГ” ЕООД, гр. Враца;

В производствената дейност на тези дружества се използват като суровина отпадъчни метали, които се претопяват в индукционни пещи за производството на метални изделия, заготовки и елементи, намиращи приложение в леката и тежката промишленост.

Сепариращи инсталации:

- „Евро Импекс“ ЕООД, гр. София /площадка гр. Враца/ – сепарираща инсталация за разделно събрани отпадъци от опаковки;
- „Екопроект“ ООД, гр. Враца /площадка разположена на територията на РДНО-Враца - Мездра/ - сепарираща инсталация за смесени битови отпадъци;
- Община Оряхово - Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/, разположена на територията на РДНО – Оряхово, която от 01.10.2024 г. е пусната в експлоатация.

Компостиращи инсталации:

- „Екопроект“ ООД, гр. Враца - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Враца;
- Община Оряхово - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Оряхово, пусната в експлоатация от началото м. март 2025 г.;

- Община Козлодуй - компостираща инсталация за разделно събрани зелени отпадъци, на територията на гр. Козлодуй /до края на 2025 г. не е пускана в експлоатация/.

При осъществения планов контрол на горепосочените обекти през 2025 г. не са констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и на поставените условия в издадените документи по чл. 35 от ЗУО на дружествата.

6. Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци;

През отчетната 2025 г. са издадени: 1 бр. Разрешение за дейности по третиране на отпадъци по чл. 67 от ЗУО, 3 бр. Решения за изменение и допълнение на Разрешение за дейности по третиране на отпадъци, 3 бр. Решение за прекратяване действието на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци и 1 бр. Решение за отнемане на Разрешение за дейности по третиране на отпадъци, 0 бр. Регистрационен документ /РД/ за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 2 бр. Решения за прекратяване действието на РД за третиране на отпадъци, 4 бр. Регистрационни документи за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и 17 бр. Решения за изменение и допълнение на Регистрационни документи за дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, 8 бр. за изменение и допълнение на РД за третиране и 4 бр. Решения за прекратяване регистрацията и регистрационния документ за транспортиране на отпадъци. Всички заявления са подадени от юридическите лица посредством Национална информационна система за отпадъци /НИСО/ и документите са издадени през електронната платформа. В съответствие с изискванията на действащите нормативни разпоредби издадените документи са публично достъпни на интернет страницата на РИОСВ – Враца.

Във връзка със спазване изискванията и разпоредбите на чл. 72, ал. 2 от ЗУО през отчетната 2025 г. от РИОСВ – Враца са извършени проверки на всички фирми, притежаващи разрешения за дейности по третиране на отпадъци, както и на площадките на които се извършват дейности с отпадъци на основание издаден Регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО. При констатиране на нарушения от страна на РИОСВ – Враца са давани предписания с посочен срок и отговорник за тяхното изпълнение. Осъществен е последващ контрол относно изпълнението на дадените предписания и е констатирано, че същите са изпълнени.

7. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци – извършен контрол по нотификации и на превози по общите информационни изисквания на чл. 18 от Регламента;

Във връзка със спазване разпоредбите на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци, през 2025 г. са извършени 4 броя планови проверки относно прилагане изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно извършване на трансграничен превоз на отпадъци и оползотворяването на отпадъци с трансграничен произход. Проверени са следните юридически лица:

- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца;
- „Джиосайкъл България“ ЕООД, с. Бели Извор, общ. Враца;
- „Косаня“ ЕАД, гр. Мизия;
- „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Мездра.

При извършените проверки на място и от предоставените документи в инспекцията е констатирано, че 3 от дружествата имат издадени от МОСВ Решения по

нотификации за извършването на дейности по внос на отпадъци с цел тяхното третиране и оползотворяване. Приетите отпадъци се оползотворяват в пещите на циментовия завод на „Холсим (България)“ АД след подлагане на предварително третиране от „Джиосайкъл България“ ЕООД, както и за третиране в инсталация за обезводняване на нефтопродукти със собственик и оператор „АСК БУЛ“ ЕООД.

„Косаня“ ЕАД, гр. Мизия извършва дейности по износ на отпадъци от метали попадащи в „Зеления списък“ на Регламент (ЕО) № 1013/2006, за които се оформят единствено документи по Приложение VII по Регламент (ЕО) №1013/2006.

Операторите предоставят в инспекцията документите за движение за отпадъци в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006. По време на проверките не са констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и поставените условия в издадените документи по чл. 35 от ЗУО на операторите.

През 2025 г. са извършени 2 броя извънредни проверки на „Холсим (България)“ АД и „Джиосайкъл България“ ЕООД и 1 брой на „АСК БУЛ“ ЕООД във връзка с постъпили в РИОСВ – Враца писма от МОСВ за становища по конкретно посочени въпроси за гореизброените оператори относно разглеждане на документи за издаване на решения за съгласие по нотификации.

II. Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани сигнали.

През 2025 г. е извършен контрол на местните администрации, физически и юридически лица във връзка със спазване и прилагане изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове, спазване условията в издадени разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци, както и последващ контрол по изпълнение на дадени предписания.

Във връзка със спазване и прилагане изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове са извършени общо 316 бр. проверки, от които 165 бр. планови проверки, съгласно утвърдения от МОСВ План за контролна дейност на РИОСВ – Враца за 2025 г. Извършени са: 8 бр. проверки по условия на Комплексни разрешителни, 45 бр. на фирми притежаващи разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци, 28 бр. комплексни проверки по компоненти и фактори на околната среда на обекти извършващи дейности с отпадъци или от чиято дейност се образуват отпадъци, 9 бр. на фирми, чиято дейност е свързана с образуване на производствени отпадъци, 7 бр. на здравни заведения, медицински центрове и клинични лаборатории относно законосъобразното управление на опасни болнични отпадъци, 3 бр. на търговски обекти, 15 бр. на фирми чиято дейност е свързана с пускане на опаковани стоки на пазара, 50 бр. проверки на общинските администрации включително кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки от страна на местните власти, от които 2 бр. на закрити общински депа.

Извършените извънредни проверки по фактор отпадъци през 2025 г. са 151 бр., в т.ч. 101 бр. по изпълнение на дадени предписания, включително 3 бр. във връзка със спазване и прилагане разпоредбите на § 9 от Преходни разпоредби към Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр.111 от 27 декември 2013 г., посл. изм. ДВ. бр.77 от 16 септември 2021 г.) и извършване на морфологични анализи на битовите отпадъци, 18 бр. във връзка с постъпили жалби и сигнали, включително постъпили сигнали в МОСВ препратени за предприемане на действия по

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

компетентност от РИОСВ – Враца, 1 бр. във връзка със самосезиране на инспекцията, 3 бр. във връзка с постъпили заявления за прекратяване на дейност с отпадъци, 1 бр. във връзка с осъществяване на контрол на производствена площадка с влязло в сила Решение за прекратяване действието на издадено Разрешение за дейности с отпадъци, 1 бр. във връзка с получено писмо от РУ на МВР – Враца, 1 бр. във връзка с разпореждане на ОД на МВР – Враца, 1 бр. във връзка с предоставена допълнителна информация и документи относно изпълнено предписание, 3 бр. в изпълнение разпоредбите на постъпили писма от дирекция НКЦ към МОСВ на електронната поща на РИОСВ – Враца относно разглеждане на документи по предстоящо издаване на Решения за съгласие по нотификации на нотификации на юридически лица, чиито производствените площадки са на контролираната от РИОСВ – Враца територия, 2 бр. във връзка с писма от МОСВ, за извършване на проверки на юридически лица /ЮЛ/, чиято продукция се пуска на пазара опакована и членуват в колективни организации по /КО/, 1 бр. извънредна проверка съвместно с експерти от РИОСВ - Монтана на площадка за дейности с отпадъци, включително ИУМПС в изпълнение на Заповед № РД-421 от 16.06.2025 г., 2 бр. извънредни проверки съгласно утвърден график Рег. № УООП-750/30.07.2025 г. за съвместни проверки със служители на Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" /РДПБЗН/ Враца, на основание дадени указания от МОСВ с писмо Изх. № 04-04-184-1 от 31.07.2025 г., 1 бр. във връзка с постъпил сигнал от ИАОС с вх. № О-68-(2)/09.04.2025 г., 1 бр. във връзка постъпило в МОСВ питане от народен представител, 4 бр. във връзка с изискана информация от МОСВ за четири общински администрации от обл. Враца, 1 бр. във връзка с писмо на МОСВ за проследяване изпълнението по почистване на замърсени с отпадъци терени по постъпил сигнал, 1 бр. във връзка с писмо на МОСВ с изх. № 05-08-1020/07.05.2025 г., 1 бр. във връзка с постъпило писмо от НКЦ с вх. № УООП-430/30.04.2025 г., 2 бр. във връзка с писмо на МОСВ с изх. № 05-08-1296/04.06.2025 г., 2 бр. във връзка с изискана документация от РИОСВ – Враца.

Във връзка с констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и замърсени терени с отпадъци в населените места, през 2025 г. са дадени общо 75 бр. предписания, от които: 46 бр. за почистване на замърсени терени с отпадъци, вкл. и дадените с писма до общините за почистване на речните легла и прилежащите територии и във връзка с почистване на нерегламентирани замърсявания с отпадъци на територията на съответната община, 3 бр. във връзка с предоставяне на месечни справки-декларации и платежни документи към тях за заплатена продуктова такса и удостоверения от колективни организации, 1 бр. за премахване на нерагламентирано складиране отпадъци от ИУМПС и предаването им на лицензирани фирми, 2 бр. за почистване на ИУМПС, разположени извън регламентираната площадка за дейности с отпадъци, 10 бр. за водене на отчетност посредством електронната платформа (НИСО), 3 бр. за изготвяне и подаване за утвърждаване на работни листа за класификация на отпадъци, 5 бр. за предоставяне на договори за предаване на отпадъци и др. документи в инспекцията, 2 бр. за предоставяне в инспекцията лабораторни анализи от акредитирана лаборатория, 2 бр. за подаване на годишни отчети посредством НИСО, 1 бр. за предприемане на необходимите мерки и действия и съхраняваните отпадъци в корозирали метални варели да се преместява в здрави съдове.

За периода са постъпили 8 бр. жалби и 111 бр. сигнали, от тях 82 бр. са изпратени по компетентност до отговорните институции и 1 юридическо лице. По 14 бр. от постъпилите жалби и сигнали са установени контакти с кметовете на населените места за предприемане на действия по компетентност. Извършени са общо 17 бр. проверки по постъпилите жалби и сигнали, и са дадени 3 бр. предписания.

Констатирано е, че 1 бр. от постъпилите сигнали е неоснователен, 1 бр. не попада в компетенциите на РИОСВ – Враца и по 4 бр. от сигналите са предприети своевременни действия от отговорните институции и длъжностни лица.

Във връзка с констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство по отношение на управление на отпадъците и неизпълнение на дадени предписания са съставени 9 бр. АУАН на общини, длъжностни лица и юридически лица. По 5 бр. АУАН са сключени споразумения, по 2 бр. АУАН са издадени наказателни постановления за налагане на имуществени санкции. По 2 бр. АУАН има издадени резолюции за прекратяване от директора на РИОСВ – Враца. Общият размер на постъпилите средства през 2025 г. от наложени санкции и глоби е в размер на 12 100 лв. Предстои съставяне на 2 бр. АУАН по констатирано неизпълнение на дадени предписания през м. декември 2025 г.

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

РИОСВ- Враца планира и организира извършване на мониторинг, управление и контрол на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения на територията на област Враца, съгласно чл. 12 от Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ., бр.74/2005 г. с изм. и доп.). Приоритетно на контрол подлежат обекти разположени в жилищни и близки до тях зони. Видовете контрол са:

- Текущ- включващ контролни измервания/мониторинг на оператори съгласно „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2025 г.“ и извънредни при постъпили сигнали и жалби в инспекцията. На операторите с издадени Комплексни разрешителни, честотата на мониторинга е разписана в Условие №12. „Шум“ към тях. Текущият контрол обхваща и анализ на представени Доклади с резултати от извършени собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда от производствената площадка на съответните оператори;

- Превантивен- касаещ процедурите по Екологична оценка (ЕО), Оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) и издаване на Комплексни разрешителни (КР);

- Последващ- проследяване изпълнението на дадените предписания по време на извършения текущ и превантивен контрол.

Контролните и собствените периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда се извършват в съответствие с изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“ утвърдена със Заповед на Министъра на околната среда и водите. Мониторинга се извършва от Акредитирани лаборатории и обхваща измерване на граничните стойности на еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие (най- близко разположените спрямо промишления източник урбанизиран територии) в dB(A).

РИОСВ- Враца контролира шума излъчван в околната среда от дейността на 39 броя оператори.

Плана за контролна дейност по фактор „Шум“ през 2025 г. е изпълнен на 100%. Извършени са всичките 17 броя планови проверки.

Във връзка с изпълнение на съгласуван „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ-

Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2025 г.“ съвместно с Регионална лаборатория Враца са осъществени 9 броя проверки на следните оператори:

- „Топлофикация- Враца“ ЕАД, ОЦ „Младост“ гр. Враца- специализирано в производство на топло- и електроенергия;
- „Топлофикация- Враца“ ЕАД, ТЕЦ „Градска“ гр. Враца- специализирано в производство на топло- и електроенергия;
- „Теклас- Враца“ ЕАД, завод гр. Враца- специализирано в производство на каучукови и пластмасови изделия за автомобилната индустрия;
- ЕТ „КАМ- Никола Стойков“, производствена база гр. Враца- специализирано в производство на мебели за офис обзавеждане;
- „Житара“ ООД, гр. Враца- специализирано в производство на брашна, хляб и хлебни изделия;
- „Центромет“ АД, гр. Враца- специализирано в производство на центробежно лети метални изделия;
- „Царевец Енерджи“ ООД и „Малиновец Енерджи“ ООД с обща площадка с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца- специализирани в производство на биогаз, топлинна и електрическа енергия от биогаз;
- „Людал Фрикшън“ ЕООД, с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на безазбестови фриксионни изделия за автомобили. Дружеството е с преустановена производствена дейност;
- „Евро Строй Кънстракшън“ ЕООД, база гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на асфалтови и бетонови смеси. Основните източници на промишлен шум излъчван в околната среда: Асфалтосмесителната инсталация „BENNINGHOVEN ECO 4000“ и „Термален нагревател за масло TR100“ са демонтирани и е съставен Протокол за проверка на РИОСВ- Враца.

Извършени са 8 броя планови проверки (8 броя оператори) във връзка с изпълнение на Условие №12. „Шум“ от издадени КР на:

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“;
- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинкер“;
- „АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца, производствена площадка гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца, източна промишлена зона- „Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти“ и „Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти)“;
- „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- Подземно газово хранилище „Чирен“, землище на с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София- „Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 124,106 MW, включваща: Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 34,66 MW на действащата площадка и Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 89,446 MW на новопроектираната площадка, разширение“;
- „Енте 2017“ ООД, гр. Асеновград, площадка землището на с. Мраморен, общ. Враца- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- „Метизи“ АД, гр. Роман, общ. Роман, обл. Враца- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани“.

В проверените дружества, няма констатирани нарушения, дадени предписания

и наложени санкции във връзка с изпълнение на Условие №12. „Шум“ от издадените КР.

През 2025 г. няма постъпили жалби и сигнали по фактор „Шум“ от компетентностите на РИОСВ- Враца. Няма извършени извънредни проверки и дадени предписания от страна на инспекцията.

През 2025 г. са анализирани и оценени 6 броя Доклади с Резултати от собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда от дейността на 4 броя оператори:

➤ 1 брой Доклад с резултати от извършен мониторинг (дневно ниво) на „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“ площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране от ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад с резултати от извършен мониторинг (дневно ниво) на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 3 броя Доклади с резултати от извършен мониторинг (дневно, вечерно и нощно ниво) на Подземно газово хранилище „Чирен“ (нова площадка) землище на с. Чирен, общ. Враца с оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София. Мониторинга е извършен от Акредитирана Лаборатория за изпитване „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София;

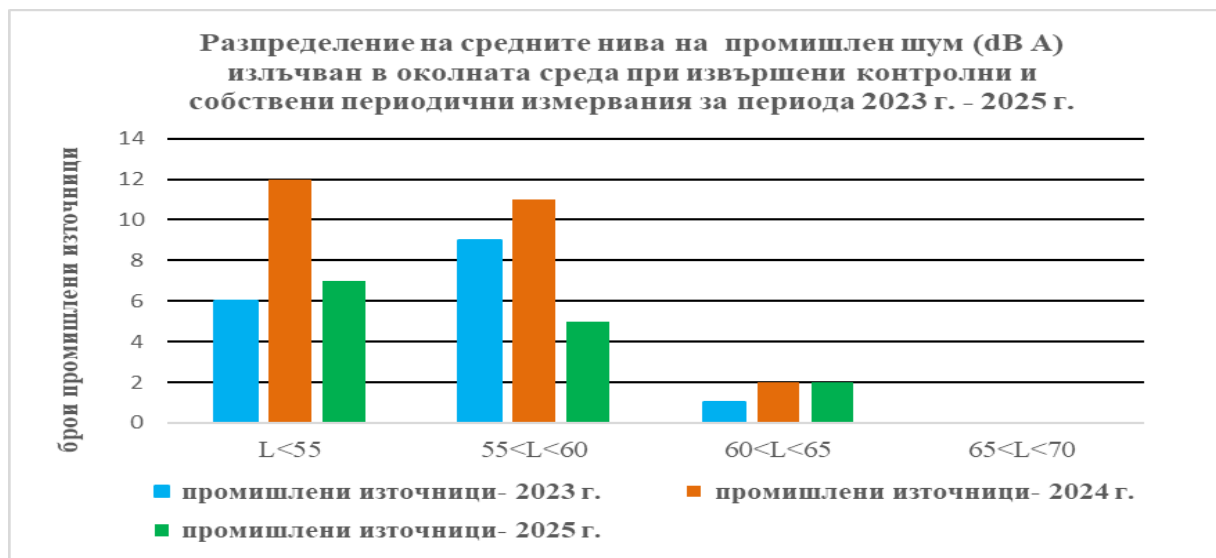
➤ 1 брой Доклад с резултати от извършен мониторинг (дневно ниво) на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Представените Доклади са изготвени в съответствие с изискванията на Наредба №54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн. ДВ, бр.3/2011 г.).

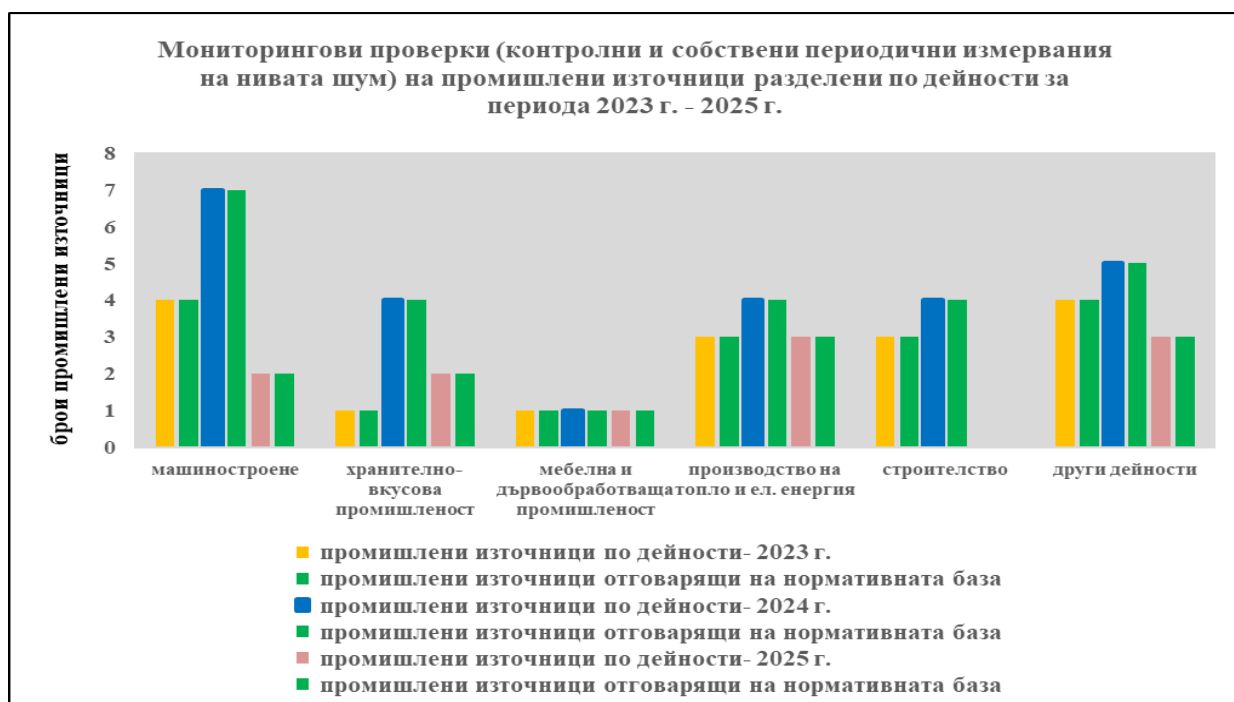
При извършеният мониторинг (контролни и собствени периодични измервания) на обектите, не са установени нарушения на допустимите еквивалентни нива на шум за съответната територия и в мястото на въздействие, утвърдени с Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр.58/2006 г., с изм. и доп.) и Условие №12. „Шум“ за операторите с издадени КР.

Ежегодно в ИАОС- София се представя Годишен доклад с резултатите от контролни и собствени периодични измервания на нивата на шума, излъчван в околната среда от промишлени източници в изпълнение изискванията на чл.33, ал.1 и ал.2 на Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Разпределение на средни нива промишлен шум излъчван в околната среда по границите на промишлените източници:

Разпределение по дейности на контролираните промишлени източници:

Сравнение на контролната дейност през 2025 г. с тази през 2024 г.:

През 2025 г., както и в предходната 2024 г. няма издадени предписания, наложени глоби и имуществени санкции на оператори източници на промишлен шум в околната среда. През годината няма постъпили жалби и сигнали от компетентите на инспекцията.

- Планови проверки мониторинг през: 2025 г.- 9 броя, 2024 г.- 14 броя;

- планови проверки във връзка с изпълнения на Условие №12. „Фактор Шум“ от издадени Комплексни разрешителни през: 2025 г.- 8 броя, 2024 г.- 8 броя;
- приети и оценени Доклади с резултати от извършени СПИ на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда през: 2025 г.- 6 броя, 2024 г.- 14 броя.

Плана за контролна дейност на РИОСВ- Враца по фактор „Шум“ за 2025 г., както и през 2024 г. е изпълнен на 100%.

2. Кратка информация за разработени и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на нивата на шум в околната среда на територията на РИОСВ- Враца.

За територията контролирана от РИОСВ- Враца не се изисква разработване на стратегически карти за шум в околната среда, поради не наличието на: агломерации с население над 250 хил. жители, основни пътища с преминаващи над 6 млн. моторни превозни средства и железопътни линии с над 60 хил. преминавания на влакови композиции годишно и летища.

Дейностите на общините свързани с контрол по вреден физичен „Фактор Шум“ са определени с приети от тях Наредби.

III. 3. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Една от основните задачи на предприятията, опериращи с опасни химикали, е задължението да осигурят безопасното им съхранение, като прилагат комплексна оценка на рисковете както за хората, така и за околната среда.

Националната политика по управление на химикалите се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и изискванията на Директива Севезо III, транспонирана в българското законодателство в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - Глава седма “Предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване”, Раздел I “Контрол на опасностите от големи аварии” и подзаконовите нормативни актове към тях.

РИОСВ-Враца провежда контрол, включващ прилагане на превантивен подход с цел предотвратяване на големи аварии в предприятия/съоръжения и контрол по ограничаване на последствията от аварии с опасни химични вещества/смеси в тях. Основното изискване към операторите на предприятия/съоръжения, попадащи в обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС е да се предприемат всички необходими превантивни мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда и да ги докаже пред компетентния орган. През 2025 г. на територията на област Враца няма установени аварийни ситуации в обекти с нисък или висок рисков потенциал, не са констатирани аварии, водещи до замърсяване на компонентите на околната среда с опасни химични вещества.

РИОСВ - Враца извършва превантивен, текущ и последващ контрол на лицата - производители, вносители и потребители надолу по веригата на опасни

химични вещества и смеси по прилагане на хармонизираното законодателство в областта на химикалите.

Контролът върху химичните вещества се осъществява, съгласно изискванията на следните нормативни актове:

- ✓ Закон за опазване на околната среда;
- ✓ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС);
- ✓ Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);
- ✓ Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковане на вещества и смеси (CLP);
- ✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчиви органични замърсители;
- ✓ Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите;
- ✓ Регламент (ЕО) 649/2012 относно износа и вноса на опасни химични вещества (PIC);
- ✓ Регламент (ЕС) 852/2017 относно живака;
- ✓ Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях;
- ✓ Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси;

Риосв-Враца отговаря за прилагане и налагане на законодателството по химикали и предотвратяване на големи аварии с опасни вещества на над 30 обекта на територията на област Враца, от които 4 бр. обекти са класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

През годината бяха проверени складове за съхранение на химични вещества и смеси, по отношение на правилно съвместно съхранение и обозначаване с табели с категории на опасност, транспортна инфраструктура, информация за възможните опасности при работа с химични вещества, документация за наличието, разположението и количествата на опасните вещества и препарати, указанията и инструкциите за реагиране в случай на злополука, действия в случай на авария, пожар, индивидуални и колективни средства за защита, вътрешни заповеди правата за достъп до химикалите.

По фактор „Опасни химични вещества и смеси“ са планирани и извършени 19 бр. планови проверки на 19 обекта, които употребяват и/или съхраняват химични вещества и смеси. При проверките не са дадени предписания и издадени актове,

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Относно управление на опасни химични вещества и предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества основните цели и приоритети през годината бяха:

✓ Контрол на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 или ал. 5 от ЗООС 4 броя обекти;

✓ Контрол относно спазване на задълженията за регистрация по Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH), вкл. недопускане на производство, пускане на пазара и/или употреба на вещества без извършена регистрация, когато такава се изисква, и на задълженията за предоставяне на разширени информационни листове за безопасност и спазване на условията, посочени в тях – 19 обекта.

✓ Контрол за правилно съхранение и употреба на опасни химични вещества и смеси, в т.ч. изготвяне на собствена оценка за безопасността на съхранение – планирани са проверки на 19 обекта;

✓ Контрол относно пускането на пазара, употребата, съхраняването и износа на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси без спазване на изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, посредством контролни проверки;

✓ Контрол по Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Основно се планира контрол по отношение на:

✓ Контрол по Наредба за съхранение на опасни вещества;

✓ Контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) на целеви групи-производители, вносители и потребители по веригата и контрол по Регламент 1272/2008 (CLP) относно класификацията и етикетирването на химичните вещества и смеси – 19 бр.,

✓ Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност (ИЛБ) и сценариите на експозиция (СЕ), по отношение на правилата за класификация и етикетирване, съгласно Регламент CLP. Проверките за разширени ИЛБ обхваща всички фирми, включени в програмата за планирани проверки по ЗЗВВХВС.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Химикали:

През отчетният период по фактор „Опасни химични вещества и смеси“ са планирани и извършени планови проверки на 19 обекта, които употребяват и/или съхраняват химични вещества и смеси. През 2025 г. са източени, обезопасени и транспортирани 6 тона безводен амоняк от „Ледена“ ЕООД-гр. Мездра.

През годината няма съставени актове за установени административни нарушения (АУАН) и не са прилагани принудителни административни мерки.

✓ Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

През 2025г. са извършени планови проверки на 19 броя обекти във връзка с изпълнение на изискванията на Регламента. Всичките обекта са потребители по веригата на химични вещества. При контрола на обектите не се установиха нарушения на задълженията за регистрация по Регламента. Не се установи производство или употреба на нерегистрирани вещества.

✓ Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)

При извършените проверки по този регламент през 2025г. няма констатирани нарушения.

✓ Регламент № 648/2004 относно детергентите.

Не са установени оператори в обхвата на Регламента

✓ Регламент № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали(PIC)

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца няма лица, извършващи дейности в обхвата на Регламента.

✓ Регламент № 2017/852 относно живака

На територията на РИОСВ-Враца не са налични производства, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за

производство на продукти или в производствени процеси). Поради тази причина не е извършван контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака,

✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

Не са установени, притежатели на УОЗ вещества, които да подлежат на контрол по Регламент 2019/1021

✓ Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

При извършените проверки по наредбата за съхранение, на дружества, съхраняващи/употребяващи опасни вещества, попадащи в обхвата на приложение № 3 към ЗООС, няма издадени предписания.

В резултат на извършения контрол на обекти произвеждащи, употребяващи и съхраняващи опасни химични вещества и смеси е постигнато високо ниво на защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и смеси върху околната среда и здравето на хората в района. Отчита се добра осведоменост от страна на дружествата спрямо екологичното законодателство. Изпълнени са целите и приоритетите, поставени в плана за контролна дейност за 2025 г.

СЕВЕЗО (обекти с висок и нисък рисков потенциал):

Провеждането на контролна дейност по прилагането на Глава Седма, Раздел I от Закона за опазване на околната среда през 2025 г., е свързано с контрол по прилагане на мерките, заложи в *Докладите за безопасност (ДБ)* на предприятията с висок рисков потенциал и с контрол по прилагането на *Политиките по предотвратяване на големи аварии (ППГА)*, чрез *Системите за управление на мерките за безопасност* за предприятията с нисък рисков потенциал.

На територията, контролирана от РИОСВ - Враца, попадат 4 броя предприятия и/или съоръжения, в които се използват и/или съхраняват опасни химични вещества и смеси. От тях 3 броя са класифицирани с висок рисков потенциал /ПВРП/ и 1 брой като предприятие с нисък рисков потенциал /ПНРП/.

Като местоположение, действащите Севезо предприятия се намират в населени и в непосредствена близост до населени места, което увеличава риска и последствията за околната среда и населението при възникване на голяма авария в тези предприятия. На тези площадки се извършват комплексни дейности, свързани с производството и поддръжката на оборудването, експлоатират се многофункционални съоръжения и инсталации, което обуславя необходимостта от постоянно вътрешно наблюдение и контрол на процесите. В това отношение тези предприятия се характеризират с повишена степен на опасност.

През годината са извършени проверки на всичките 4 броя предприятия и съоръжения с висок и нисък рисков потенциал.

През 2025г. няма настъпили аварии с опасни химични вещества. Проведените проверки на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС, установиха спазване на условията за предотвратяване на рисковете от големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда.

✓ „„АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр.Козлодуй - висок рисков потенциал

“АЕЦ Козлодуй” ЕАД – гр. Козлодуй има актуално решение за одобрен доклад за безопасност Решение 114-А2/2023 г. на основание на чл. 116ж, ал. 4, предложение

първо, във връзка с чл. 116, ал. 1 от ЗООС. Актуализацията е във връзка с изменение на ДБ, ДППГА и ВАП.

За производствената дейност на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД има изготвен аварийен план, разработен на основание националната законодателна уредба, регламентираща безопасното използване на ядрената енергия, аварийното планиране и аварийната готовност, безопасността на ядрената централа, основните норми на радиационна защита, препоръките на международната агенция по атомна енергия в областта на аварийното планиране, както и международните конвенции за ядрена безопасност, по които РБългария участва.

От направената проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието. Констатираните факти и обстоятелства във връзка с аварийната безопасност на предприятието отговарят на нормативните изисквания за пожарна и аварийна безопасност.

- ✓ „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София - „Подземно газово хранилище „Чирен“- с. Чирен, община Враца - висок рисков потенциал

„Булгартрансгаз“ ЕАД за обект ПГХ-Чирен, има актуално решение за одобряване на Доклад за безопасност - Решение по ОВОС №2-2/2022 г. на МОСВ. Реализирано е инвестиционно предложение: „Проектиране и изграждане на нови надземни съоръжения - компресорна станция с всичките ѝ прилежащи технически съоръжения за обезпечаване надеждна и непрекъсната работа в режим нагнетяване и добив на газ, както и нова газоизмервателна станция (ГИС), във връзка с разширение на капацитета на подземно газохранилище (ПГХ) „Чирен“ и връзката им със съществуващите такива“.

За производствената дейност на “Булгартрансгаз“ ЕАД, ПГХ Чирен има изготвен вътрешен аварийен план, в който са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците.

От направеният преглед при проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието.

- ✓ “Петролна база Враца“ с оператор „Петролен терминал Запад“ ЕООД, гр. Враца – висок рисков потенциал.

Извършена е проверка по условията в Доклада за безопасност одобрен с Решение № 205-АО/2017г. на Изпълнителна агенция по околна среда - гр. София, издаден на „Петролна база Враца“ с оператор „ДМВ“ ЕООД, гр. София.

С писмо на ИАОС-София и на основание чл.106 от ЗООС е потвърдена класификация по чл. 103, ал.5, т.5 от ЗООС на предприятието с висок рисков потенциал с новия оператор "Петролен терминал Запад" ЕООД. Съгласно указанията не следва да се подава ново заявление до ИАОС за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл. 116ж от ЗООС, във връзка с промяна на собствеността.

За производствената дейност на “Петролна база Враца“ има изготвен вътрешен аварийен план, в който са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците. Операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието.

- ✓ „Складова база за съхранение на взривни вещества за граждански цели“, с. Лиляче,

община Враца, с оператор "Никас" ООД-гр . София – нисък рисков потенциал

По-голяма част от съхраняваните материали в склада за взривни материали са пожаро и взривоопасни, токсични и вредни за околната среда и хората. Тяхната употреба и съхранението им в големи количества крие потенциална опасност от възникване на пожари, взривове и замърсяване на околната среда. В дружеството функционира система за оценка на риска и надеждността на оборудването, като част от управлението на активите.

Обекта има актуален вътрешен аварийен план, отговарящ на чл.35 от Закона за защита при бедствия, чл. 107, ал.1, т.3 от Закона за опазване на околната среда и Приложение №5 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях. Създадена е организация за осигуряване на пожарната безопасност, съгласно изискванията на Наредба за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите. Издадени са изискващите се документи. Осигурено е външно водоснабдяване за складовата база. Района на базата е оборудван с необходимите уреди за първоначално гасене.

При проверките се констатира, че операторите на проверяваните обекти спазват управленските и технически мерки, предвидени в документите, съгл. чл.110, ал.1 от ЗООС. Стриктно се спазват нормативните изисквания, свързани с безопасността на труда, противопожарната охрана и опазването на околната среда. Операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии или нарушения на технологичния режим. Прави се оценка на всички необходими промени в технологичните съоръжения и процеси от гледна точка на предотвратяване на аварииите. Поддържат се техническите съоръжения и транспортните средства на такова ниво, че рискът от авария да бъде сведен до минимум.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

IV.1. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС) И ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА (ЕО)

► ОВОС и ЕО:

В изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО, и чрез поставените условия и мерки в издадените Решения/Становища по ОВОС и ЕО се постигат приоритетите за недопускане на замърсяване на околната среда над допустимите норми в региона.

С цел предотвратяване на възможността за възникване на отрицателно въздействие върху околната среда и имайки предвид заложените условия и мерки на най-ранен етап за съобразяване при реализиране на инвестиционното предложение, отнасящи се до опазване компонентите и ограничаване влиянието върху факторите на околната среда, едно от предизвикателствата е извършване на контрол във връзка с издадените Решения/Становища.

Извършват се проверки за правно действие на издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО и Решения/Становища по ОВОС/ЕО, предвид посоченият 5 годишен срок от датата на издаването им и започване на осъществяването им, съгласно разпоредбите на ЗООС.

Прекратени са със съответните Решения няколко процедури, при които

възложителите внесли уведомления за инвестиционни предложения, не са изпълнили дадените им указания от компетентния орган за продължаване на процедурата по ОВОС/преценка ОВОС. Решенията не отменят правата на възложителите за инициране на нова процедура по реда на нормативната уредба по околна среда.

Информацията във внесените преписки от възложителите, се изпраща по служебен път за становище до специализирани ведомства, включително и до съответната община/кметство по местоположение на ИП, БДДР-Плевен и РЗИ-Враца. От общините и кметствата на областта, които са пряко засегнати от реализирането на съответното инвестиционно предложение, се представят писмени становища. Становищата на специализираните ведомства, общините и кметствата се вземат предвид в мотивите на издаваните административни актове, в които се отразява и мнението на засегнатата общественост. Общественото мнение се изразява и чрез обявяването на ИП от страна на възложителя. При издаването на Решенията се отчитат особеностите на всеки конкретен случай по отношение на мащабност, капацитет, местоположение, кумулативно въздействие. Експертите по съответните компоненти и фактори на околната среда в инспекцията дават писмени становища по внесената информация, конкретно за всяко инвестиционно намерение.

Прилагането на процедурите по ЕО и ОВОС дава възможност на обществеността активно да участва в процесите на взимане на решение/становище на компетентния орган.

Чрез превантивната дейност се постигат целите на ОВОС и ЕО за осигуряване на високо ниво на защита и опазване на околната среда, респективно на човешкото здраве, в процеса на подготовка и одобряване на ИП/ПП.

► По отношение провеждането на процедурите по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС):

За периода на 2025 г. от компетентността на РИОСВ- Враца са изготвени:

- Решения по ОВОС – 3 бр., от които:

- за одобряване на инвестиционното предложение – 3 бр., вкл.:

За периода от страна на инспекцията е изготвено 1 бр. Решение по ОВОС след решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с характер „да се извърши ОВОС“;

- 56 бр. указателни писма за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;

- общо 57 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с характер на решението „да не се извършва ОВОС“, за инвестиционни предложения от следните категории на Приложение №2 от ЗООС:

• “Селско, горско и водно стопанство” - 18 бр., от тях:

- т. 1, б. „в“ - Мелиоративни дейности в селското стопанство, включително напояване и пресушаване на земи – 3 бр., находящи се в общини Враца, Мизия, Роман;

- т. 1, б. „д“ - Интензивно животновъдство (инвестиционни предложения, невключени в приложение № 1) – 15 бр., находящи се в общини Бяла Слатина, Враца, Криводол, Оряхово, Роман;

• „Минно дело“ – 4 бр., от тях:

- т. 2, б. „а“ - Кариери, открити рудници и добив на торф (невключени в приложение № 1) - 1 бр., находящо се в община Мездра;

- т. 2, б. „г“ - Дълбоки сондажи, в т.ч.: геотермални; за съхраняване на ядрени отпадъци; за водоснабдяване, с изключение на тези за изследване на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

стабилността на геоложката основа – 3 бр. находящи се в общини Враца, Оряхово;

- „Енергийно стопанство“ – 5 бр.:
 - т. 3, б. „а“ - Промислени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода – 5 бр, находящи се в общини Враца, Мизия, Роман;
- “Предприятия в хранителната промишленост“ – 2 бр., което попада в:
 - т. 7, б. „в“ - Производство на млечни продукти – 1 бр., находящо се в община Мизия;
 - т. 7, б. „е“ – Кланици – 1 бр., находящо се в община Мизия;
- “Инфраструктурни инвестиционни предложения” – 24 бр., от тях:
 - т. 10, б. „б“ - За урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 23 бр., находящи се в общини Бяла Слатина, Враца, Мездра, Мизия, Роман;
 - т. 10, б. „д“ - Строителство на пътица (невключени в приложение № 1) – 1 бр., находящо се в община Козлодуй;
- “Други инвестиционни предложения” – 4 бр., които попадат в:
 - т. 11, б. „б“ - Депа за отпадъци и инсталации за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци (невключени в приложение № 1) и/или площадки за извършване на дейности по оползотворяване с код R13 на отпадъци с код 19 12 04, 19 12 10 и 19 12 12 – 4 бр., находящи се в общини Враца, Козлодуй, Мездра;
- „Туризм и отдих“ – 2 бр., от тях:
 - т. 12, б. „г“ - Постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани – 1 бр., находящо се в община Козлодуй;
 - т. 12, б. „д“ - Паркове със специално предназначение – 1 бр., находящо се в община Роман.

Две от инвестиционните предложения, за които има издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, обхващат дейности от по две различни позиции/категории, както следва:

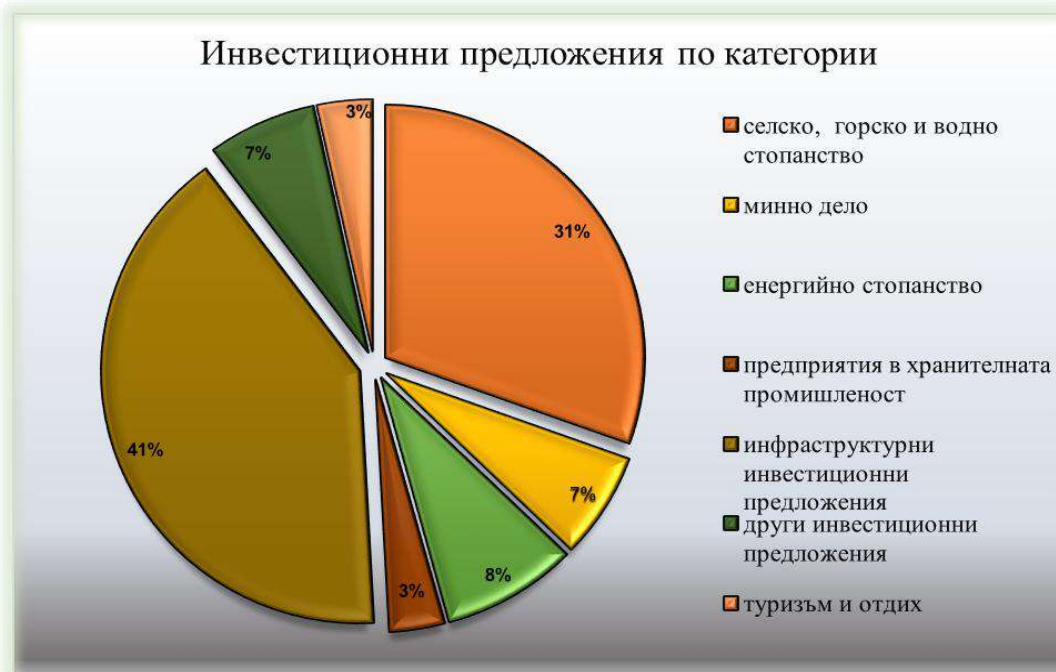
- 1 бр. Решение ПР ОВОС за позиции: т. 10, б. „б“ и т. 1, б. „д“, с местоположение община Враца.

- 1 бр. Решение ПР ОВОС за позиции: т. 7, б. „в“ и т. 7, б. „е“, с местоположение община Мизия.

За изминалата 2025 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Враца, продължава да се наблюдава огромен интерес на възложители към реализирането на инвестиционни намерения, касаещи изграждане на фотоволтаични електроцентрали. Друга категория инвестиционни предложения, които са със засилен интерес от възложителите са обектите за урбанизирано развитие. Интерес има и към категорията „интензивно животновъдство“.

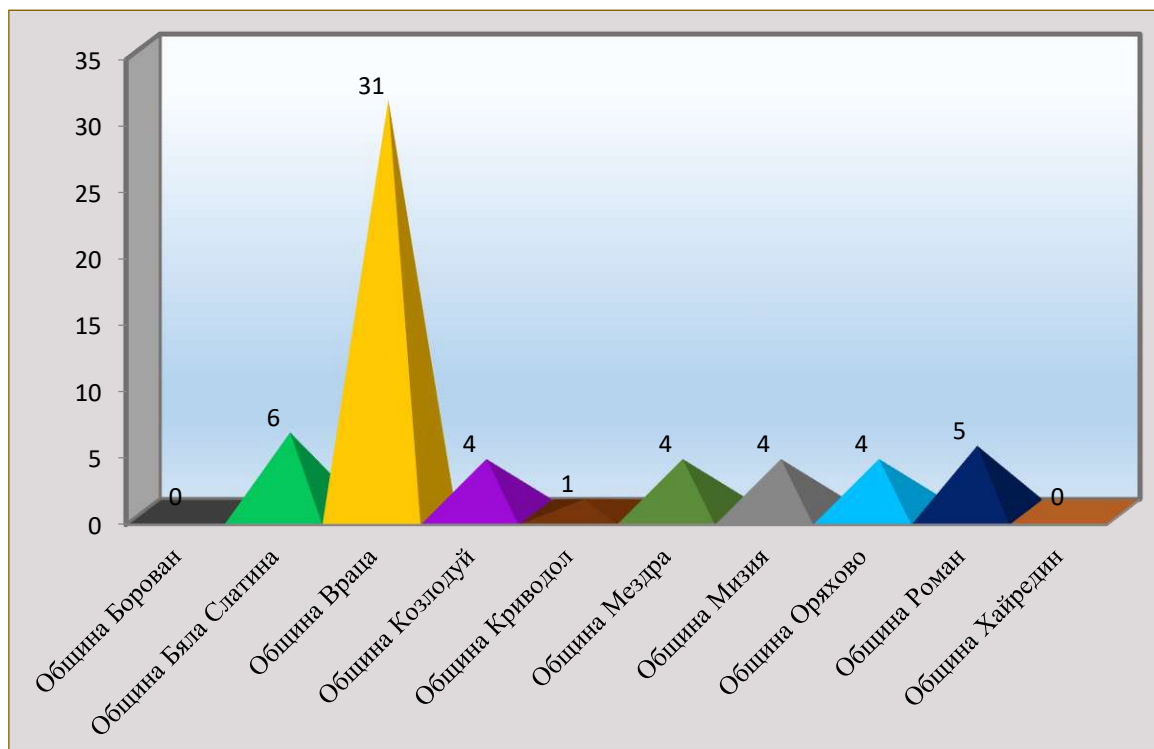
Графика 1.

Разпределение на инвестиционните предложения по категории

Графика 2

Разпределение на издадените Решения по ОВОС/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения по общини ►

● Прекратени процедури по ОВОС:

През 2025 г. са изготвени 3 бр. Решения за прекратяване на процедури по раздел III, Глава шеста от Закона за опазване на околната среда, от които:

- На основание чл. 56, ал. 1, от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл. 2а, ал. 1, и ал. 3 от Наредбата за ОВОС – 1 бр. - по искане на възложител;
- На основание чл. 2а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) и чл. 13, ал. 1, във връзка с чл. 34а от Наредбата за ОС – 2 бр. – недопустимост спрямо действащи нормативни или административни актове.

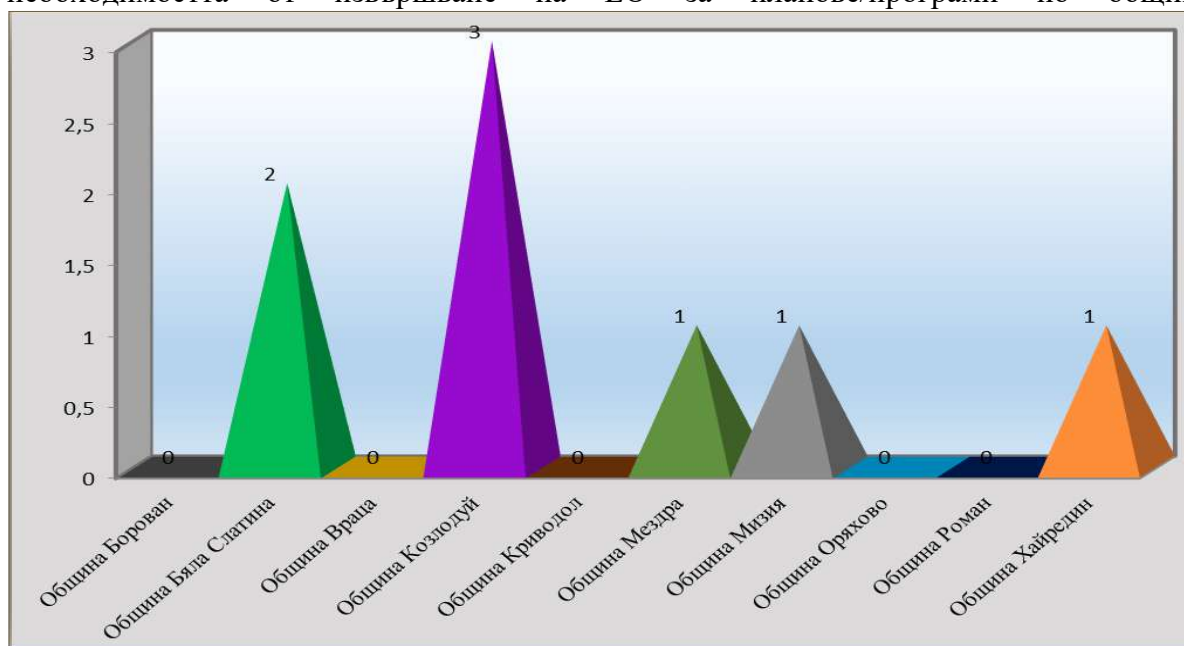
► По отношение провеждането на процедурите по Екологична оценка (ЕО):

● За периода на 2025 г. са изготвени:

- 10 бр.- Уведомителни писма, с които възложителят е уведомен че плана/програмата подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО.
- 8 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО - с характер на решението „да не се извършва ЕО“, за план/програма, попадащи в:
 - обхвата на чл. 2, ал. 2, т. 1 от *Наредбата за ЕО* – 7 бр.:
 - обхвата на чл.2, ал.2, т. 3 от *Наредбата за ЕО* – 1 бр.:

Графика 3

Разпределение на издадените Становища по ЕО/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове/програми по общини

● Прекратени процедури по ЕО:

През 2025 г. не са издавани Решения за прекратяване на процедури по раздел II, Глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

► За периода в направлението своевременно и същевременно са извършвани дейности, при които са разглеждани и/или процедурирани, в съответствие с нормативната уредба:

- Уведомления за инвестиционни предложения, подлежащи на процедура по реда на глава шеста на ЗООС;

- Искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
- Уведомления за план/програма подлежащи на процедура по реда на глава шеста на ЗООС;
- Искане за издаване на Становище по ЕО;
- Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;
- Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка;
- Задание за обхват и съдържание на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционно предложение (ИП);
- Доклади за ЕО/ОВОС от компетентността на МОСВ/РИОСВ;
- Писма за прекратяване на започнала процедура по ОВОС и др. писма от различно естество, които пряко или косвено са свързани с провеждане на процедурите по ОВОС/ЕО.
- От направлението са изготвени значителен брой писма от различен характер, във връзка провеждането на процедурите по ОВОС и ЕО, както и в оперативния порядък на изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО (уведомителни писма, относно провежданите процедури по ОВОС/ЕО; по писмени консултации по определяне на обхвата, съдържанието и формата на доклади за ОВОС/ЕО и оценка качеството на ДОВОС; процедури от компетентност на МОСВ и РИОСВ; за допълнителна информация; за становища до БДДР-Плевен, РЗИ-Враца, ИАРА и др.; за потвърждаване на влезли в сила административни актове, издадени от директора на РИОСВ-Враца; напомнителни писма за прекратяване на процедури и т.н./.

► Във връзка с осъществяването на планов контрол по изпълнението на плана за контролната дейност за 2025 г. на РИОСВ-Враца са извършени всички заложен в направлението 19 бр. планови проверки. Анализът показва, че се наблюдава изпълнение на заложените условия и мерки в решенията.

За предоставяне на информация от възложители и общини, във връзка с плановата контролна дейност, са изпратени 20 бр. писма.

- На основание чл. 100 от ЗООС и чл. 22 от Наредбата за ОВОС, по изпълнение на условия и мерки в Решения по ОВОС/Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от МОСВ/РИОСВ-Враца и касаещи ИП на територията контролирана от РИОСВ-Враца, са извършени 7 бр. проверки по документи и/или на място (изпратени са писма във връзка с плановите проверки - 7 бр.). При проверките е установено следното:

- При извършените проверки (4 бр.) на издадените Решения по ОВОС, няма нарушения в условията и мерките заложен в тях.

- За 3 бр. от Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е установено, че не е започнало осъществяването на ИП.

- Извършени са 7 бр. планови проверки по документи (изпратени са писма във връзка с плановите проверки - 7 бр.) във връзка с издадени от РИОСВ-Враца Становища по екологична оценка, от които: Становище по екологична оценка за ОУП на община Мездра, Становище по екологична оценка за ОУП на община Мизия, Становище по екологична оценка за ОУП на община Бяла Слатина, Становище по екологична оценка за ОУП на община Борован, Становище по екологична оценка за ОУП на община Оряхово, Становище по екологична оценка за ОУП на община Роман, Становище по екологична оценка за ОУП на община Козлодуй. Констатирано че плановете се прилагат съобразно заложените условия и мерки в постановените Становища по ЕО.

- Извършени са и 5 бр. планови проверки по документи относно правното действие на издадени административни актове от РИОСВ-Враца, на основание чл. 93,

ал. 8 от ЗООС.

При извършените проверки се констатира, че 1 бр. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е загубило правно действие. За загубата на правно действие са уведомени възложителят и съответната община.

- През 2025 г. са извършени общо 4 по документи и/или на място (изпратени писма във връзка с извънредните проверки- 6 бр.), както следва:

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка по отношение на правно действие на Решение по ОВОС издадено от МОСВ (във връзка с писмо на МОСВ). При проверката е установено, че решението е изгубило правно действие. За резултатите от проверката са уведомени МОСВ и възложителя.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка по отношение на правно действие на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС издадено от МОСВ за ИП, находящо се на територията контролирана от РИОСВ-Враца (във връзка с внесено уведомление за ИП, за допълнение към ИП, за което е издадено решението). При проверката е установено, че решението е изгубило правно действие. За резултатите от проверката са уведомени МОСВ и възложителя.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка по отношение на правно действие на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС издадено от РИОСВ-Враца (във връзка със заявление от възложителя). При проверката е установено, че решението е в правно действие. За резултатите от проверката е уведомен възложителя.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка във връзка с постъпило Уведомление за инвестиционно предложение. При проверката на място е констатирано съответствие на информацията в уведомлението с реалната обстановка. Няма нарушения по изпълнение на екологичното законодателство.

- За резултатите от извършените проверки, са изпратени писма до възложителите и до съответният орган по одобряване/разрешаване на ИП.

- Взето е участие и в други планови и извънредни проверки, във връзка със спазване изискванията на екологичното законодателство.

► От направлението е извършено и следното:

- Във връзка с провеждане на процедурите по глава шеста от ЗООС и по-конкретно свързаните с тях писмени консултации по определяне на обхвата, съдържанието и формата на доклади за ЕО и доклади за ОВОС (заданието), вкл. и ДЕО и ДОВОС (процедури от компетентност на МОСВ и РИОСВ) за планове/програми/ИП, през 2024 година са изготвени 9 бр. писма.

- От страна на експерти от направлението са подготвени и проведени 4 бр. Заседания на Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Враца.

- Експерти от направлението са взели участие в обсъждания, заседания и комисии, и др., в т.ч.:

- 8 бр. онлайн заседания на ТИС към МЕ, на които са разглеждани различни проекти за находища;

- 4 бр. обществени обсъждания на ДОВОС;

- 53 бр. държавни приемателни комисии за строежи;

► За всички ИП/ППП попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* направлението е дало становища, с които възложителите са уведомени, че не попадат в обхвата на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), и не са предмет на процедура по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или Екологична оценка (ЕО).

От общо 471 бр. внесени уведомления за ИП, за 413 бр. от тях РИОСВ е намерила, че не подлежат на процедура по реда на раздел III, глава VI от ЗООС.

► Специализираните програмни Публични регистри (онлайн) по ОВОС и ЕО се актуализират своевременно с данни за текущите процедури. Регистрите са достъпни на интернет страницата на РИОСВ- Враца.

Във връзка с достъпа на обществеността до процедурите по ОВОС/ЕО, на интернет страницата на РИОСВ- Враца се поддържат следните информационни масиви и регистри:

- Съобщения по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС;
- Издадени от РИОСВ-Враца Решения по ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Становища по ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за спиране на административно производство по чл. 54 от АПК;
- Обществени обсъждания и консултации с обществеността;
- Обществен достъп до доклади по ОВОС;
- Съобщения за неполучени писма и административни актове;
- Съобщения за загуба на правно действие на административни актове издадени по реда на глава по редна на глава шеста от ЗООС;
- Съобщения за осигурен обществен достъп до Уведомления за инвестиционни предложения.
- Съобщения за осигурен обществен достъп до Информацията по Приложение 2 от Наредбата за ОВОС.
- Съобщения за уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО.
- Съобщения за постъпило искане за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;
- Регистър с процедурите по ОВОС;
- Регистър с процедурите по ЕО.

Своевременно са изготвят протоколите, във връзка с удостоверяване поставянето и свалянето от таблото на инспекцията на издадените Решения по глава шеста от ЗООС, по отношение достъп на обществеността чрез таблото на инспекцията.

От страна на инспекцията са спазени сроковете, посочени в нормативната уредба по опазване на околната среда по отношение провеждането на процедурите по ОВОС/ЕО.

IV.2. КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

В България се прилагат комплексни разрешителни като инструмент за опазване на околната среда от началото на 2003 г. Комплексното разрешително е административен акт, с който се разрешава експлоатацията на определена инсталация или част от нея при определени условия, които гарантират съответствието ѝ с изискванията на глава VII от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Издаването на комплексни разрешителни е задължително при изграждането и експлоатацията на нови и действащи промишлени инсталации, и съоръжения за категориите дейности, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на Закона. Те са комплексен подход към предотвратяване на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

замърсяването и осъществяване контрол на емисиите във въздуха, водите и почвата, управление на отпадъците, енергийната ефективност, предотвратяване на аварии, чрез прилагане на най-добри налични техники (НДНТ).

РИОСВ – Враца е органът, който осъществява контрол по изпълнение на условията в издадените комплексни разрешителни на територията на област Враца.

На територията на РИОСВ – Враца извършват дейност 9 броя оператори с издадени 10 броя комплексни разрешителни за експлоатация на 17 броя инсталации и съоръжения, попадащи в една или повече от изброените дейности в Приложение № 4 от ЗООС:

№ ПО РЕД	НАИМЕНОВАНИЕ НА ОПЕРАТОРА	НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНСТАЛАЦИЯТА И СЪОРЪЖЕНИЕТО	№ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО
1	2	3	4
1	„Екопроект” ООД, гр.Враца	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра (т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 5-Н1/2010г. Актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А1-ТГ1/2013 г. и Решение № 5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г.
2.	Община Оряхово	Регионално депо за	№ 249-Н0/2008 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		неопасни отпадъци на общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайледин, Мизия, Бяла Слатина, Борован, Кнежа <i>(т. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)</i>	Актуализирано с Решение № 249-Н0-И0-А1/ 2012 г. и Решение № 249-Н0-И0-А2/2017 г.
3.	„Холсим (България)“ АД, с.Бели извор	Инсталация за производство на циментов клинкер <i>(т. 3.1 от Приложение № 4 на ЗООС)</i>	№ 75-Н1/2009 г. Актуализирано с Решение № 75-Н1-И0-А1/2012 г., Решение № 75-Н1-И0-А2/2015 г., Решение № 75-Н1-И0-А3/2017 г., Решение № 75-Н1-И0-А4/2021 г., Решение № 75-Н1-И0-А5/2022 г., Решение № 75-Н1-И0-А6/2023 г. Решение № 75-Н1-И0-А7/2023 г. и Решение № 75-Н1-И0-А8/2025 г.
4.	“Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София	І.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 124,106 MW, включваща: А.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 34,66 MW на действащата площадка на ПГХ „Чирен“; В.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 89,446 MW на новопроектираната площадка, разширение на ПГХ „Чирен“ <i>(т. 1.1 от Приложение № 4 на ЗООС)</i>	№ 611-Н0/2022 г.
5.	„Яйца и птици“ АД, гр.Мизия, площадка Козлодуй	Инсталация за интензивно отглеждане на птици	№ 259-Н1/2012 г. Актуализирано с Решение № 259-Н1-И0-А1/2012 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		(стокови носачки), включваща: 6 броя халета с № 1, 2, 3, 4, 5 и 6 <i>(т. 6.6 “а” от</i> <i>Приложение № 4 на</i> <i>ЗООС)</i>	и Решение № 259-Н1-И0-А2/2018 г.
6.	„Стройкерамика” АД, гр.Мездра - цех Мездра	Инсталация за производство на тухли чрез изпичане в рингова пещ <i>(т. 3.5 от Приложение</i> <i>№ 4 на ЗООС)</i>	№ 70/2005 г.
7.	„Стройкерамика” АД, гр.Мездра - цех Враца	Инсталация за производство на тухли чрез изпичане в рингова пещ <i>(т. 3.5 от Приложение</i> <i>№ 4 на ЗООС)</i>	№ 71/2005 г.
8.	„Метизи” АД, гр.Роман	Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани, включваща: - Повърхностна обработка на метали чрез химични процеси <i>(т. 2.6 от Приложение</i> <i>№ 4 на ЗООС)</i> - Обработване на черни метали в 2 Агрегата за горещо поцинковане на телове и полуфабрикат <i>(т. 2.3 (в) от</i> <i>Приложение № 4 на</i> <i>ЗООС)</i>	№ 78/2005 г. Актуализирано с Решение № 78-Н0-И0-А1/2011 г.
9.	„ЕНТЕ 2017“ ООД, гр. Асеновград, общ. Асеновград, обл. Пловдив	Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места <i>(т. 6.6 “а” от</i> <i>Приложение № 4 на</i> <i>ЗООС)</i>	№ 256-Н0/2008 г. изменено с Решение №256-Н0-И1-А0/2015г. Актуализирано с Решение №256-Н0-И1-А1/2022г.
10.	„АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца	Инсталация за преработка на	№ 580-Н1/2022 г. изменено с Решение №580-

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		отпадъчни нефтопродукти (т. 5.1, буква „б“ от Приложение № 4 на ЗООС)	Н1-И0-А0/2022 г.
		Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти) (т. 5.5, буква „б“ от Приложение № 4 на ЗООС)	

Дейностите по комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) са в две направления - участие на експертите на РИОСВ – Враца, в процедурите по издаване и преразглеждане на комплексните разрешителни (чрез изразяване на писмени становища и участия в ЕЕС на ИАОС) и контрол по изпълнение на условията в тях.

От страна на РИОСВ – Враца през 2025 г. са планирани и осъществени проверки на 8 инсталациите с издадени комплексни разрешителни. През годината не са планирани проверки само на „Стройкерамика” АД, площадка Враца и площадка Мездра поради следните причини:

Фирма „Стройкерамика” АД, гр. Мездра, площадка Враца не извършва производствена дейност. Работата на инсталацията временно е прекратена през 2007 г. и не е възобновявана до момента. От 2018 г. дружеството не извършва производствена дейност и на площадката в гр. Мездра. Представени са ГДОС с попълнени нулеви справки за двете инсталации за 2024 г.

За всяка проверка по изпълнение на условията, поставени с издадени комплексни разрешителни, се издава Заповед от директора на РИОСВ – Враца.

✓ На РДНО – Враца/Мездра се извършват дейности, обозначени с код D5 – обезвреждане чрез депониране на битови и производствени отпадъци. На територията на депото са изградени и функционират сепарираща инсталация за предварително третиране на постъпващите смесени битови отпадъци от община Враца и община Мездра, и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и зелени отпадъци. През месец март 2025 г. операторът „Екопроект“ ООД за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра“ преустановява експлоатацията на клетка 2.1 и от 01.04 започва експлоатация на новопостроената клетка 2.2.

Операторът спазва честотата на мониторинг съгласно Условие № 9, Условие № 10, Условие № 12 и Условие № 13 от КР. Мониторингът се извършва от Акредитирани лаборатории и по отделните компоненти не са констатирани превишения. При контролните измервания също не са установени нарушения.

✓ При извършената комплексна проверка на „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайледин, Мизия, Бяла Слатина, Борован, Кнежа“ е установено превишаване в годишната норма на ефективност (ГНЕ) при употребата на свежа вода за 2024 г. Издадено е 1 брой предписание на РДНО-Оряхово за поставяне на измервателно устройство, което да измерва постъпващото количество вода на входа на депото. Във връзка с изпълнение на даденото предписание от експерти на РИОСВ – Враца е извършена проверка на място,

при която е направен оглед и е установено, че измервателното устройство е монтирано в шахта на недоизградения втори стопански двор и отчита постъпващата вода.

При извършените контролни и собствени мониторинги, по условията заложи в КР, не са констатирани нарушения от страна на оператора.

✓ От извършената комплексна проверка на „Метизи“ АД, гр. Роман, е установено, че оператора спазва условията в КР както и честотата на мониторинг по отделните компоненти и фактори на околната среда. Не са констатирани превишения и нарушения.

През 2025 г. дружеството планира промяна в работата на инсталацията, която се състои в доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на 1 брой когенератор за производство на електрическа енергия за собствени нужди и продажба.

От докладваните с Годишните доклади по околна среда (ГДОС) данни се забелязва намален обем работа на „Метизи“ АД. През последните 4 години количеството готова продукция е прогресивно намаляващо.

✓ През изминалата година при проверката на „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор е констатирано, че капацитета на инсталациите, поставен в КР не е превишаван. Дружеството извършва редовно собствен мониторинг по отделните компоненти и фактори на околната среда и не са установени превишения. От извършените контролни мониторинги също не са констатирани нарушения от страна на дружеството. При извършената проверка е установено, че операторът спазва условията в КР.

През 2025 г. комплексното разрешително на „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор е актуализирано. Процедурата е във връзка с планирани промени в работата на инсталациите, състоящи се в: изпичане на глина в „Инсталацията за производство на циментов клинкер, включваща 1 бр. пещ“ и последващо влагане на производствения продукт в производството на цимент и изграждането на допълнително второ автотоварище за насипен цимент.

✓ Операторът „АКС-БУЛ“ ООД, гр. Мездра експлоатират само разрешените с КР инсталации. Все още не са изградени сепараторът за частично обезводняване на отпадъчни нефтопродукти и резервоар R 14 от резервоарен парк №3. Разработени са всички инструкции за измерване и изчисляване на годишното производство за инсталациите, които попадат в обхвата на Приложение № 4 към ЗООС, както и тези за експлоатация и поддръжка, изисквани с разрешителното. При извършената комплексна проверка не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.

През 2025 г. е променена правната форма на дружество от еднолично дружество с ограничена отговорност в дружество с ограничена отговорност, както и начина на представяне на дружеството.

✓ На производствена база на „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия, площадка гр. Козлодуй халетата са модернизирани съобразно изискванията на Регламент 1999/74/ЕС, въвеждащ минимални изисквания за хуманно отношение при отглеждането на кокошки носачки. Операторът работи в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техника (НДНТ) при интензивно отглеждане на птици или свине.

При проверката е установено, че оператора спазва условията поставени в КР, както и честотата на мониторинг по отделните компоненти и фактори на околната среда. Не са установени несъответствия и нарушения.

✓ При извършената комплексна проверка през 2025 г. на оператора „ЕНТЕ 2017“ ООД, с. Мраморен, е констатирано, че оператора спазва условията, които са поставени в КР. Дружеството е приведено в съответствие с НДНТ във връзка с Решение за изпълнение (ЕС) 2017/302 на Комисията от 15 февруари 2017г. за формулиране на заключения за най-добри налични техника (НДНТ) при интензивно отглеждане на

птици или свине. Не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.

✓ На март 2025 г. е проведена Държавна приемателна комисия за обект „Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част на оператора „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София. Издадено е разрешение за ползване и за въвеждане в експлоатация от РДНСК.

При извършената проверка е констатирано, че оператора спазва Условие № 2.1. от КР, като не експлоатира двете горивни инсталации едновременно. Инсталацията работи в съответствие с условията поставени с КР. Операторът спазва условията за собствен мониторинг по условията в КР. Не са установени несъответствия при собствените и при контролните измервания.

Предстои издаване на комплексно разрешително на оператора „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия, за инсталацията, намираща се на площадка в гр. Мизия.

През годината няма съставяни АУАН и издавани наказателни постановления за неизпълнение на условия от КР.

На интернет страницата на РИОСВ – Враца, съгласно чл.154а, ал.9, т.2 на ЗООС, са публикувани Доклади за извършените проверки, съдържащи констатираните факти и обстоятелства, относно съответствието на инсталацията с условията на издадените разрешителни на съответните оператори.

Не е констатирана експлоатация на инсталация от Приложение № 4 на ЗООС без издадено КР.

В срок (до 31.03.2026 г.) са представени Годишни доклади за изпълнение на дейностите, за които са издадени комплексни разрешителни и съгласно изискванията.

Операторите с комплексни разрешителни са докладвали данни за формираните емисии през 2025 г. в интегрираната информационна система на Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), съгласно изискванията на Регламент (ЕО) №166/2006. Операторите, чиято дейност попада в Приложение № I на Регламента, за които не е необходимо издаване на КР, но имат задължение за предоставяне на данни за замърсители в ЕРИПЗ, също са докладвали данни в срок.

IV. 3. ЕКОЛОГИЧНА ОТГОВОРНОСТ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА МИНАЛИ ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ

Осъществен контрол и предприети действия по прилагане на ЗОПОЕЩ

Екологичните щети са щетите върху защитените видове и природните местообитания, водите и водните тела и почвите.

През 2025 г. на територията контролирана от РИОСВ-Враца няма случаи, които са класифицирани като непосредствена заплаха за екологични щети и случаи на причинени екологични щети. През годината обект на проверки са били юридически лица попадащи в обхвата на Приложение №1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) - дружества, които имат издадени документи за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО, както и концесионери на находища на подземни богатства, оператори на депа за минни отпадъци. Извършени са общо 13 бр. проверки от които 6 бр. планови проверки и 7 бр. извънредни (6 броя във връзка с последващ контрол по изпълнение на дадени предписания и 1 брой във връзка с предоставяне на собствена оценка за възможните случаи за непосредствена заплаха от екологични щети (ЕЩ) и за причинени ЕЩ.

При проверките са дадени 6 бр. предписания за изготвяне на собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологична щета и на случаи на причинени екологични щети на оператори включени в публичния регистър. Всички предписания са изпълнени.

На територията контролирана от РИОСВ-Враца няма оператори, които изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

V. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО

ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА

През 2025 г. е акцентирано върху подобряване на инструментите и начините за информиране и участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол.

- Увеличаване на обема и качеството на информацията за околната среда, предоставяна чрез интернет страницата на инспекцията :

РИОСВ - Враца предоставя своевременно актуална информация за околната среда предвид компетенциите си, чрез публикуване на интернет страницата си, с цел подобряване на достъпа до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения. Информацията, която се публикува във връзка с изискванията на екологичното законодателство, се обновява ежедневно, като своевременно се публикуват резултатите от контролната и превантивна дейност на инспекцията, предоставя се информация за инициативите, които организира инспекцията във връзка с национални и международни екологични кампании, авансова информация, обслужваща бизнеса: относно промени в законодателната и нормативната база, за срокове и изисквания, които операторите са задължени да спазват и др.

През периода във връзка с процедурите по ОВОС и ЕО е осигурен обществен достъп до:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- уведомления за инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на глава шеста от ЗООС – 63 бр.;
- информация по приложение №2 от Наредбата за ОВОС, във връзка с постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС – 56 бр.;
- уведомяване за ИП по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС чрез съобщения – 55 бр.;
- издадени Решения по ОВОС – 3 бр.;
- издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС – 57 бр.;
- издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО – 8 бр.;
- издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО – 3 бр.;
- уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО чрез съобщения - 10 бр.
- постъпили искания за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) на планове/ програми – 8 бр.

Подготвени и проведени 4 бр. заседание на ЕЕС към РИОСВ–Враца за разглеждане на доклади за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), приложените към тях документации (вкл. доклади за оценка на степента на въздействие), проведените процедури по ОВОС и представените писмени становища за инвестиционно предложение /ИП/ за:

1. „Добив и първична преработка на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Данева воденица“, разположено в землище с. Софрониево, общ. Мизия, обл. Враца“, с възложител: „Булмекс“ ЕООД;

2. „Смяна на предназначението на земеделска земя, поземлени имоти (п.и.) № 009048, № 009049, № 009050, № 009053, № 009071, в местност „Гарванец“, с. Згориград, община Враца и обединяването им в нов урегулиран поземлен имот (УПИ), с оглед изграждане на вилно екоселище“, с възложител: „АЛПИН ПРОПЪРТИ ГРУП“ ЕООД;

3. „Изграждане на фотоволтаична инсталация в поземлен имот с идент. 35910.302.407“, в землището на с. Камено поле, общ. Роман, обл. Враца, с възложител: „ТЕКОМ ИНВЕСТ“ ЕООД, гр. Враца.

✓ *Във връзка с процедурите по реда на Закона за биологичното разнообразие е осигурен обществен достъп до:*

❖ постъпилите през периода в инспекцията уведомления за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, попадащи в обхвата на *Наредбата за ОС* – 702 бр.

❖ издадените от РИОСВ- Враца Решения решения/становища/писма по реда на ЗБР:

- Решения по чл. 31 от ЗБР за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие върху защитените зони на инвестиционни предложения – 17 бр.;

- Решение за прекратяване на административно производство по чл. 56, ал.1 от АПК - 2 бр.

- Писма по чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС - 790 бр.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- Посещенията на интернет-страницата на инспекцията през 2025 г. са общо 101 423 бр., от които уникални – 13 987 бр.. През периода са публикувани 25 бр. прессъобщения от различно естество.

- Поддържане и развитие на информационни центрове за обществеността, бр. центрове, както и бр. посетители:

В РИОСВ – Враца функционира информационен център за обществеността в сградата на инспекцията, който своевременно се поддържа и обновява с техника, информационни материали и др. Посетителите на инфоцентъра през отчетния период са **86 бр.** във връзка с проведени екологични инициативи.

На интернет страницата на инспекцията се поддържат и се актуализират своевременно публичните база данни с информация за околната среда (**4 бр.**) и регистри (**8 бр.**), съгласно изискванията на екологичното законодателство. До информацията е осигурен достъп през Портала за отворени данни;

- Брой обсъждания с участието на обществеността - проведени и такива, в които е взето участие от служители на съответната структура на МОСВ:

Експерти от инспекцията са взели участие в 4 бр. обществени обсъждания на:

- ДОВОС за ИП „Смяна на предназначението на земеделска земя ПИ № 009048, ПИ № 009049, ПИ № 009050, ПИ № 009053, ПИ № 009071, м. „Гарванец“, с. Згориград, община Враца и обединяването им в нов УПИ, с оглед изграждане на вилно екоселище“, с възложител: „АЛПИН ПРОПЪРТИ ГРУП“ ЕООД, гр. София - 2 участия в гр. Враца и с. Згориград, общ. Враца

- ДОВОС за ИП: „Изграждане на фотоволтаична инсталация в поземлен имот с идент. 35910.302.407“, в землището на с. Камено поле, общ. Роман, обл. Враца, с възложител: „ТЕКОМ ИНВЕСТ“ ЕООД, гр. Враца.

- Осъществяване на информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на различни групи от обществеността:

Организиран са 11 бр. инициативи:

- По случай Световния ден на водата експерти от Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца на 19.03.2025 г. гостуваха на децата от ДГ „Славейче“, гр. Враца. Под формата на презентация върху тазгодишната тема „Опазване на

ледниците“, подрастващите бяха запознати с жизненоважната роля на ледниците и снега в климатичната система и водния цикъл. Децата поздравиха екоинспекцията със стихотворения и песни, както и подариха ръчно изработена картина за влиянието на водата върху флората и фауната на Земята. Малчуганите, които участваха в мероприятияето получиха подаръци.

- На 21.03.2025 г. в сградата на Регионална инспекция по околната среда и водите гостуваха ученици от първи и четвърти клас в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Враца. Посещението е част от образователна инициатива, насочена към повишаване на екологичната култура на подрастващите. Под формата на презентация и проведена беседа с учениците, те се запознаха с важността на водата като ценен ресурс, както и с променящия се климат и влиянието му върху ледниците. Учениците взеха активно участие в дискусиите, като споделиха своите знания и идеи за опазване на околната среда.

- На 21 март 2025 г. по повод Международния ден на гората, Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) - Враца участва в отбелязването му чрез специално събитие за ученици от четвърти клас на НУ "Иванчо Младенов", гр. Враца. Домакин на събитието беше Регионална библиотека "Христо Ботев". Инициативата е част от усилията на РИОСВ - Враца за повишаване на екологичното съзнание и знанията на младото поколение относно горите и опазването на природата.

Деца, заедно с преподавателите си, имаха възможността да научат интересни факти за горите, тяхната роля в екосистемата и влиянието им върху климатичните промени. Специален акцент бе поставен на Червената книга на България, в която са включени редки и застрашени видове растения, животни и природни местообитания. Учениците с интерес разгледаха изданието, като научиха кои видове са в риск и какви усилия се полагат за тяхното опазване. По време на мероприятиято, експерти от РИОСВ - Враца проведоха интерактивна презентация, с която помогнаха на учениците да разберат значението на горите за чистотата на въздуха и водите, като възобновяем източник на енергия, какви мерки се предприемат за опазване на природата и как те сами могат да допринесат за нейното съхранение.

Учениците активно участваха в дискусии и задаваха въпроси, демонстрирайки своето любопитство, познания и желание да научат повече за защитата на горите. В края на събитието те получиха тематични подаръци, които да им напомнят за важността на горите и тяхната роля в нашия живот.

- На 08.04.2025г. експерти от РИОСВ-Враца заедно с ученици от 5 „г“ клас и екоklub към СУ „Никола Войводов“ – гр. Враца, с ръководител г-жа Ирен Иванова проведоха съвместна инициатива по повод отбелязване седмицата на гората. Целта на събитието бе да привлече вниманието на учениците върху значението на гората и необходимостта от опазването ѝ. В рамките на инициативата младите природозащитници засадиха в двора на училището две дугласки ели, а експерти от екоинспекцията представиха информация

за защитените територии, в които се опазват основно горски масиви, какъвто е резерват „Врачански карст“.

За участието си всички участници в инициативата получиха интересни подаръци – значки с логото на РИОСВ-Враца и албуми с историята на резерват „Врачански карст“.

- На 16 април Регионалната инспекция по околната среда и водите - Враца проведе екообразователно мероприятие с ученици от СУ „Христо Ботев“ в града. То се проведе под наслов – „Нашата енергия, нашата планета“, каквато е темата на тазгодишната кампания за Деня на Земята, посветена на възобновяемите източници на енергия и тяхното значение за устойчивото развитие и

опазването на околната среда.

Мероприятието се проведе в двора на училището, където експертите от РИОСВ-Враца представиха пред учениците основните видове възобновяема енергия. Проведени бяха дискусии за предимствата на чистата енергия, възможностите за нейното прилагане в ежедневието и ролята на младите хора в прехода към по-устойчиво бъдеще. Обстановката сред природата създаде допълнителна мотивация у децата да разберат връзката между опазването на околната среда и отговорното използване на енергийните ресурси.

- На 15 май 2025 г. Регионална инспекция по околната среда и водите проведе инициатива с ученици от екоklub „Зелено бъдеще“ в ОУ „Христо Ботев“, гр. Мездра. Поводът за срещата беше отбелязването на Международния ден на биологичното разнообразие. В рамките на инициативата експертите представиха презентация на тема „*Хармония с природата и*

устойчиво развитие“, чрез която запознах учениците с важноста за опазването на природните ресурси и баланса в екосистемите. Акцент беше поставен върху нуждата от отговорно поведение към природата и ролята на всеки човек за устойчиво бъдеще на планетата.

Освен темата за биологичното разнообразие, експертите от екоинспекцията обсъдиха с учениците и значението на водата и използването на възобновяеми източници на енергията. Децата научиха как можем да ги използваме разумно и какви действия може да предприеме всеки за опазването им.

От инспекцията за учениците в мероприятиято бяха раздадени подаръци.

- На 20 май 2025 г., по повод Европейския ден на „Натура 2000“, Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца организира образователна разходка сред природата с ученици от СУ „Козма Тричков“ – гр. Враца. Събитието се проведе в района на Природен парк „Врачански Балкан“ и природна забележителност „Вратцата“, които

попадат в двете защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ - BG0000166 "Врачански Балкан" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0002053 "Врачански Балкан" за опазване на дивите птици. Инициативата имаше за цел да запознае учениците с ценните растителни видове и богатото биологично разнообразие в региона, както и с ролята на Натура 2000 за опазване на природното наследство.

По време на разходката участниците имаха възможност да се включат в занимания по определяне на растения в естествената им среда, а експертите от РИОСВ представиха любопитни факти за характерните видове и местообитания в района. Образователната програма беше съчетана със забавни игри и викторини, които предизвикаха интерес и усмивки сред децата.

За активното си участие всички ученици получиха тематични подаръци и информационни материали, насърчаващи любовта към природата и отговорното отношение към околната среда.

- На 05 юни 2025 г. Регионална инспекция по околната среда и водите отбеляза Деня на околната среда с почистване на природна забележителност „Божият мост“, намираща се в близост до село Лиляче, община Враца.

Експертите от инспекцията почистиха от отпадъци и замърсявания района около „Божият мост“, както и прилежащите територии и места за отдих. По този начин допринесоха за опазването и възстановяването на околната среда около тази природна формация. Освен почистване, служителите се разходиха из красивите пътеки в околността и споделиха неформален обяд сред природата за добре свършената работа. Това създаде усещане за сплотеност и отдаденост към общата кауза – опазване на природата.

„Божият мост“ е обявен за природна забележителност през 1964 г., поради уникалната си карстова формация – естествен скален мост, формиран от ерозионната дейност на река Лиляшка бара.

- На 27.06.2025 г. експерти от Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца по покана от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД, гр. Козлодуй се включиха в мероприятие по повод отбелязването на Деня на река Дунав.

Събитието се състоя в Ботев парк, гр. Козлодуй и тема тази година бе „Нашият Дунав – Нашето Бъдеще!“. По време на мероприятиято участваха деца, за които бяха

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

организираните както образователни, така и забавни дейности, свързани с опазването на водните ресурси. Служители от „АЕЦ Козлодуй“ демонстрираха вземане на водни проби от река Дунав, обяснявайки процеса и значението на мониторинга на водите. Децата имаха възможност да се запознаят отблизо с методите на анализ на водите. След демонстрациите, участниците се включиха в арт работилници и игри посветени на реката и нейната роля в природата. Финалът на празничния ден бе отбелязан с разходка с кораба „Радецки“ по река Дунав, което допринесе за радостното настроение както сред малките така и сред възрастните участници в мероприятиято.

- На 18 септември 2025 г. Регионална инспекция по околната среда и водите Враца и децата от ДГ „Слънце“ проведоха инициатива по повод Европейската седмица на мобилността. Събитието премина под мотото „Мобилност за всички“ и имаше за цел да насърчи устойчивите начини за предвижване и опазване на околната среда.

Експертите от РИОСВ-Враца запознаха децата с основните правила за движение по пътищата, както и с ползите от ходенето пеша, карането на колело и използването на обществен транспорт вместо автомобил. Те подчертаха, че всеки малък избор има значение за здравето на хората и за околната среда.

В рамките на мероприятиято бяха организирани забавни и образователни игри. Децата се запознаха със значението на пътните знаци, а след това с голямо въображение, задружно създадоха цветна картина, изобразяваща тазгодишната тема „Мобилност за всички“.

Чрез инициативата Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Враца и ДГ „Слънце“ отправиха послание, че устойчивата мобилност започва с малки стъпки, и че децата са посланици на промяната за по-здравословна и чиста околна среда.

- На 17 октомври 2025 г. Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца отбеляза Световния ден за мониторинг на водата с образователна инициатива, организирана със Средно училище „Христо Ботев“ – гр. Враца.

Мероприятието се проведе в сградата на екоинспекцията. Експерти от РИОСВ – Враца разказаха на

учениците за значението на водните ресурси и те бяха запознати с основните показатели, чрез които се определя качеството и състоянието на водата – рН, специфична електропроводимост, разтворен кислород, биохимична потребност от кислород (БПК₅) и химична потребност от кислород (ХПК). Участниците имаха възможност да научат повече за това как всеки един от тези показатели отразява състоянието на водните екосистеми.

В рамките на инициативата бяха демонстрирани и лабораторни опити с вода, чрез които учениците се запознаха с реални методи за изследване на водите. Демонстрациите допринесоха за по-доброто разбиране на процесите по мониторинг и опазване на водните ресурси.

Световният ден за мониторинг на водата се отбелязва ежегодно на 18 октомври с цел да повиши обществената осведоменост за значението на чистата вода и насърчаване на активното участие на гражданите, особено на младите хора, в опазването на водните ресурси.

- Изготвяне и издаване на информационни материали – За популяризиране на защитените природни обекти в област Враца са изработени: **Издадени 30 бр. книжки за защитените територии в област Враца;**

- Провеждане на открити уроци със студенти, ученици и деца от детски градини – **3 бр.;**

- Организиране и провеждане на форуми, семинари, конференции, кръгли маси, изложби и др.: не са организирани от инспекцията, но е взето участие в:

- Взето е участие в междуведомствени комисии от различно естество, назначени от областния управител на област Враца, кметове на общини, изпълнителния директор на Агенция по геодезия, картография и кадастър и др.

- Заседания на ТИС към Министерство на енергетиката;

- Заседания на Комисията по чл. 17 от ЗОЗЗ към Областна дирекция „Земеделие” гр. Враца;

- Процедури по достъп на обществеността до информация за околната среда (постъпили заявления, издадени решения, откази и обжалвания на откази)

През 2025 г. в РИОСВ – Враца са постъпили 22 броя заявления за достъп до обществена информация, като 15 от заявителите са граждани, 6 броя заявления са постъпили от представители на неправителствени организации (НПО) и 1 брой – друг тип, като те най-често са общински администрации и фирми.

За отчетния период 20 броя заявления са получени чрез електронна поща и 2 броя са постъпили чрез Портала за достъп до обществена информация.

Устни запитвания не са регистрирани. Исканата информация е предоставяна по електронен път винаги, когато това е поискано от заявителя и/или когато заявлението е постъпило по електронен път (съгл. чл. 41е, ал. 2 от ЗДОИ).

В 20 броя от заявленията е поискан достъп до служебна информация, а в 2 броя – до официална. Всички постъпили заявления са разгледани.

Предоставен е свободен достъп до исканата информация на 15 броя от заявителите, като са издадени от директора на РИОСВ – Враца Решения за предоставяне на пълен достъп до обществена информация и/или за предоставяне на обществена информация от общественения сектор за повторно използване.

На 7 броя от заявленията е отговорено, че РИОСВ - Враца не разполага с исканата информация.

Информацията е предоставяна на заявителите в законоустановения срок без изключение, а именно - в 14-дневен срок от постъпването на заявлението.

През отчетния период в РИОСВ – Враца не са постъпвали жалби срещу решения за предоставяне по ЗДОИ. Няма и установени нарушения на длъжностни лица.

- Брой училища и детски градини, обхванати в информационно-образователни инициативи – 7 бр., училища и детски градини: СУ „Христо Ботев“, гр. Враца, ОУ „Христо Ботев“, гр. Мездра, СУ „Никола Войводов“, НУ „Иванчо Младенов“, СУ „Козма Тричков“, ДГ „Славейче“, гр. Враца и ДГ „Слънце“, гр. Враца;
- Брой обхванати деца и ученици в информационно-образователни инициативи – 315 бр.;
- Брой обществени организации (бизнес, образователни, научни, НПО, местни общности), ангажирани към дейности за изпълнение на политиката за опазване на околната среда - няма.

VI. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Предмет на правното регулиране от нормативните актове, включени в екологичното право, са обществените отношения свързани с опазването на околната среда от замърсяване, както и обществените отношения свързани с рационалното използване на природните ресурси.

Целта на законовата регулация в областта на околната среда е намаляване или свеждане до минимум въздействието на човешката дейност върху околната среда. В тази насока дейността на РИОСВ се базира на превенция и публичност, сътрудничество с други институции и с гражданите. Опазването на околната среда е отговорност на цялото общество и не е еднократен процес, а изисква дългосрочна и постоянна дейност. Законодателството в областта на околната среда предвижда много инструменти, които да помогнат да се постигнат екологичните цели и ефективно прилагане на подходящите мерки.

Нарушенията срещу околната среда се третираат като тежки от законодателя, поради значимостта на обществените отношения, които охраняват законите в областта на околната среда, а наличието на вредни последици за околната среда, се презумират по силата на закона без да са изискуем елемент от техния състав.

Нарушаването на регламентираните правила за опазване на компонентите на околната среда е свързано със система от санкции и глоби, целящи да накажат нарушителите и да предотврати извършване на други нарушения от тях и от останалите.

Своевременното установяване на извършените административни нарушения и налагане на съответните им административни наказания, допринася за повишаване на доверието на гражданите в институцията и постигане целите на административното наказание спрямо нарушителите.

РИОСВ - Враца упражнява ефективно през годините контролните си функции и правомощия, регламентирани в съответните специални закони в областта на екологичното законодателство и подзаконовите нормативни актове.

В резултат на контролната дейност през 2025 г. в Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца са съставени 12 броя акта за установяване на административни нарушения (АУАН).

След проверка на актовете с оглед на тяхната законосъобразност и обосновааност и извършена преценка на възраженията, събраните доказателства и спорните

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

обстоятелства са издадени 4 броя наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции на обща стойност 5900,00 лв., от които 3 броя са имуществени санкции в размер на 5400,00 лв. и 1 брой глоба на физическо лице в размер на 500,00 лв.

От издадените през 2025 г. наказателни постановления, 1 брой е въз основа на съставен акт за установяване на административно нарушение по Закона за опазване на околната среда през 2024 г.

На основание чл. 58 „г“ от ЗАНН са сключени 7 броя споразумения между нарушителя и наказващия орган за приключване на административнонаказателното производство, с обща стойност в размер на 9 870, 00 лв., от тях глоби в размер на 770,00 лв. и имуществени санкции в размер на 9100,00 лв. Един брой от сключените споразумения през 2025 г., е въз основа на съставен АУАН през 2024 г. по Закона за лечебните растения.

Шест броя от сключените споразумения са заплатени в четиринадесетдневния срок от сключването им. Сумата по едно от споразуменията предстои да се заплати през 2026 г. или да се издаде наказателно постановление.

През 2025 г. има 3 броя прекратени АУАН с мотивирана резолюция на основание чл. 54, ал. 1, т. 1 от ЗАНН, в сравнение с предходната 2024 г. през която има 1 брой прекратен АУАН с резолюция.

През отчетната 2025 г. са налагани административни наказания за нарушения на следните закони:

Пет броя АУАН са съставени за констатирани нарушения на чл. 166, т. 3, във връзка с чл. 165, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС);

Четири броя АУАН са съставени за установени нарушения на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), от които:

- Един АУАН е съставен за нарушение на чл. 156, ал.1 във връзка с чл. 113, ал. 3 от ЗУО;

- Един брой АУАН е съставен за нарушение на чл. 19, ал. 3, т. 15 от ЗУО;

- Един АУАН е съставен за нарушение на чл. 29, ал. 2 от ЗУО;

- Един брой АУАН е съставен за нарушение на чл. 12, ал. 1 от ЗУО.

Един брой АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 48, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 200, ал. 1, т. 6 от Закона за водите (ЗВ).

Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 38, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 27 на Закона за лечебните растения (ЗЛР).

По - голяма част от предприетите административнонаказателни действия са за извършени нарушения на Закона за опазване на околната среда и Закона за управление на отпадъците.

По отношение съставените АУАН през 2025 г. се констатира намаляване на броя на съставените АУАН, в сравнение с предходната 2024 г.

По отношение на издадените НП през 2025 г. се наблюдава намаляване на техния брой сравнено с 2024 г., тъй като и през 2025 г. се наблюдава все по - активно

използването на института на споразумението от страна на нарушителите по чл. 58 „г“ от ЗАНН за приключване на административнонаказателното производство.

Обжалвани Наказателни постановления:

През 2025 г. е постановено съдебно решение, с което е потвърдено един брой НП издадено през 2025 г. за наложена имуществена санкция в размер на 1400 лв. за нарушение на ЗУО, също е присъдено и юрисконсултско възнаграждение в полза на РИОСВ - Враца в размер на 150 лв.;

През 2025 г. е потвърдено от съда един брой НП издадено през 2024 г., с което е наложена глоба по ЗООС в размер на 2 000 лв.

Постановено е съдебно решение през 2025 г., с което е потвърдено един брой НП за налагане на текуща санкция на основание чл. 69 от ЗООС за замърсяване на атмосферния въздух в размер на 151,47 лв.

По отношение на обжалваните наказателни постановления през 2025 г., спрямо обжалваните такива през 2024 г., се наблюдава тенденция към намаляване броя на обжалваните наказателни постановления.

Наложени имуществени санкции по чл. 69, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда:

Издадени са два броя наказателни постановления за налагане на текущи санкции за замърсяване на атмосферния въздух, в размер на 174, 68 лв.

Издадена е един брой заповед за отмяна на текуща санкция по чл. 69б, ал. 5 от ЗООС за воден обект.

Издадена е един брой заповед за намаляване на текуща санкция по чл. 69б от ЗООС за воден обект.

Събраните суми от санкции по чл. 69 от ЗООС са в размер на 6100,74 лв.

Отчита се увеличаване броят на наложените санкции по реда на чл. 69, ал. 1 от ЗООС през 2025 г., спрямо наложените през 2024 г. с един брой.

Издадени принудителни административни мерки по ЗООС:

През 2025 г. няма издавани принудителни административни мерки.

През предходната 2024 г. също няма издавани принудителни административни мерки за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали:

Сигналите, получени по електронна поща през 2025 г. в РИОСВ – Враца са общо 73 броя, от които 28 броя са основателни и 44 броя от сигналите са препратени по компетентност.

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това са издадени 19 броя предписания, от които 1 брой не е изпълнено.

Съставени са 2 броя актове за установяване на административно нарушение. Въз основа на 1 брой от АУАН е сключено е споразумение по чл. 58г от ЗАНН, на стойност 1400 лв. за установено нарушение на ЗООС.

1 брой АУАН е прекратен с резолюция по чл. 54, ал. 1, т. 1 от ЗАНН.

Сигналите, получени на "Зелен телефон" в РИОСВ – Враца са общо 58 броя, от които 8 броя са основателни и 50 броя от сигналите са препратени по компетентност.

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това са издадени 2 броя предписания, които са изпълнени.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Съставен е 1 брой акт за установяване на административно нарушение по Закона за управление на отпадъците, който е прекратен с резолюция по чл. 54, ал. 1, т. 1 от ЗАНН.

През отчетния период в РИОСВ – Враца са постъпили 19 броя сигнали, заведени в деловодството на хартиен носител, от тях 3 броя са основателни, 16 броя са препратени по компетентнот.

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това е издадено 1 брой предписание, което е изпълнено.

Съставен е 1 брой акт за установяване на административно нарушение и е издадено Наказателно постановление за нарушение на ЗЛР с което е наложена глоба на стойност 500 лв.

Ежемесечно на интернет страницата на РИОСВ - Враца се публикуват резултатите от извършените проверки и мерките във връзка с регистрираните сигнали в РИОСВ - Враца с цел информиране на обществеността.

VII. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
ДВОРЪТ НА ЦПЛР - ПРОФЕСИОНАЛНО ПОДГОТВЕНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ЗАНИМАНИЯ, ИЗЯВИ И ОТДИХ НА ОТКРИТО, ЛЮБИМО И ЗНАЧИМО МЯСТО ЗА ДЕЦА, УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ, РОДИТЕЛИ. - ЦПЛР ГР.ВРАЦА	Създаване на зона за отдих, доставени и монтирани детски паркови съоръжения, маси и пейки, закупени санъдци и засяти цветя, образователни игри за професионални занимания за проекта.	ПУДООС	7 409,66 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ИГРАЯ И СЕ ЗАБАВЛЯВАМ НАВЪН - С.ЗВЕРИНО, ОБЩ.МЕЗДРА	Почиставане на терен, доставка и монтаж на класна стая на открито, маси, дъска за рисуване и др.	ПУДООС	7 500,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

ОБИЧАМ ПРИРОДАТА И АЗ УЧАСТВАМ - С.ДОЛНА БЕШОВИЦА, ОБЩ.РОМАН	За облагородяването на парка са закупени тревна смеска и зелени растения, доставени и монтирани паркови съоръжения, петоъгълна беседка с градинска пейк с облегалка	ПУДООС	14 848,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ЕКО БЪДЕЩЕ ЗА ДЕЦАТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА - С.БОРОВАН, ОБЩ.БОРОВАН	Създаване на зона за отдих, монтирани по проект детски и паркови съоръжения за игра на открито, създаване на билкова градина. Доставени и монтирани компостерни комплекти за биоразградими отпадъци.	ПУДООС	7 480,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ЕКОУЧИЛИЩЕ - С.БУТАН, ОБЩ.КОЗЛОДУЙ	Почиставане на терен, създаване на алпинеума в които е направена изложба на керамични изделия, закупени необходими материали за изработването на брошури и постери, за дейността на проекта.	ПУДООС	7 500,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
С ЛЮБОВ КЪМ ПРИРОДАТА - С.ОСТРОВ, ОБЩ.ОРЯХОВО	Почиставане на терен, доставка и монтаж на класна стая на открито, маси и др.	ПУДООС	7500.00лв./	РЕАЛИЗИРАН
ПОЧИСТВАНЕ И ОБОСОБЯВАНЕ НА ЗОНА ЗА ОТДИХ И ДЕТСКИ ИГРИ В ОБЩИНСКИ ИМОТ УПИ I-84 В КВ. 66 - С. ГЛОЖЕНЕ, ОБЩ. КОЗЛОДУЙ	Дейности по почистване на терен, доставени и монтирани детски съоръжения за изградената зона за отдих, озеленяване.	ПУДООС	14 964,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

СЪЗДАВАНЕ НА ЕКО ЗОНА ЗА ОТДИХ И СПОРТ В С. СЕЛАНОВЦИ - С.СЕЛАНОВЦИ, ОБЩ.ОРЯХОВО	Дейности по озеленяване, изграждане на детска беседки, закупено и монтирано соларно парково осветление със стълб , озеленяване с иглолистни дървета и др.	ПУДООС	14 730,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
КЪТ ЗА ОТДИХ И ИГРА - С.СТРУПЕЦ, ОБЩ.РОМАН	Извършено е разчистване и извозване на отпадъци от предвидения терен, закупени материали за изграждане и монтиране на дървен навес, дървена беседка и дървени маси.	ПУДООС	15000.00лв./	РЕАЛИЗИРАН
АЗ СЪМ ЧАСТ ОТ ПРИРОДАТА - С.КРУШОВИЦА, ОБЩ.МИЗИЯ	Почиставане на терен, доставка и монтаж на класна стая на открито, работен кът с маси и пейки и с оформена и засадена градинка .	ПУДООС	7 490,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
СПОРТУВАМ НА ОТКРИТО - С.ЛЮТИ БРОД, ОБЩ.МЕЗДРА	Извършени са изкоп в земни почви, изкопване и прехвърляне на изкопна почва, транспорт на земни маси, доставка и монтаж на спортни съоръжения.	ПУДООС	15000.00лв./	РЕАЛИЗИРАН
РЕНОВИРАМ И РЕЦИКЛИРАМ ЗА ПО-ЗЕЛЕН СВЯТ - С. КУНИНО, ОБЩ.РОМАН	За реализирането на проекта е направена реновация на съществуващ навес, чрез подмяна на метални керемиди, доставен и монитрани пикник маси	ПУДООС	15000.00лв./	РЕАЛИЗИРАН
КЪТ ЗА ОТДИХ И ИГРИ - С.ЛЕСУРА, ОБЩ.КРИВОДОЛ	Почистване на терен, доставяне и монтаж на дървена беседка с пейки с облегалки, изграден детски пясъчник, закупени декоративни храсти за озеленяване.	ПУДООС	15000.00лв/	РЕАЛИЗИРАН

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

ОБИЧАМ ПРИРОДАТА - И АЗ УЧАСТВАМ - СУ "МИТО ОРОЗОВ" ГР.ВРАЦА	Извършена доставка и инсталация на Атмосферен генератор за питейна вода, закупени необходимите картонени биоразградими чаши с екслоган и доставка на информационни банери.	ПУДООС	7 490,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ЗЕМЯТА - НАША КЪЩИЧА ЗАЛЕНА - ДГ "ЕДИНСТВО ТВОРЧЕСТВО КРАСОТА " ГР.ВРАЦА	Дейности по почистване на терен, доставени и монтирани ударопогълща каучукова настилка и комбинирано детско съоръжение.	ПУДООС	7430.40лв	РЕАЛИЗИРАН
ИГРАЯ, УЧА И СЕ ЗАБАВЛЯВАМ НА ОТКРИТО - ДГ "ЗОРА" ГР.ВРАЦА	Изграждане на сензорна пътека пъзел, закупени и засяти семена, декоративни храсти за озеленяване, закупени и монтирани дървена двустранна дъска за писане, детски пясъчник и кутия за наблюдаване на насекоми.	ПУДООС	7 480,67 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ИЗГРАЖДАНЕ НА КЛАСНА СТАЯ НА ОТКРИТОН - СУ СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ - ГР. КОЗЛОДУЙ	Подравняване на терен и полагане на армиран бетон, за основа на беседка, пътеки и бетонови бюрдюри.	ПУДООС	7 500 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ПОЧИСТВАНЕ И ОБЛАГОРОДЯВАНЕ НА ПАРК НОТИТЕ - ГР. ОРЯХОВО	Извършено е почистване на терен, доставено и монитрано комбинирано детско съоръжение за изградената зона за отдих, озеленяване.	ПУДООС	14 562,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
СПОРТУВАНЕ НА ОТКРИТО- С ГРИЖА ЗА ЗДРАВЕТО НА НАШИТЕ ДЕЦА - С.БРУСЕН, ОБЩ.МЕЗДРА	Почистване на терен, доставка и монтаж на детски съоръжения, дървени пейки и кошче за разделно изхвърляне на отпадъци.	ПУДООС	14944.80лв./	РЕАЛИЗИРАН

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

РЕНОВИРАНЕ НА ПАРКОВА ЗОНА, ЧЕШМА И ШАДРАВАН - С. СОФРОНИЕВО, ОБЩИНА МИЗИЯ	Изградена е паркова зона на открито с озеленяване и закупени необходими материали за реновиране на шадраван и чешма. Доставени и монтрини за пергола с пейки за облагородяването на парка.	ПУДООС	15.000лв./	РЕАЛИЗИРАН
МЯСТО ЗА СПОРТ И ОТДИХ В С. ВРАНЯК - С.ВРАНЯК, ОБЩ.БЯЛА СЛАТИНА	Дейности по почистване на терен, досатвени и монтирани: петогълна беседка на открито, дървени пейки и осветителни тела, детско парково съоръжение и комбиниран уред - велоергометър и степер .	ПУДООС	14 506.30лв	РЕАЛИЗИРАН
ИЗГРАЖДАНЕ И ОБЛАГОРОДЯВАНЕ НА КЪТОВЕ ЗА ОТДИХ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ ВЪЗРАСТОВИ ГРУПИ В С. ГАЛИЧЕ - С.ГАЛИЧЕ, ОБЩ.БЯЛА СЛАТИНА	Изградена и зона за игри и образователни дейности на открито за деца. Досатвени и монтирани детски съоръжения за игри, озеленяване и др.	ПУДООС	14 583,00 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ПАРКА В С. СОКОЛАРЕ - КЪТ ЗА СПОРТ И ДЕТСКИ ИГРИ - С.СОКОЛАРЕ, ОБЩ.БЯЛА СЛАТИНА	Дейности по почистване на терен, закупуване на необходими материали и арматурна мрежа за реновиране на парка, доставени и монитрани детски съоразения за изградената зона за отдих, озеленяване.	ПУДООС	14 368,50 лв.	РЕАЛИЗИРАН
ИЗГРАЖДАНЕ НА СПОРТНА ПЛОЩАДКА В ЦЕНТЪРА НА С. БАНИЦА - С.БАНИЦА, ОБЩ.ВРАЦА	Създаване на зона за отдих, закупена и монтирана ударопоглъщаща настилка, върху която са монтирани по проект детски и паркови съоръженияза игра на открито.	ПУДООС	14 999.40лв./	РЕАЛИЗИРАН

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

<p>ЕНЕРГИЯ НА ОТКРИТО - ОУ "СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ" ГР.БЯЛА СЛАТИНА</p>	<p>Почиставане на терен, доставка и монтаж на паркови съоръжения за спорт, работен кът спейки и със засадени дръвчета .</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 385,00 лв.</p>	<p>РЕАЛИЗИРАН</p>
<p>ПОЧИСТВАНЕ, ОЗЕЛЕНЯВАНЕ И ИЗГРАЖДАНЕ НА ЗОНА ЗА ИГРА И ОТДИХ - С.ЛИЛЯЧЕ, ОБЩ.ВРАЦА</p>	<p>Дейности по озеленяване, изграждане на детска беседка с пейки, изградена е зона за игри и образователни дейности на открито за децата и др.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>15.000 лв./</p>	<p>РЕАЛИЗИРАН</p>

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

 През последните години за един от основните показатели характеризиращи качеството на атмосферния въздух - фини прахови частици (ФПЧ₁₀) се наблюдава тенденция към намаляване на средногодишната концентрация и броя регистрирани превишения на средноденонощната норма от 50 µg/m³.

 В пълна степен са извършени планираните контролни проверки/мониторинг съгласно утвърдените: „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2025 година“ и „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ-Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2025 г.“.

 Промислените горивни източници са основно на гориво природен газ, а към технологичните инсталации и съоръжения са монтирани пречиствателни съоръжения, водещи в значителна степен се намаляват емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух.

 В срок се извършват оценки на представените в РИОСВ- Враца, Доклади с резултати от извършените: собствени непрекъснати и собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух и нивата на промишлен шум излъчван в околната среда.

 Няма констатирани нарушения на измерените нива промишлен шум излъчван в околната среда по границите на производствените площадки и в мястото на въздействие съгласно Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението и Условие №12. „Шум“ за операторите с издадени Комплексни разрешителни.

 В съответствие с европейските и национални изисквания за намаляване на въздействието върху климата се наблюдава преминаване на хладилните и климатични инсталации работещи с озоноразрушаващи вещества към замяната им с флуорирани парникови газове (с по-ниски стойности на потенциал за глобално затопляне (GWP)).

 В резултат на извършената оценка при утвърждаване на представените Планове за управление на разтворителите, както и на отчетените количества вложени органични разтворители, не са регистрирани превишения на нормите за допустими емисии и на праговете стойности за консумация на разтворители за съответните дейности и инсталации- източници на емисии на летливи органични съединения.

 Годишния план за контролната дейност за 2025 г. е изпълнен на 100 %, въпреки малкия брой експерти. Извършени са всички планирани комплексни проверки и проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни, както и тези класифицирани с „висок“ и „нисък“ рисков потенциал.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

 В пълна степен е извършен контролният мониторинг на обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите“, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите.

 Спазват се условията в издадените разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на ЗВ и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС.

 Извършени са всички предвидени дейности за постигане на целите за опазване и съхраняване на защитените територии, защитените зони от мрежата Natura 2000 и биологичното разнообразие в региона като национално и общочовешко богатство.

 В изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО, с извършване на превантивния контрол заложен в условията на издадените Решения/Становища по ОВОС/ЕО са постигнати приоритетите за недопускане на замърсяване на околната среда над допустимите норми в региона. Постигнато е осигуряването на високо ниво на защита и опазване на околната среда, респективно на човешкото здраве, допринасяне постигането на екологичните съображения в процеса на подготовка и одобряване на ИП/ПП.

 Подобро е административното обслужване на гражданите, общинските администрации, на малкия и среден бизнес, при кандидатстване за финансиране по оперативните програми.

 Подобрена е ефективността на контролната дейност с въвеждане на ротационен принцип на работа и денонощен телефон за подаване на сигнали от граждани.

 Необходимо е по-голяма отговорност от юридическите лица по отношение на документирането на дейностите с отпадъци.

 Наличието на нерегламентирани замърсявания с отпадъци, предимно на терени в близост до урбанизираните територии на населените места, както и липса на общински площадки за събиране, съхранение и третиране на строителни отпадъци.

 Наличие на нерегламентирани площадки за дейности по разкомплектоване с ИУМПС, предимно от физически лица в частни имоти, което затруднява контрола.

 Минимална натовареност и неизползване на пълния капацитет на компостиращата инсталация на РДНО Враца/Мездра, поради неизградени системи за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци.